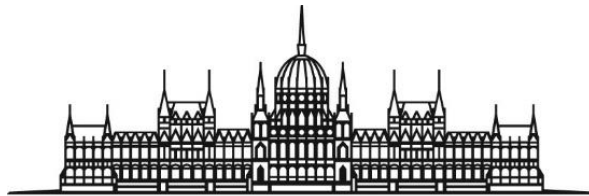

Országgyűlési Napló

Dúró Dóra, Jakab István és Lezsák Sándor
elnöklete alatt

Jegyzők: *Bakos Bernadett, Berki Sándor,*
Hiszékeny Dezső, dr. Vinnai Győző

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	18919
Az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Kirgiz Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	18919
Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	18919
Felszólalók:	
Herczeg Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18921
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	18922
A Magyarország Kormánya és a Bahreini Királyság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	18923
Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	18923
Felszólalók:	
Herczeg Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18924
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	18926
A Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	18926
Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	18926
Felszólalók:	
Herczeg Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18929
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	18931
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	18934
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	18936
Szabadi István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	18938
Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár előadói válasza	18940
Az internetes agresszió visszaszorításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	18945
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója.....	18945
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár.....	18948
Felszólalók:	
Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	18948
Sebián-Petrovszki László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	18950
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	18954
Gréczy Zsolt (DK).....	18955
Dr. Láng Zsolt (Fidesz).....	18957
Gréczy Zsolt (DK).....	18958
Földi Judit (DK).....	18958
Dr. Láng Zsolt (Fidesz).....	18960
Földi Judit (DK).....	18961
Dunai Mónika (Fidesz).....	18962
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadójának válasza.....	18962
Magyarország Alaptörvényének tizennegyedik módosításáról szóló törvényjavaslat, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény módosításáról és a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig	18964
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója.....	18964
Dr. Pajtkó Gábor , az Igazságügyi Bizottság előadója, a napirendi pont előadója	18966
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár.....	18967
Felszólalók:	
Dr. Láng Zsolt , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18968
Sebián-Petrovszki László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	18970
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	18973
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	18974
Dr. Lukács László György , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	18976

Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	18979
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	18984
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadójának válasza.....	18985
Egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a	
lezárásig	18986
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója.....	18986
Dr. Pajtók Gábor , az Igazságügyi Bizottság előadója, a napirendi pont előadója	18990
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár.....	18995
Felszólalók:	
Földesi Gyula , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18995
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	19000
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19005
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19006
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19010
Szabó Timea , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	19013
Dr. Apáti István , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	19018
Szolga József nemzetiségi szószóló.....	19023
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadójának válasza.....	19026
Dr. Pajtók Gábor , az Igazságügyi Bizottság előadója, a napirendi pont előadójának válasza	19028
Az ülésnap bezárása	19030

Az ülésen jelen voltak:

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, MAGYAR LEVENTE a külgazdasági és külügy-minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
14. ülésnapja

2024. november 29-én, pénteken

(8.02 óra - Elnök: Jakab István)

Jegyzők: dr. Vinnai Győző és Berki Sándor)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 14. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Vinnai Győző és Berki Sándor jegyző urak lesznek segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Kirgiz Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10007. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Bejelentem, hogy az előterjesztést uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Magyar Levente államtitkár úrnak a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviseletében, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő törvényjavaslat célja egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Kirgiz Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás kötelező hatályának elismerése. Kérem, engedjék meg, hogy először röviden ismertessem a törvényjavaslat alapját képező megállapodás célját és tartalmát.

A partnerségi és együttműködési megállapodások az Európai Unió és tagállamai, valamint harmadik országok közötti intézményesített politikai párbeszéd jogi alapjául szolgálnak. A közép-ázsiai térségben Kirgizisztán a második állam, amellyel megerősített partnerségi megállapodás került véglegesítésre. Az EU korábban Kazahsztánnal hozott létre hasonló megállapodást.

A megállapodás átfogóbb alapokra helyezi az EU és Kirgizisztán közötti kapcsolatokat, valamint fokozza a párbeszédet számos, olyan kölcsönösen előnyös szakpolitikai területen, mint a környezetvédelem, az energia, az éghajlatváltozás, a közlekedés, a tudomány és technológia, a kereskedelem, az emberi jogok, az oktatás, a mezőgazdaság, a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint a migráció.

Magyarország keletnyitás-politikájának meghatározó eleme a közép-ázsiai országokkal történő együttműködés, melynek keretében aktívan támogatjuk az Európai Unió és a régió közötti sokoldalú kapcsolatrendszer további bővülését. A megállapodásban megfogalmazott célok szorosan összhangban állnak Magyarország érdekeivel, hiszen támogatják a nemzetközi kereskedelem növekedését, a régiós stabilitás erősödését, és megteremtik a feltételeket a kétoldalú kapcsolatok elmélyítésére.

A megállapodás egyik legmeghatározóbb eleme a gazdasági együttműködés, amely közvetlenül szolgálja Magyarország érdekeit. Az elmúlt években a relációban a kétoldalú kereskedelem dinamikus növekedett, 2023-ban meghaladta a 26 millió eurót, amely történelmi csúcshoz számított. Magyarország exportja főként gépekből, vegyipari termékekből, élelmiszeripari árukból és gyógyszerekből áll.

Az EPCA keretében bővíthetnek a magyar vállalatok lehetőségei, különösen a mezőgazdasági technológiák, az élelmiszer-feldolgozó berendezések és a vízgazdálkodási eszközök piacán. Az Agrofeed Kft. példája jól mutatja, hogy a magyar vállalkozások sikerrel léphetnek be a kirgiz piacra. A cég modern takarmányozási technológiákat kínált, amelyek nagy keresletet generáltak. Hasonló sikereket érhetnek el más magyar vállalatok is, különösen a zöldtechnológiák és a fenntartható mezőgazdasági innovációk területén. A megállapodás elősegíti a kereskedelmi akadályok lebontását és a szabályozások harmonizációját, ami megkönnyíti a magyar termékek és szolgáltatások piacra jutását.

Az EPCA nemcsak a magyar export növelését támogatja, hanem új befektetési lehetőségeket is teremt. Az energetikai és infrastrukturális projektek különösen ígéretesek, hiszen Kirgizisztánban jelentős vízenergia-potenciál áll rendelkezésre, amelyet magyar vállalatok is sikerrel hasznosíthatnak.

A Kelet és Nyugat közötti dialógus az utóbbi időben még inkább felértékelődött, a konstruktív párbeszéd és együttműködési készség a béke és biztonság garanciái lehetnek. Ezért üdvözljük az EU növekvő jelenlétét a régióban, az EU-Közép-Ázsia-stratégia, valamint az EU-Közép-Ázsia-kapcsolatok elmélyítéséről szóló ütemterv 2023-as elfogadását, az egyre gyakoribb magas szintű találkozók szervezését a közép-ázsiai, illetve a jövő évre tervezett első EU-Közép-Ázsia-csúcstalálkozó szervezését.

Tisztelt Országgyűlés! A megállapodás elfogadása nem csupán az Európai Unió és Kirgizisztán kapcsolatának új dimenzióját nyitja meg, hanem Magyarország számára is stratégiai jelentőségű. A megállapodás keretét biztosít a kétoldalú kapcsolatok elmélyítéséhez, miközben hozzájárul hazánk gazdasági növekedéséhez és külpolitikai súlyának növeléséhez. Mind ezek tükrében arra kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassa és fogadja el a törvényjavaslatot. Egyúttal köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Herczeg Tamás képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

HERCZEG TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Jelen törvényjavaslat az Európai Unió és tagállamai, valamint a Kirgiz Köztársaság közötti megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás ratifikálásáról szól. Ez tehát, ahogy a címéből is lehet erre következtetni, egy második generációs megállapodás, és mindemellett a Kirgiz Köztársasággal kötött szerződés immár a második, ahogy államtitkár úr mondta, amelyet a közép-ázsiai országokkal az Európai Unió és a tagállamai kötnek. Az első ilyen ország Kazahsztán volt.

A megállapodás alapot nyújt az EU és tagállamai Kirgizisztánnal folytatott hatékonyabb együttműködésére, a politikai párbeszéd megerősítésére és a számos területen folytatott együttműködés fokozására.

A megerősített partnerségi és együttműködési megállapodás olyan együttműködési területeket érint, mint a kereskedelem és beruházás, az egészségügy, az környezetvédelem, az éghajlatváltozás, az energiaügy, az adóügy, az oktatás és a kultúra, a foglalkoztatási és szociális kérdések, a tudomány, technológia és innováció, zöldtechnológiák, valamint a közlekedésügy. Kiterjed továbbá a jogi együttműködésre, a migrációra, a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelemre.

Kirgizisztánnal egyébként az elmúlt években számos nemzetközi szerződést írtunk alá, említhetem itt a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodást, a légi közlekedési, illetve a beruházásvédelmi megállapodást.

Tisztelt Ház! Közép-Ázsiának egyre jelentősebb szerepe van a világgazdaságban, a szállításban és az energiabiztonságban. Kijelenthetjük, hogy a világ egyik leggyorsabban fejlődő térsége, ha nem a leggyorsabban fejlődő térsége.

(8.10)

A polgári magyar kormányzat minden európai kormányt megelőzve hangsúlyozta a keleti világgal történő stratégiai kapcsolatok építésének fontosságát. Ezen sokáig csak nevettek nyugati partnereink, mára azonban egyre aktívabban jelennek meg ebben a régióban befektetők, politikai vezetők az Európai Unió más országaiból is. Van már egyébként együttműködés a két ország között, ezt erősíti például az a megállapodás, amit 2020-ban a két ország kormánya a jövedelemadó területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adókijátszás és adóelkerülés megakadályozásáról kötött.

A Kirgizisztánnal fennálló kereskedelmi kapcsolatokat illetően üdvözlendő, hogy azok mértéke tavaly rekordot döntött, és rekordot dönt ebben az évben is,

hiszen körülbelül megduplázódik ebben az évben. Mára már működik egy közös magyar-kirgiz fejlesztési alap, amelyet néhány éve 16 millió dolláros alaptőkével hoztunk közösen létre. Ezen alap a mezőgazdaság és a gépipar területén finanszíroz közös vállalati projekteket. Ezenkívül számos magyar cég működik a kirgiz piacon, többek között az egészségipar, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén.

Tisztelt Ház! A Külgazdasági és Külügyminisztérium november 4-én megjelent közleménye szerint Magyarország és Kirgizisztán a megerősített stratégiai partnerség szintjére emeli a kölcsönösen előnyös együttműködést, és az erről szóló megállapodást ezen a napon a két külügyminiszter alá is írta. Több területen történő együttműködésről állapodtak meg a felek, légi közlekedési, filmügyi, vámhatósági és igazságügyi, illetve ösztöndíj-megállapodást is írtak alá a két ország képviselői. Mindez mutatja - ahogyan Szijjártó Péter is fogalmazott -, hogy a magyar-kirgiz együttműködés kifejezetten széles területen mozog, de a legfontosabb mégiscsak a gazdasági együttműködés. Ez világosan mutatja - és itt ismét a külügyminiszter urat idézem -, hogy mind a magyar, mind a kirgiz gazdasági szereplők rendkívül komoly hasznot húznak ebből az együttműködésből. Megemlítendő még, hogy tervben van egy olyan közös projekt is, amely vízerőművek építését tűzte ki célul Kirgizisztánban.

Egy másik területet, a felsőoktatás ágazatát említve elmondható, hogy évente kétszáz kirgiz diák tanul ma ösztöndíjjal magyar egyetemeken. Ezen helyekre rendkívül élénk volt az érdeklődés, ugyanis mintegy 630 kirgiz fiatal jelentkezett a betöltendő helyekre.

Magyarország 2010-ben indította el a keleti nyitás politikáját, ennek köszönhetően tíz év alatt 22 százalékkal nőtt az ország keleti irányú exportja, és 2020-ra már Keletről érkezett a Magyarországra irányuló beruházások 60 százaléka, és ezekhez kapcsolódott az újonnan létrejövő munkahelyek 40 százaléka. A keleti nyitás stratégia részeként Magyarországnak a közép-ázsiai térségre is figyelnie kell, hiszen az ott található országok gyors növekedési üteme miatt piaci lehetőségek nyílnak a magyar cégek számára is.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat a megerősített partnerség szintjén történő együttműködést rögzíti. Ezt helyesnek tartjuk, így a Fidesz országgyűlési képviselőcsoportja támogatja az elfogadását. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Azt gondolom, hogy sok vitánk van az Európai

Unióval, főként geopolitikai és világgazdasági kérdésekben, teljesen máshogy látjuk Európa szerepét a jövő világgazdaságában, de hála istennek, itt most egy olyan megállapodás, egy megerősített partnerségi megállapodás kihirdetése van előttünk, amelyben egyetértünk az Európai Unióval, az Európai Unió tagállamaival, amelyek ezt a megerősített partnerségi együttműködést megkötötték. Merthogy azt gondoljuk, nem bezárkózni kell Európának, hanem kihasználni azt a geopolitikai helyzetét, hogy a másik két nagy világgazdasági pólus, Kína és Amerika között helyezkedik el, s az egyik világgazdasági pólus, Kína és Európa között pedig éppen a közép-ázsiai térség helyezkedik el, és ez rendkívüli módon felértékelte ezt a régiót. Ezért kezdett el - ahogy ez már elhangzott államtitkár úrtól is - a magyar kormány közel egy évtizede aktív partnerséget, kapcsolatot kialakítani a közép-ázsiai országokkal, köztük Kirgizisztánnal is, hiszen azt láttuk, hogy ez az együttműködés gazdaságilag mindeképpen gyümölcsöző mind a két fél számára.

Éppen ezért a KDNP ezt a javaslatot természetesen támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, megkérdem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdem államtitkár urat, kíván-e reagálni az elhangzottakra. *(Magyar Levente: Köszönöm, nem.)* Államtitkár úr jelzi, hogy nem kíván reagálni.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország Kormánya és a Bahreini Királyság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10006. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Magyar Levente államtitkár úrnak, a Külgazdasági és Külügyminisztérium részéről, a napirendi pont előterjesztőjének. Öné a szó, államtitkár úr.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő törvényjavaslat új elemmel egészíti ki Magyarország és a Bahreini Királyság közötti gazdasági kapcsolatok jogszabályi kereteit. A kihirdetésre váró megállapodás célja a két ország kétoldalú gazdasági, azon belül is a beruházási kapcsolatainak előmozdítása, valamint a beruházási környezet biztonságosabbá és kedvezőbbé tétele.

Magyarország Kormányának külgazdasági stratégiai célkitűzése a magyar vállalatok külföldi beruházásainak ösztönzése, továbbá az ott megtermelt profit

hazahozatala és a külföldi beruházók által kivitt nyereség közötti egyensúly megteremtése. E stratégia megvalósítását szolgálják más eszközök mellett a kétoldalú beruházásvédelmi megállapodások.

A lisszaboni szerződés 2009-es hatálybalépése óta a közvetlen külföldi befektetések az Európai Unión belül a közös kereskedelempolitika részét képezik. Ez azt jelenti, hogy az EU tagországi más országokkal akkor köthetnek beruházásvédelmi megállapodást, ha arra a nemzeti felhatalmazás mellett az Európai Bizottság is megadta jóváhagyó felhatalmazását. A Magyarország és a Bahreini Királyság közötti megállapodás esetében ez megtörtént, így az 2024. szeptember 4-én aláírásra került. A szerződés tehát az Európai Unió iránymutatása alapján és jóváhagyásával kötött meg.

Tisztelt Országgyűlés! A megállapodás egyik legfőbb célja a két ország beruházói számára a beruházásaik védelmét jelentő jogi garanciális elemek biztosítása, amelyek összhangban vannak a nemzetközi normák által kijelölt tartalmi követelményekkel. A megállapodás számos garanciális elemet tartalmaz a külföldön beruházó vállalkozások számára, így például biztosított a hátrányos megkülönböztetéstől való védelem, valamint a legnagyobb kedvezmény és a nemzeti elbánás elve is.

A beruházásvédelmi megállapodások, így a jelen megállapodás is módot adnak továbbá a beruházó és az állam közötti viták rendezésére. Ez jelenti a beruházó számára a legfőbb biztosítékot, ezért képezi részét minden beruházásvédelmi megállapodásnak. A megállapodás korszerű rendelkezései ugyanakkor megfelelő jogi keretek közé szorítják a külföldi beruházók perlelési lehetőségét Magyarországgal szemben.

Tisztelt Országgyűlés! A megállapodástól azt várjuk, hogy a beruházók védelme révén segíteni fogja a Magyarország és a Bahreini Királyság közti gazdasági és beruházási kapcsolatok fejlődését. Mindezek tükrében arra kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassa és fogadja el a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Herczeg Tamás képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

HERCZEG TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat megteremti a jogi kereteket, amelyek alapján a Magyarország és a Bahreini Királyság közötti beruházási tevékenység szabályozott és biztonságos viszonyok között történhet. A törvényjavaslat szövege rögzíti, hogy mindkét fél olyan kedvező feltételeket teremt, összhangban természetesen saját törvényeivel és jogi feltételrendszerével, amely beruházási szempontból vonzó a másik fél számára.

(8.20)

A felek kölcsönösen igazságos és méltányos bánásmódot és teljes körű védelmet nyújtanak a területükön létrehozott beruházások számára. Az Öböl-térség, így Bahrein is a stabilitás megteremtésében fontos szerepet tölt be. Gondolhatunk itt akár az energiaellátásra, akár a fizikai biztonságunkra.

Bahreinről talán érdemes elmondani, hogy bruttó hazai terméke, GDP-je 2023-ban 43,21 milliárd amerikai dollár volt a Világbank hivatalos adatai szerint, és az egy főre jutó bruttó hazai terméke szintén 2023-ban 24 734 amerikai dollár volt. Ez Bahrein tekintetében a világszerte 196 százalékát jelenti, és elmondhatom, hogy Magyarországnak szintén 2023-ban a GDP egy főre eső értéke 28 770 euró volt e mutató alapján. Tehát a két ország megközelítőleg azonos fejlettségi szintűnek számít.

A mostani megállapodás nem előzmények nélküli. A sikeres és gördülékenyebb együttműködés érdekében korábban már kötöttünk az országgal egy részleges vízummentességi egyezményt, és 2016-ban gazdasági és műszaki együttműködésről szóló megállapodást írt alá a két ország kormánya, remélve ettől többek között a gazdasági kapcsolatokat intenzitásnövekedését, a pénzügyi szolgáltatásokat, az egészségügyet, az építőipart érintő együttműködések fejlesztését, a mezőgazdaság, az ipar, a turisztika terén történő hatékony közös tevékenységet, a telekommunikáció, az informatika, a tudományos kutatás, az oktatás kapcsolódási pontjainak gyarapítását, a befektetések volumenének növekedését. Jelen beruházásvédelmi megállapodás pedig, elmondhatjuk, hogy a továbbiakban számos új lehetőséget nyit a magyar vállalkozások számára partnerünkkel.

Tisztelt Ház! A beruházásvédelmi megállapodás kedvező feltételeket kínál és további ösztönzést ad majd a kétoldalú kereskedelmi és beruházási kapcsolataink kölcsönösen előnyös fejlesztéséhez, és érdemi gazdasági hozadékot biztosít mind Magyarországnak, mind a Bahreini Királyságnak számára.

Fontosnak vélem kiemelni a megállapodás azon részét, mely úgy szól, hogy a szerződő felek arra töreksenek, hogy a beruházások összhangban álljanak az egészség, a biztonság és a környezet, valamint a munkavállalói jogok védelmével és a vállalati, társadalmi felelősségvállalás elveivel.

Engedjék meg, hogy hadd idézzem a megállapodás 4. cikkének egy lényeges elemét, miszerint „az egyes szerződő felek a másik szerződő fél beruházóit és azok beruházásait olyan elbánásban részesítik a területükön létrehozott beruházásaik működtetése, fenntartása, igazgatása, használata, élvezete, értékesítése vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely nem kevésbé kedvező, mint egy harmadik állam beruházói és azok beruházásai részére hasonló helyzetben biztosított elbánás”.

A törvényjavaslat elfogadását a fentiek okán képviselőcsoportunk támogatja. Köszönöm szépen megiszteltelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padso- raiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Mint-hogy a megállapodás lényegét államtitkár úr ismertette, ezért én csak azt szeretném jelezni, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt látja azt, hogy ez a beruházásvédelmi megállapodás egyértelműen beleilleszkedik Magyarország külgazdasági stratégiájába, illetve kedvező azoknak a beruházóknak, vállalkozóknak, akik ebben az együttműködésben részt kívánnak venni. Éppen ezért ezt a megállapodást természetesen támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. Megkérdezem, kíván-e valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e reagálni. *(Jelzésre:)* Államtitkár úr jelzi, nem kíván reagálni. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következnek a **Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10013. szám alatt a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Magyar Levente úrnak, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, parancsoljon!

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót ismételtén. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Európa mára jelentős mértékben az elhibázott uniós szankciós politika miatt súlyos versenyhátrányba került. Az árak féken tartása akkor lehetséges, ha a villamos energiát a lehető legnagyobb mértékben az országhatárokon belül, saját erőművekben termeljük meg. Fontos, hogy mindez fenntartható technológiával történjen, olcsó áramot eredményezzen, és biztonságosan üzemeltethető egységek állítsák elő ezt az energiát. Ma az atomerőművek jelentik a legmegbízhatóbb, legolcsóbb és a nemzetközi szervezetek szerint is leginkább környezetbarát energiatermelési módot.

Ellátásbiztonságunk erősítése elképzelhetetlen a hazai nukleáris kapacitás hosszú távú fenntartása és bővítése nélkül. Magyarországnak elemi érdeke, hogy meghosszabbítsuk a jelenlegi erőmű üzemidejét, és hogy a két új paksi blokk megépüljön. Ez a megfizethető áram, az ellátásbiztonság és a zöldátmenet garanciája.

A legutóbbi uniós nukleáris csúcson, 2024 márciusában is elhangzott, hogy a versenyképesség, az energiabiztonság, a tiszta energiára való átállás és a villamosenergia-árak szintje szempontjából is fontos szerepe van a nukleáris energiának. A legfontosabb az új befektetések biztosítása, a meglévő atomerőművek élettartamának meghosszabbítása, valamint az innováció, főként a kis moduláris reaktorok terén.

Fontos eredmény, hogy a legutóbbi, sorrendben 14. szankciós csomag esetében rögzítésre került, hogy Paks II. általános mentességet kap, azaz ha európai vállalatok részt vesznek a Paksi Atomerőmű bővítésében, akkor nem kell engedélyt kérniük a saját tagállami hatóságaitól sem. Ugyanakkor Brüsszel közvetlenül hiába nem szankcionálja a nukleáris ipart, a koronavírus-járvány és a háborús szankciók jelentős mértékben negatívan hatottak a gazdasági körülményekre, és kedvezőtlenül befolyásolták az időtényezőt a Paks II.-beruházás kivitelezésében. Fontos tehát egy olyan törvényi keret megteremtése, amivel ezek a hatások kezelhetők, és lehetővé teszik a projekt sikeres megvalósítását, az új blokkok mielőbbi hálózatra kapcsolását, hiszen az kulcsfontosságú Magyarország energiaszuverenitása és a fenntarthatósági célok elérése szempontjából.

A beruházásról szóló államközi szerződést több mint tíz évvel ezelőtt kötötték, és ez alatt a tíz év alatt a világ példátlan módon megváltozott. Ezek a radikálisan megváltozott körülmények indokolják a törvényjavaslatot. Egy nukleáris erőmű megépítése jellemzően hosszú, akár több évtizedes folyamat, ezért folyamatosan alkalmazkodni kell az új realitásokhoz. Az elmúlt tíz évben egy dolog azonban biztosan nem változott, nevezetesen, hogy Magyarországnak stratégiai érdeke, hogy ez az atomerőmű megépüljön, ezáltal az ország számára szükséges energia jelentős részét magunk tudjuk előállítani, garantálva ezzel az ország és a magyar családok energiabiztonságát.

Tisztelt Ház! Az európai és a globális nukleáris ipar és ellátási lánc elképzelhetetlen orosz források nélkül. Erre nagyon szemléletes példa és kifejezetten elgondolkodtató, hogy továbbra is Oroszország az Egyesült Államok első számú uránbeszállítója: 2023-ban mintegy egymilliárd dollárt költött az USA az oroszoknál uránvásárlásra, ez az adat pedig 2010 óta nem volt ilyen magas. Határozottan fel kell tehát lépni a nukleáris energiát érintő szankciók ellen. Ezzel a szándékunkkal nem vagyunk egyedül. Az Európai Unió belülről francia vezetéssel megalakult ugyanis a nukleáris koalíció, amely jelenleg 16 országot foglal magába. A felek megállapodtak, hogy szorosban együtt

fognak működni az atomenergiával szembeni mesterseges, ideológiaalapú negatív diszkrimináció ellen.

(8.30)

Lényegében véve a teljes kelet-európai régió, a lengyelektől a cseheken és szlovákokon át a románokig és a bolgárokig, atomerőmű-projektek előkészítésén dolgozik, így az egész régió érdeke, hogy fellépjünk az atomenergia elleni értelmetlen diszkriminációval szemben. Külön biztató, hogy Rafael Grossi, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség főigazgatójának szeptemberi nyilatkozata is megerősítette, hogy a NAÜ továbbra is támogatja a Paks II. projekt megvalósítását.

Atomenergia nélkül fenntartható fejlődés sincs. Nem lehetséges az európai zöldmegállapodás végrehajtása atomenergia nélkül. Ezt igazolja a tény, hogy a Paks II. projektnek köszönhetően éves szinten 17 millió tonna szén-dioxid kibocsátása válik elkerülhetővé, és éves szinten 4 milliárd köbméter földgázimport kiváltását teszi a projekt lehetővé. Fontos lenne, hogy az atomenergiát elutasítók is belássák végre: atomerőművek nélkül nincs ellátásbiztonság, nincs kilábalás az energiaválságból, nem tarthatók a klímavédelmi célok.

Nem véletlen, hogy Belgium két atomerőmű üzemidejének meghosszabbítása mellett döntött. Svédországban is radikális fordulat tanúi vagyunk: az energiabiztonság garantálása és az áramtermelési kapacitás növelése érdekében olyan jogszabályt készítenek elő, amely lehetővé teszi új atomerőművek építését. Svájcban pedig, ahol hét éve még az atomenergia kivételéről döntöttek egy népszavazáson, a kormány új blokkok építésének lehetőségét igyekszik megteremteni. Ezek kivétel nélkül olyan országok, amelyek földrajzi adottságaik okán jelentős mértékben számíthatnak megújuló kapacitásokra. Azonban számukra is egyértelmű, hogy kizárólag időjárásfüggő megújulóakra nem lehet ellátásbiztonságot alapozni.

Tisztelt Ház! A Paks II. projekt egy hazánk energiabiztonságát erősítő nemzetközi nagyberuházás, Közép-Európa legjelentősebb infrastrukturális beruházása. Az irányítástechnika tenderét a francia-német Framatome-Siemens konzorcium, a turbinákét az amerikai-francia General Electric-Alstom nyerte. A beruházásban amerikai, francia, német mellett osztrák, holland és svéd cégek is részt vesznek, mellettük mintegy 100 magyar alvállalkozó is. A Paks II. projekt a kelet-nyugati együttműködés egyik fontos platformja. Ez is jól példázza, hogy Magyarországot a legmodernebb keleti és a legmodernebb nyugati technológia találkozáshelyévé tesszük.

Tisztelt Ház! A Paks II. projektben dolgozók legfontosabb célja, hogy a nukleáris biztonsági előírásoknak maximálisan megfelelően, a lehető legrövidebb idő alatt megépüljön Paksban a két új blokk, amely évtizedeken át megbízható eleme lesz a hazai erőműparknak. Tisztelettel jelentem, hogy a projekt előkészítő szakasza lezárult, és a beruházás az építkezés

szakaszába lépett. A munka párhuzamosan zajlik még a tervezőasztalokon és kint a területen, valamint a külföldi gyártóbázisokon. A munkagödör vízzárását biztosító részfalazási munkák 2023 novemberében, tehát egy évvel ezelőtt befejeződtek. A munkát 40 futballpályányi területen egy nyugati cég, a német BAUER magyarországi leányvállalata végezte el. A két blokk alatt másfél millió köbméternyi föld került kitermelésre a talajvízszintig. Ez a földmennyiség 27 kilométernyi autópálya-építés földmunkájának felel meg. Szeptemberben megkezdődött a tervezési szintig történő talajkiemelés, amely bizonyos pontokon eléri majd a 23 métert is. A munka során további 2 millió köbméter föld kitermelésére kerül sor.

A blokkok alatti terület megerősítését célzó talajszilárdítási munka szintén 2023 novemberében elindult. 17 hektáros területen zajlik ez a munka. A részfallal határolt területen belül körülbelül 75 ezer darab talajszilárdítási cölöp készül. November közepéig egyébként ennek a fele, több mint 38 ezer furat készült el. A munkát szintén az említett német vállalat magyarországi leánya, a BAUER végzi éjjel-nappal. A talajszilárdítás szeptemberben befejeződött az 5. blokk területén, a gépek már a 6. blokk leendő helyén dolgoznak. Az első beton öntésére hónapokon belül sor kerül.

Nagyságrendileg hatvan olyan felvonulási épület, építmény létesítése is folyamatban van, amelyek az új blokkok megépítéséhez szükségesek. Ezek mindegyikéhez kiadta már az Országos Atomenergia Hivatal az építési engedélyt. Közben az olvadékcsapda is megérkezett Paksra. Ez a legnehezebb, hosszú gyártási idejű berendezés, súlya 700 tonna, ami körülbelül 15 darab Airbus A320-as tömegének felel meg. A szintén hosszú gyártási idejű berendezés, a reaktortartály kovácsolása áprilisban indult. Magassága 11 méter, átmérője 4,5 méter, tömege 330 tonna.

Tisztelt Ház! A nemzetközi körülmények komoly kihívások elé állítanak minket, de energiaszuverenitásunk megőrzése érdekében mindent meg kell tennünk és meg is teszünk az új atomerőmű megépítése érdekében. A mostani törvény módosítási javaslat is ezt a célt szolgálja. Mindezek tükrében arra kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy támogassa és fogadja el a törvényjavaslatot. Köszönöm, tisztelt elnök úr, tisztelt Ház a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr! Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Herczeg Tamás képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

HERCZEG TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előtünk fekvő, a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel

kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VII. törvény módosításáról szóló T/10013. irományszámú törvényjavaslat célja azon lehetőség megteremtése, hogy a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos két új, az 5-ös és 6-os atomerőművi blokkok tervezésére, beszerzésére, létesítésére, üzembe helyezésére és üzemeltetésére irányuló beruházás megvalósítása továbbra is zökkenőmentesen történhessen.

A Paksi Atomerőmű építését 1966-ban határozták el, majd 1969 és 1987 között épült meg, így Magyarország egyetlen atomerőműve több mint 35 éve látja el az ország lakosságát és ipari fogyasztóit biztonságos és környezetkímélő módon, versenyképes áron termelt energiával. Hosszú távon szükség van a Paksi Atomerőmű négy blokkján kívül további két blokk megépítésére, amely egyrészt energiaszuverenitási kérdés, másrészt elengedhetetlen a megfizethető árú és megfelelő mennyiségű villamosenergia-bővítés biztosítása, valamint a fenntarthatósági célok elérése is.

A Paksi Atomerőmű bővítése kiváló példa arra, hogy a nukleáris együttműködés visszahozhatja a józan ész, a racionalitást és a békés egymás mellett élés reményét a nemzetközi politikába. Az orosz fővállalkozó mellett ugyanis a projekten amerikai, francia, német, osztrák és svájci cégek is dolgoznak. Mindez azt mutatja, hogy a nukleáris energia területén a partnerség és az együttműködés még mindig szakmai alapokon nyugszik, és a szakemberek szerint az atomenergia az áramtermelés valóban felelősségteljes és biztonságos módját jelenti.

Mint köztudott, és ahogyan államtitkár úr is beszélt erről, jelenleg is zajlik a paksi nukleáris erőmű bővítése. A bővítéssel a teljes hazai áramigény 70 százaléka fedezhető lesz, és emellett kiváltható lesz 3 milliárd köbméternyi éves gázfogyasztás, és megszüntethető lesz 17 millió tonna szén-dioxid kibocsátása. A nukleáris kapacitások bővítésével, a két új paksi reaktor építésével az atomerőmű teljesítménye a mostani 2000 megawatttról 4400-ra fog bővülni.

Tisztelt Ház! Tudjuk, hogy az Európai Unió 2022-ben az atomenergiát is felvette a zöldenergiaforrások listájára, és tudjuk azt is, hogy Franciaországban 56 atomreaktor működik, az Egyesült Államokban 95, Kína pedig 150 új reaktort tervez megvalósítani klímacéljait. Az Európai Unióban, de mondhatjuk, az egész glóbuszon erősödőben van az a szemlélet, amely szerint nukleáris energiára - a megújuló kapacitások és a villamosenergia-tárolók növelése mellett - a racionális zöldenergia-átmenethez szükség van.

(8.40)

Az Európai Unióban tehát érezhető a nukleáris iparággal kapcsolatban egyfajta támogató irányváltás, ami a magyar kormányt idestova már több mint tíz éve jellemzi, megelőzve az európai trendeket.

Magyarország a környezetvédelemre nemcsak értékválasztásképp, hanem gyakorlati, pragmatikus kérdésként is tekint, és ennek köszönhető, hogy hazánk a világ azon húsz állama közé tartozik, amelyek az elmúlt időszakban gazdasági teljesítményük növelése mellett képesek voltak csökkenteni a károsanyag-kibocsátásukat is.

Fontos még hangsúlyozni, hogy az atomenergia-termelés nemcsak a károsanyag-kibocsátást csökkenti, hanem képes energiaszuverenitásunkat támogatni, megfizethető energiát adni, illetve a rezsziárcsökkenést megtartani.

Mindezek ismeretében úgy vélem, hogy a törvényjavaslat minden felelősen gondolkodó képviselő számára támogatható rendelkezéseket tartalmaz, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat célja azon lehetőség megteremtése, hogy a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos két új, 5. és 6. atomerőművi blokk tervezésére, beszerzésére, létesítésére, üzembe helyezésére és üzemeltetésére irányuló beruházás megvalósítása továbbra is zökkenőmentesen történhessen. A törvényjavaslat azzal indokolja a lépést, hogy az eredeti megállapodás tíz éve kötött meg, ám azóta lényegesen emelkedtek a költségek. A javaslat szerint azt nem szabad megengedni, hogy elakadjanak a munkálatok.

Egy kis beruházástörténelem emlékeztetőül: a 2014. évben írta alá Orbán Viktor és Vlagyimir Putyin a köznyelvben Paks II.-nek hívott szerződést, amely két új, VVER-1200 teljesítményű atomerőművi blokk megépítését tartalmazza. Az Országgyűlés 2014. február 6-án szavazta meg a törvényt. Érdekesség, hogy a szavazáson nem vett részt Orbán Viktor miniszterelnök.

A tender nélküli beruházás tervezett bekerülési értéke 12 milliárd euró, amelyből 2 milliárd eurót magyar önerőből kell finanszírozni. A projekthez Oroszország 10 milliárd euró államközi hitelt biztosít, amelynek felhasználása 2014 és 2030 között lehetséges. A hitel kamatlába a futamidő kezdetén 4, amely fokozatosan 5 százalékra emelkedik. A megállapodás többszöri módosítása miatt a tőketörlesztés 2031-ben kezdődik, de a végső határidő változatlanul 2046-ban lejár, így rövidebb idő alatt kell visszafizetni a hitelt.

Lázár János 2014. január 14-ei bejelentése szerint az első új paksi blokk 2023-ban kezdhet működni, és ezzel tovább nő Magyarország energetikai függetlensége. Ezt a 2016. évben már 2025-re módosították.

A legújabb ígéretek szerint a két új paksi blokk a 2030-as évek elejére ígér energiát. Azt ma senki sem tudja megmondani, hogy ez 2030-at vagy '34-et jelent majd.

Az orosz partner bevonására az egyik döntő érve az volt, amint azt a paks2.hu weboldalon a 6. pont alatt megtalálhatjuk, idézem: „Kulcsrakész, fixáras szerződést kötöttünk a fővállalkozóval, mindezt úgy, hogy közben a beruházás magyar állami tulajdonban marad. A fixáras szerződés révén a 12,5 milliárd eurós beruházási érték nem emelkedhet, attól eltérni nem lehet.” Látjuk, hogy a törvényjavaslat ezt, az egyik legfontosabb szempontot írja most felül, pedig tudjuk, hogy az ország teherviselő képessége nem véges. A beruházás forintban számított értéke már most lényegesen meghaladja a 2014. évi értéket. A forint leértékelődése több mint egyharmaddal emelte a projekt árát, jelen értéke kamatok nélkül számolva több mint 5000 milliárd forint. Ha az elmúlt évek inflációs adatait nézzük, akkor a projekt értéke mintegy 7 milliárd euróval nőne. Az építőiparban tapasztalt infláció pedig még nagyobb ár-emelkedést idézne elő. Itt jegyzem meg, hogy az építőipari árak nagymértékű növekedésében szerepet játszottak az Orbán-kormány téves intézkedései. Az is megemlítendő, hogy azzal, hogy a törvényjavaslat értelmében emelkedhet a beruházás ára, Magyarország anyagilag is támogatja Oroszország gazdaságát.

A Demokratikus Koalíció Paks I. üzemidejének meghosszabbítását támogatja, mivel az ad elég átmeneti időt a megújuló energiaforrásokra való áttérésre és főleg a tárolás megoldására. Azt is ki kell jelenteni azonban, hogy a győzelmi jelentések ellenére azért szükséges a hosszabbítás, mert jelentős csúszásban van Paks II. megvalósítása.

A paksi hosszabbítás ügyében az az álláspontunk, hogy jelen helyzetben támogatjuk, az alábbi fenntartásokkal. Azért nem lehet még kivezetni az atomenergiát, mert az Orbán-kormány csak késve tett érdemi lépéseket a megújuló energia irányába, ami jóval biztonságosabb. A hosszabbítást csak úgy szabad megvalósítani, ha szakmailag megfelelően bizonyítják, hogy ennek nincs biztonsági kockázata. Megfelelő szakmai előkészítés történik, a biztonsági és környezeti hatásokat felméri, a dokumentumokat pedig nyilvánosságra hozzák, és biztosítják a civil szervezetek részvételét. Mivel a Magyar Atomenergia Hivatal vezetésére egy hű pártkatonát neveztek ki, ezt csak a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség felügyelete alatt tartjuk elfogadhatónak.

Ki kell emelni, hogy pusztán önmagában a meghosszabbítással nem csökkenne hazánk orosz energiafüggősége, hiszen az erőmű üzemanyaga onnan származik, és a karbantartás, az egyes berendezések esetleges szükségessé váló cseréje kapcsán is az orosz félre kellene támaszkodnunk.

Szükség van a megújuló energiaforrásokra is, hiszen ezekkel ráléphetnénk az energiafüggetlenségünkhöz vezető útra. Mindenképpen világossá kell tenni azt, hogy az atomerőművek üzemeltetése elsősorban nukleáris biztonsági és nem ellátásbiztonsági kérdés.

Az elmúlt bő évtized elhibázott kormányzati stratégiája nyomán Magyarország energiafelhasználása továbbra is kiszolgáltatott az importnak. Oroszország Ukrajna ellen indított háborújának árnyékában pedig különösen elkeserítő, hogy hazánk milyen súlyos mértékben függ az orosz energiától.

A DK álláspontja szerint Magyarország és egész Európa nukleáris biztonsága nem lehet politikai megfontolás tárgya. A jelenlegi ellentmondásos kormányzati energiapolitika nem az ország érdekét szolgálja. Magyarország jelenleg nem rendelkezik hihető, életszerű és következetes energiastratégiával, a kormányzat önellentmondásos, életszerűtlen és orosz energetikai függést eredményező tervei nem alkalmasak a magyar energetika jövőjének felvázolására.

Újra és újra előkerül az öregedő reaktorok üzemidejének meghosszabbítása. Az erről szóló döntéseket rendszerint politikai és gazdasági nyomás alatt hozzák meg. Ezeknek a reaktoroknak az építési költségét ugyanis már leírták, ez pedig relatíve olcsóbbá teszi a működtetésüket.

Ha a biztonsági szempontokat is beemljük a képbe, már más a helyzet. Amennyiben az új reaktorokra vonatkozó biztonsági előírásoknak megfelelő szintre kellene feljavítani a régi reaktorokat, az versenyképtelenné tenné őket a villamosenergia-piacon. Paks I. reaktorai már most is az eredetileg tervezett harmincéves üzemidejükön túl üzemelnek. Paksnál is kapacitásnövelő beruházásokat hajtottak végre az elmúlt években, ami tovább növeli az öregedő primerköri rendszerekre és berendezésekre kifejtett terhelést.

Környezeti szempontból várhatóan a Duna vize is egyre jelentősebb korlátozó tényező lesz. A klímaváltság előrehaladtával és a meder mélyülése és vándorlása miatt egyre sűrűbben okoz gondot a megfelelő mennyiségű hűtővíz biztosítása. Főleg a nyári időszakban pedig a túl meleg Duna-víz miatt kell kalkulálni a termelés kényszerű korlátozásával. Hazánkban a technológiához szükséges nagy mennyiségű hűtővizet a Dunából nyerik ki. A szűrők megakadályozzák, hogy a nagyobb élőlények a rendszerbe kerüljenek, de nem szűrnek ki azokat a mikroorganizmusokat, amelyek a természetes vizek egyensúlyához szükségesek. A jelenlegi technológia is mérhetően emeli a Duna hőmérsékletét, egy kétszer ekkora erőmű logikusan még ennél nagyobb emelkedést jelent majd.

Mint energiatermelő technológia hatással van a környezetre. 1000 megawatt energia termeléséhez szél-erőművekkel 61 ezer-73 ezer hektárra, naperőművekkel 22 ezer hektárra, míg atomerőmű esetén 80-160 ezer hektárra van szükség.

(8.50)

Az elfoglalt terület tehát nagyságrendekkel kisebb atomerőművek esetén. Azt viszont figyelembe kell venni, hogy szél- és napenergia esetén a terület teljesen visszaállítható a termelés befejezésekor, míg

atomenergia esetén soha többé nem lesz használható. A felszámolt atomerőművek örök sebként éktelenkednek a bolygó testén, évezredek múlva is mérhető sugárzással. Az üzemeltetés közben az atomerőművek területén semmilyen más tevékenység nem végezhető, míg a szél-erőművek tövében mezőgazdasági tevékenység gyakorlatilag korlátozás nélkül végezhető, a megújuló energiák kombinálásával pedig a felhasznált területek csökkenthetők.

A törvényjavaslat céljával maximálisan egyetértünk, a megvalósítással azonban nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a KDNP-képviselőcsoport vezérszónokának. Parancsoljon!

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Nem teljesen világos, hogy ha környezeti problémákról beszél a DK, akkor hogyan támogathatja Paks II.-t, ahogy azt elmondta a képviselő asszony. Azt szerintem meg minden szakember nevében ki lehet kérni, amikor arra utalgat, hogy egyébként a Paks I. üzemidő-hosszabbítása során biztonsági szempontokat nem vesznek figyelembe, és a szakemberek véleményét gazdasági és politikai nyomásra - ahogy ön fogalmazott - felülírják. Azt gondolom, hogy ezt minden paksi szakember nevében ki lehet kérni. Kérem, ne állítsanak olyat, aminek semmi köze nincs az igazsághoz! A magyar atomszakemberek kiváló, világhírű szakemberek, és ha ők azt állítják, hogy az üzemidő-hosszabbítás biztonságos, akkor az is. Az egészen felháborító, hogy önök napi pártpolitikai csatározások miatt ilyen állításokat tesznek, és ezzel semmibe veszik a szakemberek munkáját. Én azt kérem, hogy egy ilyen normális mederben zajló vitában ezt ne tegyék, még akkor se, ha ön nyilvánvalóan ezt felolvasta, nem ön írta ezt a beszédet. Azt gondolom, hogy ilyen megállapításoknak itt helye nincs. Tisztelje legalább ennyire a paksi szakembereket!

Tisztelt Ház! A több mint ezer napja zajló háború, amely a szomszédunkban zajlik, nyilvánvalóan felértékelte az energiabiztonságot, ma mindenki sokkal nagyobb hangsúlyt fektet erre. Magyarország is odafigyel, hiszen külön Energiaügyi Minisztériuma is van a kormánynak, és teljesen világos, hogy ez elindított olyan folyamatokat, amelyekhez Magyarországnak is igazodnia kell, és úgy kell igazodnia, hogy közben a klímacéljainkat nemhogy feladjuk, hanem még magunk számára szigorítottuk is. Ha valaki elolvassa a 2030-ig szóló energia- és klímatervet, akkor azt fogja benne találni, hogy Magyarország az eddigi 40 százalékkal szándékszik csökkenteni az üvegházhatású gázok bruttó kibocsátását 2030-ig, és egyébként időarányosan ezzel jól is állunk, tehát ez a cél teljesíthető lesz,

de természetesen csak akkor, ha továbbra is kiállunk a Paksi Atomerőmű bővítése mellett. Továbbra is támogatjuk azt, hogy a jelenleg működő négy blokk mellett megépüljön az ötödik és a hatodik is.

Erre azért is szükség van, mert két egyértelmű folyamat látszik, egyébként még a háborútól függetlenül is. Az egyik az elektrifikáció, az egész világon elmozdul az energiaigény az elektromos áram felé. Elég csak megnézni egyébként a tavalyi évi energiamixét Magyarországnak, ott azt láthatjuk, hogy annak majdnem a fele az atomenergia - 2022-ben 44 százalékos, 2023-ban 45 százalékos -, tehát az atom nagyon stabil ebben az energiamixben. A fosszilis energia csökken: 2022-ben 34 százalékos volt, míg 2023-ban már csak 28,8 százalékos, tehát éves alapon ez egy elég jelentős csökkenést jelent.

Azt látjuk, hogy megújulókból Magyarország jól áll. Ez elsősorban, döntő többségében napenergiát jelent, 21,4 százalékos volt 2022-ben, 2023-ban már 25,5 százalékos. Tehát ez is világosan rámutat arra, hogy elektromos áramra, amit egyébként Paks termel, egyre nagyobb szükség van, és főként úgy, ha figyelembe vesszük, hogy azoknak a modern vállalatoknak is, amelyek Magyarországra költöznek, nagy az energiaigénye. Ez teljesen egyértelműen mutat abba az irányba, hogy Magyarország áramtermelő kapacitását fejleszteni kell. Hogyan kell fejleszteni? Erről szól egyébként Magyarország klímastratégiája: Paks bővítésével és megújulóenergia-fejlesztésekkel. Éppen ezért van szükség a Paks II.-bővítésre, és ezért fogja egyébként a KDNP is támogatni ezt a javaslatot.

Azt látjuk - ellentétben itt az ellenzéki felszólalással -, hogy az atomenergiától nem elfordulnak a világban, hanem afelé fordulnak. Talán államtitkár úr is utalt arra, hogy hány európai országban zajlanak most ezzel kapcsolatos viták, olyan országokban, ahol korábban teljesen le akartak már mondani az atomerőműről. De ha megnézzük a világ többi országát, akkor azt láthatjuk, hogy óriási atomerőmű-építési boom van. Ha megnézik Kínát, megnézik Indiát, a világ két legnagyobb népességgel rendelkező országát, ott több tucat atomerőmű építése van most folyamatban. Tehát azt láthatjuk, hogy a világ felismerte azt, és egyértelművé vált - főként úgy, hogy a megújulókat egyre nagyobb mértékben használjuk -, hogy nincs ellátásbiztonság és nincs stabil energiahálózat alaperőművi kapacitás nélkül. Márpedig alaperőművi kapacitás tekintetében a legzöldebb, a legbiztonságosabb az atomerőmű, ezt kiváltani nem lehet, a megújulóhoz nagyon jól passzol. Nyilvánvalóan az még a jövő kérdése lesz, ez a jelen törvényjavaslat erről nem szól, hogy a megújuló bizonyos időszakokban van, napenergiát csak nappal tudunk szerezni, és emellé Paks be tud segíteni, de az energiátárolásra is egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni - egyébként a magyar kormány ezt is időben felismerte.

Summa summarum, a Paks II.-beruházást támogatni kell, már csak azért is egyébként, mert arról se

feledkezzünk el, hogy Paks városának ez nagyon nagy lehetőséget jelent, illetve a környéken élő embereknek Paks a legfontosabb munkahely, a legtöbben itt dolgoznak, ebből tartják el a családjukat, úgyhogy már csak a helyiek okán is támogatni fogjuk ezt a beruházást. Ahogy azt elmondtam, a Kereszténydemokrata Néppárt ezt a javaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bencze János képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Szögezzük le azt az alaptézist, hogy atomenergiára szükség van. Itt előttünk elhangzott, hogy olcsó, megbízható, és az elmúlt hetekben bekövetkezett energiakrízis is azt mutatja, hogy szükség van olyan termelőkapacitásra, ami fix és stabil. A Jobbik nem vitatkozik azzal, és egyetért azzal, hogy per pillanat ez a legolcsóbb, a klímacélokhoz megfelel, ugyanis a szén-dioxid és az egyéb üvegházhatású gázok most teszik tönkre a légkört, és most veszélyeztetik a kultúránkat, ezt azonnal meg kell oldani. Amíg az összes atomenergetikai szakember is azt mondja, hogy a legpesszimistább jóslat szerint is a nukleáris hulladék elhelyezésére - amire a zöldek hivatkoznak -, illetve a probléma megoldására nem évtizedeink, hanem évszázadaink vannak, tehát az a jövő generációját terheli a legjobban, addig per pillanat valójában csökkenti azt a kibocsátást, ami tönkreteszi a környezetünket.

Itt elhangzott több indok Paks mellett. Vagyok olyan szerencsés vagy balszerencsés, hogy abban a térségben élek. Én 35 kilométerre élek Pakstól, Simontornyán, és rendszeresen járok be Paksra, ismerem a térséget, ismerem a polgármestereket, ismerem az ott lakókat. Nézzük meg, hogy számunkra mi ez a Paks II.! Mi úgy hívjuk, hogy nukleáris Luca széke, hiszen olyan lassan készül, és úgy fog kinézni, hogy ha felállunk majd az elkészült épület tetejére, akkor megláthatjuk a boszorkányok helyett azokat a korrump oligarchákat a kormányközeli körökből, akik gennyesre keresték magukat a nem létező Paks II.-n már most.

(9.00)

Tehát mit hozott nekünk Paks II.? Hát, megevett egy államtitkárt; megette Süli János képviselőtársamat, eltüntették mint nukleáris energetikai szakembert, amire hivatkoznak ebből a témából, kiültették valahova a páholy szélére; ugyanis én követtem az önök kampányát végig. Önök azzal hakniztak az én választókerületemben, Felsőnyéktől Simontornyán, Pálfán keresztül, hogy ez a Paks II.-beruházás jólétet, fejlődést fog hozni a térségnek. Egyfajta új ipari zóna

leszünk, és ez évtizedekre szól. Ebből nem történt szinte semmi.

Valamennyi utat megjavítottak, és a többi gondosan úgy hagyták azokon a településeken, ahol arra hivatkoztak, hogy itt meg lesznek csinálva az utak, mert innét fognak az emberek bejárni dolgozni Paks II. építésére, például Pálfáról, Felsőrácegrespusztáról, Sárszentlőrincről. Tudom mondani a településeket élőben, ahol katasztrófális az úthálózat az ígéretekkel szemben.

Mi történt Pakson? Hát, a korrupció és a pofátlanság olyan szintet ütött meg, hogy azok a paksi emberek, akikre önök hivatkoznak, lecserélték a fideszes paksi városvezetést. Pakson elszálltak az ingatlanárak, budapesti szinteket ütöttek meg egy nem létező, nem működő beruházással, mert eddig istenigazából csak halogatták a dolgokat, és a költségek emelkedtek. Tönkretették a környékbeli vállalkozásokat az én környezetemben is, azokat, amelyeknek bármi közük lehetett volna a Paks II.-höz, hogy az önök emberei átvegyék a helyüket. Ezt hozta nekünk a térségbe eddig.

Most nézzük meg, mekkorákat fejlesztettek tudatosan! Tudtuk, hogy atomerőmű fog épülni, és arról hadováltak nekünk, hogy ide mennyi munkaerő fog áramlani Magyarországról is. Bezárták a pincehelyi kórházat az önök ciklusában, pedig elméletileg benne van ebben a fejlesztési térségben. A legutolsó időszakban tönkretették az orvosi ügyeleti rendszerünket, úgy, hogy többszörös embermennyiség ellátására készülnek. Ez nem fejlesztést jelent, ez tönkretétel.

Az elmúlt hetekben kijött az a hír, hogy tízezerrel is több embert várnak Oroszországból Paksra dolgozni. Hát, önök nem a mi térségünknek adnak munkát! Nem látunk belőle semmit, nem látjuk a beígért barnamezős ipari területek fejlesztését, többek között Simontornyán a volt bőrgyári ipari terület, de van ilyen Pincehelyen, van ilyen Nagydorogon is. Semmit nem kaptunk még belőle. És akkor önök most egy nagy dolgot kérnek tőlünk, hogy támogassuk ezt. Igenis, az atomenergiát támogatjuk. Igen, támogatjuk azt, hogy Paks II. megépüljön, és remélhetőleg a jövőben errefelé haladunk, amíg nem lesz fúziós energiánk, épüljön akár még egy atomerőmű is az országban, de az úgy épüljön, hogy fellendülést hozzon a térségnek.

Hogy miért mondom mindig ezt a fellendülést? Paks I. építése élénken él felénk a közemlékezetben. Pakstól 50 kilométer távolságra is vannak emberek, akik ott dolgoztak, most úgy néz ki, hogy 30 kilométerről nem fognak ott dolgozni, és nem települnek oda cégek, ahogy ígérték.

És értjük azt, hogy változik a világ, de van egy mondat az önök által élénk tárt anyagban, amit én különlegesen pofátlanságnak tartok. Ennek a vége úgy hangzik: a fővállalkozó által bemutatott vagy a megrendelőnek más módon tudomására jutott körülményt veszi figyelembe. Ez a Fideszről lefordítva azt jelenti, hogy ha az önök embereinek szükségük van jól

fizető bizniszre, pénzre, akkor azt istenigazából egy személyben valaki eldönti, hogy akkor még ráterhelünk egy adag költséget erre az erőműre, és akkor valaki megint odaül ehhez a húsosfazékhoz. Én azt tartanám normálisnak, ha az erőművel kapcsolatos költségemelkedés a nyilvánosság elé kerülne, az Országgyűlés elé kerülne, és ezt minden egyes alkalommal meg kellene szavazni. És én nem is értem, hogy ezt miért hozták ide, hiszen kétharmaddal bármit megtehetnek.

Tehát maradjunk szépen annál, hogy ezt tárgyaljuk át, hogy mi történik Paks II.-vel és miért drágult. És arra kérném önöket, hogy gondolják alaposan végig, hogy kell-e igazat mondaniuk és teljesíteni kell-e az ígéretek, amiket már több választás alatt megtettek, vagy hagyják a fenébe az egészet, és Paks II. a korrupció szimbóluma lesz Magyarországon, az a beruházás, ami 1990 óta a legeslegnagyobb beruházás Magyarországon, és a legeslegjobban meg fogja szabni Magyarország energetikai jövőjét és a mi térségünk gazdasági jövőjét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Tordai Bence képviselő úr következne a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről, de ő nem tartózkodik a teremben. Most megadom a szót Szabadi István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

SZABADI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Mi Hazánk Mozgalom a hibrid energiapolitikát támogatja, ezt többször elmondtuk már, amely a megújuló energiára, a zöldenergiára és a hagyományos energiaforrásokra, így a nukleáris energiára is támaszkodik. Azt gondoljuk tehát, hogy az országnak szüksége van atomerőművekre, és ezért a Paks II. megépítését is az első pillanattól kezdve támogattuk.

Elfogadhatatlannak tartjuk azonban azt, hogy a kormány szinte minden, a Paks II.-vel kapcsolatos információt titkosított. A Paksi Atomerőmű meglévő négy blokkja tervezett üzemidő-meghosszabbításáról szóló határozati javaslatot 2022. év végén a Mi Hazánk Mozgalom azzal a feltétellel támogatta, hogy a nukleáris biztonság nem kerül veszélybe, továbbá nyitottságot és transzparenciát kértünk a kormánytól Paks II.-vel kapcsolatban, ami a mai napig nem történt meg. Erre az atomenergiáról szóló törvény módosításával kapcsolatos idén októberi felszólalásomban ismét felhívtam a figyelmet; azóta sem történt ez irányban semmi.

Ehhez képest az előttünk fekvő pár oldalas törvényjavaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy az elmúlt tíz évben bekövetkezett változásokat érvényesítsék a Paks II.-beruházás szerződésében, vagyis emelkedjen a kivitelezési ár. Hozzáteszem: arról a 12,5 milliárd eurós beruházási értékről van szó, ami a Paks II. projekt honlapja szerint nem emelkedhet, attól eltérni

nem lehet, hiszen Paks II. megvalósítására kulcsra-kész, fix áras szerződést kötöttek annak idején a fővállalkozóval.

Tisztelt Országgyűlés! Ez a törvényjavaslat kibővíti a Paks II.-beruházás megalapozásáról szóló 2015. évi VII. törvény preambuluma azzal, hogy anyira fontos a kormánynak a beruházás energiaszuverenitási, fenntarthatósági és ellátásbiztonsági szempontok miatt, hogy ez felülírja a menet közben felmerült egyéb gazdasági, költségvetési, geopolitikai szempontokat, amelyek késleltették és drágították a projektet. Magyarra lefordítva ez azt jelenti, hogy fontosabb maga a beruházás, mint az, hogy mennyibe kerül.

A beruházás megghiúsulása nagyobb kárt okozna, mint annak az esetleges módosult feltételekkel történő befejezése, mondjuk, ez már a napnál is világosabb. Mindezek után a törvényjavaslat kiegészíti az eredeti törvényt azzal, hogy a szerződés létrejöttének napjától számított 10 év letelte után a kormány felhatalmazása esetén a beruházás megrendelője, a Paks II. Zrt., az orosz fővállalkozó Roszatommal egyeztetve, az eredeti fővállalkozási szerződés tartalmától függetlenül növelheti a kivitelezési árat, vagy megváltoztathat egyéb paramétereket. A paksi bővítés szerződése 2015. március 27-én lépett hatályba, tehát 2025. március 27-e után bármikor belenyúlhatnak a szerződésbe, amelyet már eddig is többször módosítottak. Ezt aggályosnak tartjuk.

A kormány már évek óta igyekszik változtatni az eredeti feltételeken, mert nyilvánvalóvá vált, hogy a beruházás igen jelentős csúszásban van. 2014 januárjában jelentették be, hogy a kormány orosz állami hiteltől az orosz állami Roszatommal két új blokkot épített Paksra, amelyek a meglévő paksi atomblokkok jelenlegi, 2000 megawattos teljesítményét 4600 megawattra emelik. Akkor az volt az ígéret, hogy 2023-ban az első blokk már áramot fog termelni. A hitel-szerződést úgy kötötték, hogy a magyaroknak a két blokk üzembe helyezése után, de legkésőbb 2026-ban kell kezdeniük a törlesztést, azaz az volt a hivatalosan is deklarált terv, hogy 2026-ban már mindkét új blokk működni fog.

A késés egyik oka az volt, hogy az Európai Bizottság több elemében is vizsgálta a beruházás terveit, de 2016 novemberében az utolsó eljárás is lezárult. Ezt követően 2016 végétől 2020 közepéig a kivitelező Roszatomra kellett várni, hogy leadja az új blokk terveit. Végül 2020 nyarának közepén kapta meg az Országos Atomenergia Hivatal a terveket. Ekkor már nyilvánvalóvá vált, hogy 2023-ra biztosan nem lesz készen egyetlen új atomerőművi blokk sem Paksra, de még ahhoz is elképesztően feszes munka kellene, hogy 2026-ra bármi is elkészülhessen.

(9.10)

Mivel csúszásban volt a projekt, 2021 nyarán átszabták a projekt finanszírozását, melynek értelmében

a kormány ráér majd később elkezdni a tőke törlesztését. Eredetileg ezt 2026-ban kellett volna elkezdni, a módosítás értelmében azonban elég lesz 2031-ben, de változatlanul 2046-ig kell majd visszafizetni. Vagyis hiába járultak hozzá az oroszok ahhoz, hogy később kezdődjön a törlesztés, a futamidő 21 évről 16 évre csökkent. Ha pedig jövőre megemelik a beruházás árát, akkor még az eddigieknél is nagyobb terhet jelenthet a törlesztés a magyar államnak, hiszen már az elmúlt tíz év inflációja is jelentős költségnövekedést okozna. Emellett a romló forint már önmagában is drágítja a projekt értékét, ugyanis a szerződés hatálybalépésének napján, tehát 2015. március 27-én egy euró még csak 300 forintba került, most pedig, mint tudjuk, már 400 forint fölött van bőven. Vagyis a forint leértékelődése automatikusan 36 százalékkal drágítja majd a projektet jelen pillanatban, ha pedig az eltelt időszak inflációját is alapul vesszük, az további csaknem 60 százalékos drágulást hozhat.

A projekt tervezett átadásának időpontját Lantos Csaba miniszter úr februárban már 2032-ben határozta meg. Idén augusztus 21-én a projekt fővállalkozója, a Roszatom megkezdte Paksra az új blokkok kivitelezési szakaszának munkálatait. A Roszatom vezérigazgatójának nyilatkozata szerint pedig 2025. február közepén sor kerül az első betonöntésre az 5. blokk alatt. Ekkortól válik ugyanis hivatalosan majd építés alatt állóvá a projekt a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség besorolása szerint.

Végül soron a Paks II. szerződésének módosítását az a körülmény tette szükségessé, hogy az elmúlt évek során sem az orosz fővállalkozó, sem a magyar megrendelő nem bizonyult képesnek a hazai és az uniós előírásoknak megfelelő terveket letenni a hatóság asztalára, ellenben az elmúlt tíz év negatív gazdasági hatásai hatványozottan fognak megjelenni a projekt összköltségében. Összességében tehát a kormány a Paks II. projekt indulásának tizedik évfordulóján, jövőre súlyos milliárdokkal fog fizetni a késedelemért a magyar adófizetők pénzéből.

Végül: a Mi Hazánk Mozgalom, ahogy már említettem, támogatni fogja a javaslatot, de továbbra is kérjük a nyitottságot és a transzparenciát, mert a kormány szinte minden Paks II.-vel kapcsolatos információt titkosított. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem, hogy kétperces felszólalásra jelentkezik-e valaki. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, további képviselői felszólalásra senki nem jelentkezett. Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e reagálni az elhangzottakra. *(Magyar Levente: Igen.)* Igen, államtitkár úr, öné a szó.

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Asszony!

Tisztelt Képviselő Urak! Köszönöm szépen a hozzászólásokat, amelyek arról győzték meg, hogy érdemi vita a tekintetben nincsen köztünk, hogy erre az atomerőműre Magyarországnak szüksége van, legalábbis, ha helyesen értettem és értelmeztem a szavaikat. Ennek nyomán arról biztosíthatom önöket és a magyar nyilvánosság egészét, hogy a kormány minden egyes Paks II. projektre vonatkozó lépését az a cél vezérli, hogy ez az erőmű minél hamarabb működésbe tudjon lépni.

Azt senki nem állítja, hogy nem szembesült ez a projekt komoly kihívásokkal az utóbbi években. Elég, ha arra gondolunk, hogy az Európai Unió milyen bürokratikus terheket rótt a projektre, sőt, 2015-17 között két évre fel is függesztette a beruházás egészét. Nyilván nem lehetett előre látni azt, hogy egy második világháború óta nem látott léptékű háborús konfliktus fogja megszakítani azt a kelet-nyugati együttműködést, amely a háború előtti években többé-kevésbé zavartalanul folyt, még ha akkor is voltak olyan hangok, amelyek ezt ellenezték az európai vagy az amerikai politikában. Mégis gördülékenyen tudott zajlani az a céges, üzleti területen megvalósuló együttműködés, amely összekötötte a keleti és nyugati érdekeket, és amelynek egyfajta fókuszpontja volt, lecsapódási, kristályosodási pontja volt maga a Paks II. projekt. Jellemző egyébként, szeretném megerősíteni, hogy annak ellenére, hogy a kelet-nyugati üzleti együttműködés nagyon jelentős mértékben elnehezedett, illetve több területen ellehetetlenült az orosz-ukrán háború, illetve az arra adott geopolitikai lépések, szankciós politika kapcsán, Paks II. mind ez ideig kivélt képez ezen folyamat, ezen jelenség alól. Tehát vannak olyan mértékű nyugati érdekek a nyilvánvaló keleti érdek mellett, amelyek nem engedték meg, hogy a nyugati politika direktben szankcionálja a Paks II.-t vagy a Paks II.-höz kapcsolódó olyan entitásokat, olyan jogi személyeket, amelyek nélkülözhetetlenek a projekt sikeres megvalósításához.

Tehát szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy a nagy háborús retorika leple alatt azért vannak még olyan projektek is - szerencsénkre Paks II. ezek közé tartozik -, amelyeket konszenzus övez a nyugati nagyhatalmak és egyes keleti erők részéről, hiszen olyan fokú gazdasági érdekelttség fűződik ezekhez. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy az általános szankciós hangulat, a geopolitikai környezet nem segítette a projekt gyorsítását, hanem számos tekintetben kihívást és akadályozó tényezőt gördített az elé.

Én tisztelettel azt javasolnám azoknak a hozzászólóknak, azoknak a pártoknak, amelyek a projekt határidőre meg nem valósulását hozták fel, illetve ezen tényezőket feszegetik, hogy a múlt boncolgatása helyett közös erővel a jövőre fókuszáljunk. Ha ugyanis egyetértünk abban, hogy ez a projekt kulcsfontosságú, sőt nélkülözhetetlen Magyarország energiabiztonsága szempontjából, akkor sokkal előrébb vagyunk, ha ezt a közös, nemzeti érdeket képező projektet közös erővel igyekszünk minél hamarabb a megvalósulás irányába segíteni.

Szeretném elmondani azt, hogy a kormány, amikor a Paks II. projektről meghozza a szükséges döntéseket, illetve az Országgyűlés is, ahogyan most a jelen tárgyalt törvényjavaslat ebbe az irányba mutat, fontos szempontként kezeli, hogy Magyarország energiaszuverenitása megerősödjön. Talán erre itt is hangzott el megjegyzés az utóbbi percekben, de külföldről mindenképpen egy olyan szempont, amivel támadják a projektet, hogy Oroszországtól még nagyobb mértékben függővé válik Magyarország energetikai tekintetben, ha megvalósul ez a projekt, illetve a megvalósítás által. Ezt szeretném azzal az általam már a bevezetőben idézett számmal egyértelműen cáfolni, hogy a Paks II. blokkjainak üzembe helyezése 4 milliárd köbméter gázimportot vált ki, tehát a jelenlegi összgázimportunk mintegy felétől megszabadulhat az ország, ha Paks II. elkezd működni.

Mindenki tudja, hogy mi ennek a gázforrásnak a fő forrása, fő származási országa. Tehát ha valaki azzal vádol bennünket, hogy az orosz energiakapcsolatot vagy kitétséget erősíti ez a projekt, akkor ezt nagyon egyértelműen és tudományos megalapozottsággal tudjuk cáfolni. Sőt, az ellenkezője az igaz. Mi azonban nemcsak az oroszoktól nem akarunk függeni energetikában, mástól sem akarunk függeni, és miután Magyarország nem rendelkezik azokkal az alternatív energiatermelési lehetőségekkel, melyekkel számos szomszédunk és számos európai ország rendelkezik, ezért Magyarország a mai napig jelentős villamosenergia-importőr. Honnan származik ez a villamos energia? Nyilvánvalóan azoktól a szomszéd országoktól, legalábbis jelentős részben, amelyek képesek alternatív úton olcsón energiát termelni maguknak és a felesleget Magyarország vagy részben Magyarország irányába exportálni. Ezt a kitétséget is szeretnénk csökkenteni Paks II. által. Ha a számokat valaki tanulmányozza, egyértelműen eljuthat arra a konklúzióra, hogy Paks II. egy rendkívül fontos lépés a tekintetben, hogy a környező országok energiaexportja Magyarország irányába, magyarán a magyar villamosenergia-import érdemben csökkenhessen, ami szintén nem elhanyagolható szempont.

Szeretném arra is felhívni a figyelmet nagy tisztelettel, hogy egyetlen európai atomerőmű-beruházás kapcsán sem figyelhetjük azt meg, hogy ezek a beruházások az eredeti paraméterek szerint valósultak volna meg, miután ezek a beruházások évtizedes vagy akár több évtizedes folyamatot jelentenek. Nyilvánvaló és természetes, hogy a külső körülmények változása okán bizonyos időközönként revideálni kell az eredeti paramétereket, és meg kell teremteni azt a lehetőséget, hogy a projekt megvalósulása érdekében szükséges lépések, akár jogi értelemben, megtéessenek.

(9.20)

Szeretném szintén hangsúlyozni, hogy a Roszatom, tehát a Paksi Atomerőműben közreműködő partner, az

atomerómű kivitelezője jelenleg a világ legnagyobb atomeróműblokk-építője, a saját országán kívül hat országban közel két tucat atomeróművi blokk építésén dolgozik, ekkora számot egyetlen más atomerómű-építő sem tud felmutatni a világon.

Bencze János képviselő úr felhívta a figyelmet arra, hogy azok a remélt és ígért területi hatások eddig elmaradtak, amelyek a tágabb térségben érezhetővé tették volna vagy tennék ennek a beruházásnak a pozitív gazdasági hatásait. Azt gondolom, hogy ezzel foglalkoznunk kell, a térség nem érezheti úgy, hogy semmit nem kap a beruházás által.

Ugyanakkor én azt tudom a képviselő úrnak mondani biztatóképpen, hogy miután az érdemi munka a tavalyi évben indult meg, és a kivitelezés érdemi szakasza most indult meg a közelmúltban, illetve a következő hónapokban történnek majd - ahogy idéztük, első beton és a többi - olyan lépések, amelyek valóban visszafordíthatatlanná és látványossá teszik az építkezést, szeretném jelezni azt, hogy azok a pozitív externáliák, amelyeket a projekt tovagyrúzó hatásaiban vártak a térség tekintetében, ezek a közeljövőben meg tudnak majd valósulni. Illetve amennyiben a területen élőknek, a területen élőket képviselőknél vannak javaslatok, hogy hogyan lehet ennek a projektnek a nemzetgazdasági hatását minél erősebben érezhetővé tenni a térségben, nyitottak vagyunk minden felvetésre, és örömmel fogadjuk azokat.

Mi is fontosnak tartjuk, hogy akár a tágabb térségben élők azt érezzék, hogy ez róluk is szól. Ez nemcsak egy össznemzeti projekt, amely éppen az ő térségükben valósul meg, de hogy zárt kapuk - szó szerint és átvitt értelemben is - és zárt kerítések mögött, amelynek ők semmilyen értelemben nem érzik a pozitív hatásait, ez, azt gondolom, hogy elkerülendő, és nyitott vagyok a párbeszédre e tekintetben.

Szabadi István képviselő úr kiegyensúlyozott, illetve diverzifikált energiapolitikát emlegetett. Amellett, hogy elmondta, hogy az atomenergiát ők is nélkülözhetetlennek tartják a magyar energiamix fenntartása tekintetében, üdvözlöm ezeket a szavakat. Ezek egybeesnek a kormány törekvéseivel, hiszen lehetne itt idézni azt, hogy az utóbbi években milyen kapacitású naperómű-telepítésekre került sor Magyarországon.

Mindannyian tudjuk, hogy széleróművek építése is aktuális lesz hazánkban, illetve személyesen nagy jövőt látok a geotermiában, és vannak olyan pilotprojektek, olyan zászlóshajóprojektek, főleg az alföldi területen, amelyek, azt gondolom, hogy belátható időn belül olyan eredményeket fognak hozni, amelyek mindenkét meggyőzhetnek arról, hogy a geotermiában nagyon komoly és nemzetgazdasági léptékű, relevanciájú potenciál rejlik, ami a megújulókat illeti. Mindez ugyanakkor csak alátámasztja és nem zárójelbe teszi a nukleáris energia biztosított folyamatos energiaellátás, -biztonság megteremtésének a szükségességét, hiszen ezek csak kiegészítő források lehetnek.

Szeretném a képviselő úrnak elmondani, hogy nincs minden titkosítva a Paks II. kapcsán. A projekt talán legfontosabb jogi dokumentumát jelentő EPC, tehát a szerződés Paks II. honlapján nyilvánosan elérhető, ebben az összes fontos részlet megtalálható, illetve maga a Külgazdasági és Külügyminisztérium, valamint személyesen a külgazdasági és külügyminiszter is rendszeres tájékoztatást ad minden releváns fejleményről a projekttel kapcsolatban. Kérem, hogy ezeket kövessék figyelemmel.

Tisztelt Ház! Szeretném még egyszer elmondani, hogy megnyugtatólag hat ránk annak a megállapítása, hogy összességében mintha egy pártpolitikai konszenzus volna megfigyelhető a tekintetben, hogy az országnak nemzetgazdasági, energiaellátási, energiaszuverenitási szempontból múlhatatlan szüksége van ennek a projektnek a sikeres végigvitelére. Ez nem volt mindig így, és ha valaki figyelmesen hallgatta a vitát, feltűnhetett neki, hogy azok az ideológiai élű és indíttatású támadások, amelyek főleg a zöld- vagy magukat zöldnek nevező pártok részéről korábban jellemzőek voltak, ezek most elmaradtak.

Talán ezeknek a megjegyzéseknek, maliciózus támadásoknak, öncélú, zöldideológia-vezérelt támadásoknak az elmaradása beleilleszthető abba a trendbe, amiről többen is beszéltünk a vita során, nevezetesen, hogy Nyugat-Európában és a zöldátmenet, a klímavédelem élharcosainak számító országokban is egyre nagyobb polgárjogot, egyre nagyobb legitimitációt nyer az atomenergia békés célú használata mint fontos energia-, villamosenergia-forrás. Főleg a geopolitikai fejlemények tükrében értékelődik fel ez a lehetőség, amellyel egyre több nyugati ország is egyre nagyobb mértékben élni kíván. Lehet, hogy kínossá vált a korábban Paksot ilyen alapon, tehát nem üzleti-gazdasági alapon, hanem kifejezetten környezetvédelmi alapon támadók számára az álláspontjuk fenntartása, miután a legnagyobb támogatóik is - legalábbis az államok tekintetében Nyugat-Európában, illetve a nyugati világban - lassan-lassan kihátrálnak ezen álláspont mögül, és olyan országok is radikálisan új megközelítést alkalmaznak, amelyek korábban mereven elzárkóztak, és ezt jogilag is körülbástyázták az atomenergia elől.

Ez mindannyiunk számára biztató jel lehet a tekintetben is, hogy a nyugati világ fenn fogja tartani azt az állapotot, hogy ez a projekt zavartalanul tudjon előrehaladni, és a direkt szankciók a jövőben is elkerülnek majd a Paks II. projektet, illetve a Paks II. projektben érintett jogi entitásokat. Azt tudom önöknek jelezni, hogy a magyar kormány minden olyan kísérletet meg fog akadályozni, ami a jövőben az Európai Unióban esetlegesen kibontakozna abba az irányba, azzal a céllal, hogy ez ne így legyen, és Paks II.-t ellehetetlenítsék. Miután a nemzeti érdek egyértelmű Paks II. mögött, ezeket a kísérleteket el fogjuk hátrítani és meg fogjuk akadályozni.

Szeretném az Országgyűlés támogatását kérni a törvényjavaslathoz, hiszen ahogyan azt hallhattuk, ez

a törvényjavaslat, illetve az abban foglalt projekt, az abban a projektben megjelenő célok a felszólalók széles körű támogatását élvezik, még akkor is, ha egy-egy részletkérdésben vannak köztünk viták. De ha jól értettem, akkor az irány általános támogatást élvez, és ezt örömmel veszem tudomásul. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr választását. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **internetes agresszió visszaszorításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. Az Igazságügyi Bizottság által benyújtott előterjesztés T/9996. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Vejkey Imre úrnak, az Igazságügyi Bizottság elnökének, a napirendi pont előterjesztőnek. Elnök úr, parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Bizottság 2024. november 19-ei ülésén tárgyalta meg és nyújtotta be az Országgyűlésnek az internetes agresszió visszaszorítását célzó törvényjavaslatot, amely bár terjedelmében nem túl hosszú, de jelentősége annál fontosabb.

A törvényjavaslat elkötelezett az emberi méltóság sérthetlensége mellett, és a jog eszközeivel is fel kíván lépni az uszító, gyűlölködő kifejezések terjedésével, demoralizáló hatásukkal szemben, függetlenül attól, hogy e kifejezések személyekre vagy személyek meghatározott csoportjára irányulnak. A közelmúltban ugyanis - jellemzően az interneten - megsaporodtak az olyan félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások vagy kommentek, amelyek sértik az érintett személyek emberi méltóságát, nélkülözik az egymás iránti kölcsönös tiszteletet, és rombolják a közügyek emberi megvitatásának kultúráját.

(9.30)

E negatív tendencia egyik oka, hogy a modern, digitális világ arctalan, ezért teret enged a gyűlöletkeltő, akár más halálát is kívánó hozzászólásoknak. A közbeszéd állapotának formálása közös felelősségünk, ezért különösen a közösségi és online platformok, médiafelületek tekintetében szükséges ösztönözni a jogellenes és káros tartalmak elleni hatékony fellépést. Az Igazságügyi Bizottság indítványa ezért három törvény módosítását kezdeményezi, így a sajtószabadságról szóló törvény, a médiaszolgáltatásokról szóló törvény, valamint a büntető törvénykönyv módosítását.

Tisztelt Országgyűlés! A sajtótörvény és a média-törvény módosításának célja a sajtótermékek kiadói,

amennyiben honlapjukon vagy saját közösségi oldalukon biztosítják a hozzászólás, vélemény, komment lehetőségét, úgy kötelesek legyenek moderálási szabályzatot alkotni és hatékony eljárási rendet kidolgozni annak érdekében, hogy a jogellenes és káros tartalmú hozzászólások kiszűrhetőek legyenek. Bár az internetes sajtótermékek egy részének jelenleg is van moderálási szabályzata, ez azonban sajnos nem általános. A jogalkotó célja ezért, hogy ezen szabályzatok és eljárásrendek között összhangot teremtsen, ezért a Médiatanács ajánlást ad ki a szabályzatra és a hatékony megoldások következményeire vonatkozóan, és a szabályzatok megfelelőségét és a mechanizmusok hatékonyságát a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság hivatala ellenőrizné a törvényjavaslat szerint.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A büntető törvénykönyv módosítása a köznyugalom elleni bűncselekmények közé iktatja be az internetes agresszió új tényállását. Aki ugyanis nagy nyilvánosság előtt elektronikus hírközlő hálózat útján olyan kifejezést, ábrázolást vagy kép- és hangfelvételt használ, vagy tesz közzé, amely beazonosítható személlyel vagy személyekkel szembeni erőszakos, halált okozó vagy különös kegyetlenséggel elkövetett büntetendő cselekményre irányuló szándékot vagy kívánságot fejez ki, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követne el.

A tényállás védené egyrészt a köznyugalmat, a közösség félelemmentes élethez való jogát, másrészt az érintett személyek emberi méltóságát is. A tényállás megvalósulásához ugyanis a közlésnek mindig meghatározott ember vagy emberek közössége ellen kell irányulnia. A közösség megfélemlítéstől mentes kommunikációhoz való joga ugyanakkor függetlenül is védendő és biztosítandó, hogy az érintettek sérelmezik-e az ilyen megnyilvánulásokat, vagy egyáltalán tudomást szereznek-e a közléséről, ettől függetlenül is védendő. Az új tényállás megfogalmazásával a jogalkotó egyértelműen állást foglal amellett, hogy a tényállásban megjelenő gyűlölködő, más személy erőszakos halálát kívánó közlések nem tartoznak a véleménynyilvánítás során megengedhető közlési formák közé.

Tisztelt Országgyűlés! Fontos tényállási elem, hogy a bűncselekmény kizárólag nagy nyilvánosság előtt, elektronikus hírközlő hálózaton keresztül követhető el. Nem tartozik ide az élő, például tüntetésen, nyilvános fórumon való kommunikáció, mivel a nyilvános, fizikai valóságban is megvalósuló megnyilvánulásokban a közlés és közlő együttesen jelenik meg, ezért ezekben az esetekben a jelenlegi tényállások, így gondoljanak például az uszítás, köznyugalom megzavarása, ezek a büntető törvénykönyvi tényállások képesek megfelelően rendezni ezeket az eseteket.

Ugyancsak nem követhető el ez a bűncselekmény a privát, zárt körben, például kis létszámú zárt Facebook-, Viber-, messengercsoport tekintetében. A bűncselekmény elkövethető kifejezés, ábrázolás vagy kép- és hangfelvétel használatával, illetve közvételével, azaz megvalósulhat szóbeli vagy írásbeli,

nyelvi, szöveges kommunikáció vagy bárminemű ábrázolás, GIF-ek útján is. Megvalósulhat továbbá akkor is, ha az elkövető a saját gondolatát fejezi ki, teszi közzé, illetve ha egy másik forrásból származó tartalmat megoszt, továbbküld, azt közzétesz.

Önmagában az egyetértés - nevezzük lájkolásnak - nem tekinthető büntetendőnek, azonban a sértő tartalmat megjelenítő egyetértő hozzászólás vagy a sértő tartalmú hozzászólásoknak támogató tartalommal nagy nyilvánosság felé való továbbítása, másokkal történő megosztása viszont már tényállásszerűnek minősülne. A tényállásszerű elkövetéshez a jogsértő kifejezésnek beazonosítható személyre vagy személyekre kell vonatkoznia. Tehát a bűncselekmény akkor valósul meg, ha egyértelműen és konkrétan beazonosított személyt, személyeket érint. A tényállás megállapításához nem szükséges az érintett személy, személyek nevének közlése, egyértelmű utalással, körbeírással, közismert megnevezés alkalmazásával is megvalósítható lenne a bűncselekmény.

Tisztelt Képviselőtársaim! Más személy büntetendő cselekménnyel okozott erőszakos halálának vagy kínzásának vagy sanyargatásának a kívánása a mi álláspontunk szerint nem tolerálható. E körben fontos ezért kiemelni, hogy a tényállás jogilag helytelenített büntetendő magatartást tilalmaz, vagyis jogszerű cselekmények - például a jogos védelem - nem tartoznak ide, ahogy az emberi beavatkozástól függetlenül bekövetkező események kívánása sem valósít meg tényállásszerű magatartást. Önmagában a másnak történő rosszakarás továbbra sem valósít meg bűncselekményt, még akkor sem, ha nyilvánvalóan erkölcsileg elítélendő. Ugyanakkor egyes erőszakos, ember által szándékosan elkövethető cselekményre, annak szándékára utaló kifejezések már tényállásszerű magatartást valósítanak meg.

A kifejezés által érintett másik elkövetési magatartás a különös kegyetlenséggel megvalósuló személy elleni erőszakos cselekmény. A különös kegyetlenség, a hétköznapi értelemben vett kínzás, sanyargatás, kegyetlenkedés jogalkalmazói gyakorlata kiforrott. Az ilyen tartalmú közlések ugyanolyan mértékben elfogadhatatlanok a mi álláspontunk szerint, mint a halálos eredménnyel járó közlések. Az „internetes agresszió tényállásszerű elkövetéséhez” kifejezésnek büntetendő cselekményre kell vonatkoznia, vagyis ebben az esetben nem szükséges, hogy a használt kifejezés pontos büntetőjogi minősítése az elkövető által ismert legyen.

Végezetül a büntethetőséget kizáró okra szeretném a tisztelt Ház szíves figyelmét felhívni. Nem büntethető ugyanis az, ha valaki a tényállásszerű magatartást ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el, feltéve akkor, ha a cselekmény félelemkeltésre nem alkalmas. A jogbizonytalanság elkerülése érdekében a jogalkotó szükségesnek tartotta, hogy ennek kereteit ne

a jogalkalmazói gyakorlat esetleges bizonytalansága határozza meg, hanem e kivétel egyértelmű jogszabályi rendelkezésként jelenjen meg.

Ugyanakkor fontos leszögezni, hogy e tevékenységek sem szolgálhatnak jogellenes kibúvóként, ha a védendő jogtárgyak érdemben sérülnek.

(9.40)

Ennek megfelelően a visszaélészerű, a félelem keltésére alkalmas közlések nem képezhetnek kivételt a büntetőjogi felelősségre vonás alól.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az internetes agresszió visszaszorítása gyermekeink, hozzátartozóink és minden jóérezésű honpolgár védelme érdekében szükséges, ezért kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák az Igazságügyi Bizottság indítványát. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem Répássy Róbert miniszterhelyettes urat, a kormány nevében kíván-e szólni. *(Jelzésre:)* Igen. Öné a szó, miniszterhelyettes úr.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Csak annyit kívánok szólni, hogy a kormány nevében a vita későbbi szakaszában kívánom kifejezni az álláspontunkat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Megadom a szót Dunai Mónika képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az internetes felületek gyökeresen megváltoztatták a mindennapi kommunikációt. Mindannyian tapasztaljuk, hogy napjainkban az online térben hatványozódnak a félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások, kommentek. Ezek háttérben sokszor az anonimitás áll. A kommentelők egy képernyő mögött ülve olyan véleményüknek is hangot adnak, amit élőben, személyesen nem tennének. Az internetes agresszió másik jellemzője, hogy a gyűlöletkeltő kifejezéseket az online térben villámgyorsan el lehet terjeszteni, és azok nagy nyilvánossághoz jutnak el.

Tisztelt Képviselőtársaim! A helyzet tarthatatlan. Sürgősen cselekednünk kell. Elfogadhatatlan, hogy az utóbbi időben egyre gyakrabban fordulnak elő a közösségi médiában olyan félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások, kommentek, amelyek sértik az érintett személyek emberi méltóságát, egyúttal nélkülözik az egymás iránti kölcsönös tiszteletet, és rombolják a közügyek megvitatásának kultúráját.

Jelen törvényjavaslat elkötelezett az emberi méltóság sérthetlensége mellett. A közösség megfélemlítéstől mentes kommunikációhoz való jogát szem előtt tartva az uszító, gyűlölködő kifejezések terjedésével, demoralizáló hatásukkal szemben a jog eszközeivel is fel kíván lépni, függetlenül attól, hogy-e kifejezések személyekre vagy személyek meghatározott csoportjára irányulnak. Ez teljes mértékben támogandó. A Fidesz képviselőcsoportja messzemenőig támogatja azt a célt, amely e mögött a törvényjavaslat mögött áll.

Tisztelt Képviselőtársaim! A most tárgyalt törvényjavaslat reagál az online közbeszédben rendkívül gyakorivá váló félelemkeltő, illetve gyűlölködő kommentekre, ezért az internetes sajtótermékek tekintetében kötelezően bevezeti a gyakorlatban eleve sok szolgáltató által már önként alkotott és alkalmazott moderálási szabályzatot.

Az előterjesztő a büntetőjog eszközeivel is reagálni kíván, így megalkotjuk az internetes agresszió büntetőjogi tényállást, ahogyan azt az előterjesztő képviselőjében elnök úr már részletesen taglalta, amely büntetné mások halálának vagy kínzásának kívánalmát a nagy nyilvánosság előtt tett internetes kommentések során.

Tisztelt Képviselőtársaim! Jelen törvényjavaslat három törvény módosítását tartalmazza. A sajtótörvény és a médiatörvény módosításával előírja a sajtótermékek kiadói részére, hogy ha honlapjukon vagy közösségi oldalukon biztosítják a hozzászólás, vélemény, komment lehetőségét, akkor kötelesek moderálási szabályzatot alkotni. Emellett ki kell dolgozniuk egy eljárásrendet a jogellenes vagy káros tartalmú hozzászólásokkal szembeni hatékony fellépés érdekében. Ahogy azt már említettem, a törvényjavaslat a büntető törvénykönyv kiegészítésével bűncselekménnyé minősíti az internetes agressziót. Az új tényállás lényege, hogy a gyűlölködő, más személy erőszakos halálát kívánó közlések nem tartoznak a véleménynyilvánítás során megengedhető közlési formák közé. A bűncselekmény nagy nyilvánosság előtt, elektronikus hírközlő hálózaton keresztül követhető el.

Nem tartozik ide az élő, például tüntetésen, nyilvános fórumon való kommunikáció, hiszen arra a jelenlegi Btk.-tényállások már eleve elegendő védelemmel szolgálnak. A tényállás elkövetési magatartása a kifejezés, ábrázolás vagy kép- és hangfelvétel használata, illetve közzététele. A jogsértő kifejezésnek egyértelműen és konkrétan beazonosítható személyre vagy személyekre kell vonatkoznia.

A kifejezés attól válik jogsértővé, hogy más személyre vonatkozó erőszakos, halált okozó vagy különös kegyetlenséggel elkövetett büntetendő cselekményre irányuló szándékot vagy kívánságot fejez ki. Más személy büntetendő cselekménnyel okozott erőszakos halálának vagy kínzásának, sanyargatásának kívánása nem tolerálható. Ezt kimondja ez a törvényjavaslat. Messzemenőig egyetértünk ezzel.

Fontos kiemelni, hogy a tényállás csak a jövőbeni cselekményekre vonatkozó szándékra, kívánságra vonatkozhat, a már elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos egyetértésre, helyeslésre nem; teszem hozzá, hogy sajnos nem, erre nincs jogszabályi lehetőségünk.

A művészeti, oktatási, tájékoztatási célú közlések - azok kontextusára figyelemmel - nélkülözik a köznyugalom és a magánélet sértésére alkalmas félelemkeltő eredményt, tekintettel arra, hogy a közönség a közlés céljával és környezetével tisztában van. Ilyen esetben a közlés társadalomra veszélyessége teljes mértékben hiányzik, ezért e körben a tényállás büntetethez vezető okot határoz meg.

Ugyanakkor e tevékenységek sem szolgálhatnak jogellenes kibúvóként, ha a védendő jogtárgyak érdemben sérülnek. Ennek megfelelően a visszaélésért, a félelem keltésére alkalmas közlések nem képezhetnek kivételt a büntetőjogi felelősségre vonás alól.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz képviselőcsoportja messzemenőig támogatja a benyújtott törvényjavaslatot, hiszen az nagyban hozzásegíti a magyar embereket ahhoz, hogy ne legyenek kitéve erőszakos halált és sanyargatást kifejező kommenteknek és fenyegetéseknek. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Sebián-Petrovszki Lászlónak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy olyan javaslat fekszik itt az asztalunkon, aminek az a szándéka, hogy az eldurvult közbeszéd ellen lépjen fel, hogy az internetes agressziót megakadályozza.

Le kell szögezmem, és ezt a felszólalásom további pontjainál is többször meg fogom ismételni, hogy szerintem helyes az a helyzetértékelés, hogy eldurvult a közbeszéd, hogy rossz irányba megy az a folyamat, ami elindult, hogy az, amit tapasztalunk a Facebook és egyéb online felületek kommentszekcióiban, posztolásában, véleménynyilvánításában, az egyre durvább. Még az sem állja meg a helyét, hogy öt évvel ezelőthöz hasonlítjuk. Durvább, de valójában fél évvel ezelőthöz képest is durvább.

Tehát a helyzetértékelés, amiből kiindul ez a javaslat, szerintem helyes. Az is helyes, hogy kell ez ellen valamit tenni. Tényleg súlyos probléma, tényleg szükséges az, hogy elgondoljunk azon, hogy mit lehet ez ellen tenni.

Első pontként azonban azt kell leszögeznünk, hogy meg kéne azt nézni, hogy mi okozza ezt, mi generálja ezt, hogy jutottunk ide, és ennek kapcsán nem lehet nem megemlíteni a Fidesznek és az Orbán-kormánynak az elmúlt 14 évben folytatott politikai tevékenységét és azokat a gyűlöletkampányokat, amelyek

oda vezettek, hogy egyfelől önöknek, ha úgy tesszük - idézőjelbe téve -, borzasztó sikeres, eredményes politikát eredményezett ez; de ugyanakkor egyfajta következménye volt az, hogy ez a bizonyos közbeszéd eldurvult.

(9.50)

Mire gondolok? Hát, ne tegyünk úgy, mintha az elmúlt 14 évben a Fidesz hatalomgyakorlása ne úgy nézett volna ki néhány egyéb fő vonulat mellett, hogy önök mindig kijelölték az aktuális ellenséget; ha lehetett, akkor külföldön, voltak a migránsok, Soros, Brüsszel és társaik, de nagyon sokszor itthon, Magyarországon. Magyarot uszítottak magyarra. Erre épült az önök politikája az elmúlt 14 évben. Folyamatos kampányt társítottak ehhez, igen, tisztelt képviselőtársaim, óriásplakátokon, nemzeti konzultációkon, tv-hirdetéseken, Facebook-hirdetéseken. Ismerjük azt a technikát, évek óta begyakorolt gépezetük van arra, hogy a YouTube-, Facebook- és hasonló social media-oldalak összehangolt reklámtevékenysége hogyan tud teljesen hazug, teljesen propagandisztikus célú dolgokat elhíttetni emberek tömegeivel. Ezek a megnyilvánulások, ezek a kampányelemek egyre durvább és durvább nyelvezetűek voltak. Csak a saját politikai hirdetéseiket nézzék meg, tisztelt fideszes képviselőtársaim!

Szóval, nem mehetünk el ebben a témában anélkül, hogy rögzítsük, hogy azért jutottunk ide, mert önöknek ez egy fontos politikai helyzet, amit önök mindig kreálnak, hogy önök be tudják azt mutatni, hogy önök megmentik a hazát, önök azok, akik majd biztonságot és jólétet teremtenek - egyik sem sikerült, természetesen hozzá -, de közben ehhez mindig fel kell vetíteniük egy ellenségképet, és azt az ellenséget durva szavakkal, agresszív módon mutatják be a nyilvánosságban.

Ez jelenik meg a sajtótermékekben is. Nézzék meg, hogy hány pert vesztek el a fideszes újságírók durvaság miatt is, tehát nemcsak azért, mert hazugságokat állítottak, hanem azért, mert olyan nyelvi fordulatokkal éltek, amelyek a másoknak, az illetőknek, az érintetteknek a méltóságába gázoltak. Borzasztó jól hangzott az, amit Dunai Mónika képviselőtársam az előbb mondott, hogy elkötelezettek az emberi méltóság tisztelete mellett. Mire érti ezt, drága képviselő asszony, amikor Bayer Zsolt például kiirtandó féregnek hívta a menekülteket, meg parazitáknak?. S amikor ezt elmondta az önök tévéjében, a Hír TV-ben, aztán a Hír TV még ezt háromszor megismételte, majd a Hír FM is megismételte ezt a műsort. Tehát terjesztették azt a fajta verbális agressziót, ami egyébként az önök politikájából fakadt.

Ha ezen túllépünk, akkor nézzük meg konkrétan ezt a törvényt! A törvény apropója egyébként nem az, hogy a múlt hónapban, két hónapja, egy éve, két éve tapasztalható internetes agresszió arra buzdította a fideszes képviselőtársakat, hogy hozzanak be egy ilyen javaslatot, hanem konkrétan tudjuk, hogy a Fico elleni

merénylet után Orbán Viktorról elhangzottak az online térben mindenféle durva kommentek, amelyek az ő halálát kívánták, és ez indikálta azt, hogy akkor most ez ellen lépünk fel. Még egyszer mondom, újra mondom, a helyzetértékelés helyes. Iszonyú nagy baj van, és az is helyes, hogy ebben lépni kell, valamit tennünk kell, hogy ez máshogy legyen. Csak azt kell megnéznünk, hogy valójában ez a javaslat ezt a célt szolgálja-e, és hatékonyan szolgálja-e.

Miről is szól ez a javaslat? Van ebben egy rész, ami mindenkire vonatkozik, aki gyűlölködik, és ilyen durva, gyűlölködő internetes tartalmat terjeszt, kirak, posztol. Ilyenkor ő a Btk. egy új tényállásába fog beleütközni. A másik pedig, hogy felelős lesz az a sajtótermék, amelyik fenntart ilyen online felületet, ahol lehet kommentelni, és majd az NMHH ellenőrzi, hogy az a szabályzat, amit ő erre alkot, rendben van-e.

Rögtön mondom a problémáit. Úgy fogalmaz a törvényjavaslat, hogy hatékony eljárásrend kell a sajtóterméknél, hogy megakadályozza vagy hogy fellépjen ezek ellen az online agressziók ellen. Nem részletezik, mi az úristent jelent az, hogy hatékony eljárásrend. Azt jelenti, hogy ne is lehessen posztolni ilyet? Vagy ha posztolt, akkor egy bizonyos időtartamon belül fedezze fel valamiféle moderátor, és moderálja ki? És mennyi ez az időtartam? Van egy tűrészhatár, hogy, mondjuk, ha egy órán belül felfedezik a szerkesztői a felületnek, akkor az rendben van, ha azon túl, már nem. Ezek mind értelmes, normális vitához vezető kérdések, de a törvényjavaslat ezeket nem tartalmazza, utalás sincs benne. Ezért aztán nem tudjuk azt megítélni, hogy ez egy hatékony vagy nem hatékony megoldás és fellépés az ilyen típusú agresszió ellen.

Nagyon komoly hiányossága ennek a javaslatnak az, hogy hogyan történik a végrehajtása. Becslések szerint egy hónapban több millió komment születik a magyar online térben. Azt jelenti most ez a javaslat, hogy emögött egy apparátus épül, valahova önök odateleptenek majd egy ilyen funkciót, ahol folyamatosan monitoringozni fogják az online térben megjelenő magyar nyelvű és politikailag releváns kommenteket, posztokat és hozzászólásokat? És ez hogyan történik? A rendőrségnek, amelyik egyébként is forráshiányos és egyébként is emberhiányos, majd ez lesz a fő feladata, és ezt az iszonyú hatalmas feladatot próbálják ráterhelni, hogy keresgéljen ilyen típusú felületeket? Vagy, és hadd éljek ezzel a gyanúperrel, mert a Fidesz elmúlt 14 évét látva mindig kell ezzel számolnunk, valójában célirányosan fognak keresgélni. Valójában a nem fideszes médiumok Facebook-oldalait nézik át és a kommentszekcióit, és ott próbálnak találni és felfedezni ilyen típusú, egyébként elítélendő online tartalmat és kommentet, és majd azok ellen a szerkesztőségek ellen, azok ellen a sajtótermékek ellen járnak el, és véletlenül sem a Magyar Nemzet online oldalát nézik.

Hogyan kell az ellen fellépniük, hogyan terveznek fellépni ezekben az esetekben, amikor is ismerjük az online világ működését - mindenféle proxyfelületekről

és proxyszerverekről, akár a fél világon keresztül utaztatva az anonim személy megnyilvánulását jelenik meg a komment? Ilyenkor a titkosszolgálat bekapcsolódik a nyomozásba, és megpróbálják egy darab komment miatt végiggöngyöltetni akár a fél világon áthaladó üzenetet és megjelenést? Mit kezdenek azokkal a helyzetekkel, amikor álüzennel, ha úgy tetszik, fedő szó használatával operálnak? Ez a TikTokon már most is gyakori, hiszen a TikTok saját felhasználói szabályzata például tiltja bizonyos szavak használatát. Ezt úgy kerülik ki az influenszerek, hogy arra a szóra nagyon hasonló, rímelő kifejezést használnak, de így valójában formálisan az, amit használnak, nem szabályzatba ütköző. Gondoltak-e erre jogalkotóként? Hogy mondjak egy ilyet: a szex helyett a keksz szót használják például a tiktokerek - ismertetem önökkel ezt -, és az nyilván már nem ütközik semmilyen szabályzatba. Ezzel megint csak megkerülhető lesz ez a mostani szabályzat, amit önök idetettek.

Nincs a törvény mögött semmilyen háttér tanulmány, semmilyen hatásvizsgálat, semmilyen statisztika, hogy a gyakorlatban ez mégis hogy fog működni, mit fog jelenteni. Gyakorlatilag az érződik most ebből a javaslatból, hogy lehet, hogy itt megszavazza a parlament, és hatályba lép január 1-jén, és akkor mintha hátradólt volna a jogalkotó és a fő felelős, a kormány, hogy akkor én most tettem egy nagy lépést, hogy fellépjek az online agresszió ellen, miközben az égvilágon semmi nincs, ami változott volna, azon túl, hogy a Btk.-ba bekerült egy tényállás. Szóval, én azt hiányolom az egész javaslatból leginkább, hogy az egyébként valóban létező és komoly problémára adandó válasz nincs kidolgozva, nincs végiggondolva, elnagyolt, és olyan fogalmakkal operál, ami mögötti tartalmat maximum sejteni lehet. S itt jön be az én gyanúm, hogy bizony ám, ilyenkor a Fidesz mindig a saját politikai érdekének megfelelően tudja és fogja használni ezeket a típusú dolgokat.

A végén még hadd mondjam el, hogy vannak olyan szintén internetes gyűlöletbeszédet terjesztő, gerjesztő felületek, amelyeknek ugyan kötelező lett volna beregisztrálniuk a hatóságnál, a Nemzeti Médiahatóságnál, az NMHH-nál - ilyen a Kuruc.info vagy a Szent Korona Rádió -, de nem tették meg, és semmilyen retorzió nem érte őket az elmúlt években, és terjesztik azt a gyűlöletet, ami onnan árad. Ez a törvény nem foglalkozik ezzel, tulajdonképpen ez a törvény nem fog rájuk vonatkozni, vagy legalábbis az NMHH fennhatóságát megkérdőjelezi ez az eljárás, nem rendezi a törvény ezt a kérdést.

(10.00)

(Az elnöki széket Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Egy szó, mint száz, tisztelt képviselőtársaim, egy nagyon súlyos problémával kell szembenéznünk.

Nagyon helyes, hogy erről beszélünk, és hogy ennek a bármiféle megoldásáról vitát nyitottunk, azonban az a javaslat, ami itt előttünk van, ezer sebből vérzik. Nem látszódik az, hogy ez miért jelentene megoldást, és azok, amik konkrét eszközként benne szerepelnek a törvényben, konkrét megoldási javaslatként benne szerepelnek a törvényben, azok mellett pedig a végrehajtás nincs kidolgozva vagy bemutatva, és ezért nem lehetünk biztosak abban, hogy ennek bármiféle pozitív hatása lesz abba az irányba, ami egyébként a szándékolt cél, tehát hogy visszaszorítsuk az internetes agressziót.

Én ezekre a felvetésekre várok a kormánytól további pontosítást, javaslatokat. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Sebián-Petrovszki László képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Megadom a szót Vejkey Imre bizottsági elnök úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Bizottság 2024. november 19-ei ülésén tárgyalta meg és nyújtotta be az Országgyűlésnek az internetes agresszió visszaszorítását célzó javaslatot. Az iménti ellenzéki felszólalásban is hallhatták, hogy azt mondta a képviselő úr, Sebián-Petrovszki László alelnök úr, az Igazságügyi Bizottság alelnöke, hogy helyes a törvényjavaslat helyzetértékelése, és helyes az is, hogy ez ellen az agresszió ellen kell valamit tenni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Hogy mit is tesz a törvényjavaslat ez ellen, azt részint jómagam az expozéban, részint pedig Dunai Mónika a vezérszónoklatában részletesen kifejtette, azt nem akarnám megismételni, ezért azt kívánom hangsúlyozni, hogy a jelen törvényjavaslat elkötelezett az emberi méltóság sértetlensége mellett, és a jog eszközével fel kíván lépni az uszító, gyűlölködő kifejezések terjedésével szemben. Itt csak egy megjegyzést tennék ellenzéki képviselőtársamnak, hogy nehéz ezt bármilyen pártpolitikai törvényi tényállásként minősíteni.

Ennek időszerűségét különösen az indokolja, hogy az utóbbi időben az interneten rendkívül megsaporodtak az olyan félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások vagy kommentek, melyek sértik az emberi méltóságot és rombolják a közügyek emberséges megvitatásának kultúráját.

Én úgy gondolom, hogy az internetes agresszió visszaszorítása, függetlenül attól, hogy itt a patkóban melyik frakcióban ülünk, közös érdekünk, közös érdekünk a gyermekeink, hozzátartozóink és minden jóérezésű honpolgár védelme érdekében. Ne feledjük, a közbeszéd állapotának formálása is közös felelősségünk. Ezért szükséges a közösségi és online platformok, médiafelületek tekintetében a jogellenes és káros tartalmak

elleni hatékony fellépés, és ezt szolgálja az Igazságügyi Bizottságnak az az indítványa, amelyet most tárgyalunk.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, hogy támogassák az internetes agresszió visszaszorításáról szóló törvényjavaslatot. A KDNP parlamenti frakciója támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vejkey Imre képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most megadom a szót az írásban előre jelentkezett képviselő úrnak, Gréczy Zsolt, DK. Ön a szó, képviselő úr.

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Egy rendkívül súlyos problémával állunk szemben, amely nem most szakadt a nyakunkba az utóbbi néhány hónapban, hétben, és nem is az utóbbi néhány évben. Nagyjából ennek első, kezdő dátuma 2001 környékére tehető, akkor még nem voltak ezek az internetes felületek, és nem volt ilyen elterjedt a közösségi média, de nagyjából ez arra az időszakra datálható.

Abban, hogy ez a helyzet kialakult, sajnos súlyos felelőssége van a Fidesznek, amely kifejezetten olyan kommandókat működtetett és működtet a mai napig, amelyeknek gyakorlatilag nincs is más feladata, mint más politikai nézetű emberek, politikusok, de magánszemélyek lejáratása, tönkretétele, támadása és időnként fenyegetése is.

Nagyon gyakori, amikor privát üzenetben... - és azt gondolom, ezt nyilván a jelen lévő képviselők nagy része is elmondhatja magáról, amikor egészen odáig elmerészkedik valaki, hogy a másik családjának a kiirtásával fenyegetőzik. Azt gondolom, hogy itt nem csak arról van szó, hogy mennyire vagyunk biztonságban vagy mennyire őrizzük meg az emberi méltóságunkat; hogy azt ne mondjam, ez egészségügyi kérdés is.

Amikor valaki el kell hogy viselje azt a brutális támadást, ami éri, teljesen mindegy, hogy közszereplőről van szó vagy magánszemélyről, akkor annak nagyon súlyos egyéb lelki, egészségügyi hatásai is lehetnek, nemcsak rá, hanem a családjára is, és azt gondolom, hogy ezekről is érdemes egypár szót mondani.

Az, hogy Bayer Zsoltok, Megafonok, Mandínerek és egyebek, Ripostok és Lokálok gyakorlatilag arra szerződtek éveken keresztül, hogy hogyan lehet tönkretenni politikai ellenfelet, hogyan lehet megtámadni azokat, akik más véleményen vannak, annak nagyon súlyos felelőssége van abban, hogy ez a mostani helyzet kialakult. A verbális agresszió ugyanis verbális agressziót szül, annak az is a következménye, hogy előbb-utóbb valaki válaszolni fog. Ez most már odáig vezetett, hogy gyakorlatilag ez ügyben senki nincs biztonságban.

Szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy amikor üldözni akarjuk ezt a fajta bűnt, akkor mi lesz a

megoldása a kormánynak arra, hogy ha valaki ezt álneven teszi, vagy olyan internetes oldalt gyárt magának, ami valójában ő maga, csak egy másik néven. Hogyan fogják ezt az illetőt utolérni, akinek mondjuk, az arca egy álarc, vagy egy háttal lefényképezett ember, vagy egy hegy, vagy egy virág, vagy egy híres külföldi színész portréja, és lehet pontosan tudni, hogy az illető személy abból a szempontból nem létezik, mert ez egy álnév, amit használ arra, hogy gyűlölködjön vagy támadja embertársait? Ezekre például hogyan készül fel a kormány, hogyan lehet ezeket az embereket utolérni, leleplezni?

Nagyon fontos kérdés, amit Sebián-Petrovszki László képviselőtársam felvetett: ha megtörténik, mondjuk, egy internetes kommentben, akár Facebookon, bármilyen más közösségi felületen vagy egy adott médium felületén a gyalázkodás, akkor meddig maradhat az a ki, ki fogja ezt ellenőrizni. Lesz-e olyan szabályozás, amely azt mondja, hogy onnantól 60 percen belül azt a kommentet el kell távolítani? Van-e olyan szabályozás, hogy aki azt a kommentet kitette, mondjuk, azt kitiltják egy hónapra, hogy ne tudjon kommentelni? Tehát a szankcionálási része meglehetősen kidolgozatlan ennek a törvényjavaslatnak, azt gondolom. Az elv, ahogy a Demokratikus Koalíció szónokaként elmondjuk, azt gondoljuk, hogy érthető és elfogadható, csak éppen ezek az apró részletek egyelőre nincsenek kidolgozva, azt gondolom.

Mit fognak csinálni olyan helyzetekben, amikor magánszemélyek, mondjuk, egy Facebook-poszt alatt esnek így egymásnak? Legyen mondjuk, az egyik Kovács úr, a másik meg Tóth úr. El lehet képzelni, hogy naponta több ezer, sőt több tízezer ilyen típusú, a büntető törvénykönyv esetleges módosításába eső bűncselekmény történik, rengeteg ilyen van és rengeteg ilyen lesz, és olyanok is, akik erről nem is tudják, hogy bűncselekményt követnek el, mert nem követik az efféle szabályozást. Mi történik ebben az esetben? Fölkészül-e arra a magyar kormány vagy a magyar igazságszolgáltatás, hogy akár perek ezrei indulhatnak, de legalábbis nagyon sok indulhat el? Hova fognak ezek befutni? Ki fogja ezeket elbírálni? Lesz ezekből tárgyalás?

(10.10)

Itt nagyon gyorsan történnek az események, itt akár pár nap alatt elvileg, ha tisztázottak a jogszabályi feltételek, ítéletet lehetne hirdetni. Ha lenne ilyen ítélet, hogy Kovács úr meg Tóth úr egymásnak esett, és mondjuk, egymás családjának kiirtásával fenyegetőzött vagy csak az egyik a másik ellen, akkor ezek például nyilvános tárgyalások-e? Vagy hogyan zajlik ez? Tehát egyszer csak kap az illető egy értesítést arról, hogy maga bűncselekményt követett el? Ki lesz, aki bepereli? A hatóság pereli be, vagy az államnak létrejön valamilyen szerve, ami ezt a pert kezdeményezi? Vagy Tóth úrnak kell kezdeményeznie Kovács úr ellen? Ezek

látszólag, a törvény nagy ívét tekintve, részletkérdésnek számítanak, de azt gondolom, hogy nagyon-nagyon fontosak.

És mondom, szeretném mindenképpen elmondani azt, hogy ez nem csak jogszabályi kérdés, nemcsak az emberi méltóság kérdése vagy a személyes adattal való visszaélés kérdése, de ma jelenleg olyan állapotban van a magyar igazságszolgáltatás, ahol jogerős ítéleteket sem hajtanak végre a magyar sajtóban. Helyreigazítási, jogerős ítéleteket sem közöltek le az újságok. Akkor hogyan gondoljuk azt? És egyébként ennek nincsen semmilyen törvényi következménye. Hogyan lesz ennek bármiféle olyan következménye, hogy ez látható legyen, a büntetés értékelhető legyen, érzékelhető legyen, és ezáltal javítson valamennyit a közbeszéden? Azt gondolom, hogy ezek nagyon fontos kérdések.

A téma felvetése is nagyon fontos, de még egyszer hangsúlyozom: a Fidesz felelőssége ebben óriási. Ezt ők indították el, ők nevezték ki, hogy kik a hazaárulók ebben az országban, ők csináltak gyűlöletkampányokat. Meg lehet nézni az óriásplakátokat, a fizetett hirdetések a YouTube-on és mindenhol máshol, a televízióban egyperces gyűlölethíradókkal. Úgyhogy nem egyszerűen csak a közösségi médiáról van szó, hanem hogy a magyar kormány eddig százmilliárdokat költött arra, ami ellen most harcot hirdet. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gréczy Zsolt képviselő úr. Két percre megadom a szót Láng Zsolt képviselő úrnak, Fidesz.

DR. LÁNG ZSOLT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nem kívántam hozzászólni, de az előbb Gréczy úr is és Sebián-Petrovszki László úr is a tárgyilagosságot színlelve, folyamatosan arról beszélt, hogy micsoda bűnei vannak a Fidesznek a jelenlegi politikai és közbeszédben, és mondták ezt DK-sként, és ez egyszerűen felháborító. Tehát nagyon szépen kérem önöket, hogy egy nagyon picit nézzenek már maguk felé is, és ha komolyan gondolják azt, hogy egyébként rossz ez a stílus, ami ma a politikai és a közéletben van - és hogy olyan szavak hangoznak el, olyan jelzős szerkezetek politikusokra, azok családjaira, a közéleti emberekre, amelyek tűrhetetlenek -, akkor tegyenek önök is, legyenek szívesek, azért, hogy ez ne így legyen! Hát, ne vicceljenek már! Nézzék csak meg a két miniszterelnököt, az egykori, volt miniszterelnököt, aki most az önök elnöke és a Fidesz miniszterelnökét, hogyan öltözködnek, milyen stílusban beszélnek, és milyen szavakat használnak. Hát, nézzék már meg! Önök folyamatosan azt gondolják, a DK az elmúlt időszakban, hogy egyébként fű alatt is le kell gázolni az ellenséget, a kerületi, mindenféle szennylapokkal, és egyébként pedig a közéletben is lazának kell tűnni sportcipőben, farmernadrágban, sokat kell káromkodni és szidni a másikat. Önök folyamatosan ezt csinálják évek óta. Ez egy rossz gyakorlat.

És egyébként, Gréczy úr, amit elmondott, azzal egyet is értenénk, csak azt szeretném kérni, hogy akkor saját maguk is ezt a gyakorlatot próbálják meg egy picit megváltoztatni, és próbálják meg visszahozni azt a kulturált hangnemet, amely például ebben az épületben értelmes vitákat tud szülni. Szerintem ez a törvényjavaslat egyébként ennek az első lépése lehet. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Láng Zsolt képviselő úr. Most megadom a szót két percre Gréczy Zsolt képviselő úrnak.

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Különösen vicces, amikor egy fideszes politikus Gyurcsány Ferencen kéri számon a gyűlöletbeszédet, mikor maguk a magyar adófizetők pénzén százmilliárdokat költöttek arra, hogy Gyurcsány Ferencet próbálják lekaraktergyilkolni; százmilliárdokat mindannyiunk pénzéből. Nincs olyan nap, hogy ez ne történné meg mind a mai napig. Tehát ön ne kérjen számon semmit, de tornacipőt sem! Fideszes képviselők jártak be ebbe a Házba fülbevalóval. Hát, akkor most tényleg, vegyük már komolyan magunkat! A gyűlöletbeszédéről beszélünk, ugye? Arról, hogy hogyan kell ezt szabályozni. Hát, végignézett maga már egy Bayer Zsolt-műsört? Hát, akkor miről beszél?

Nincs olyan mondata Bayer Zsoltnak, amelyik ne bűncselekmény lenne. De már eddig is, az eddigi szabályozás szerint is bűncselekmény volt. Kíváncsi vagyok, hogy ezek után el fogják-e indítani a megfelelő eljárást ellene. Azt gondolom, hogy ez lenne a minimum, amit el kellene hogy indítsanak, és nem a Demokratikus Koalíció, egy ellenzéki párton számonkérni, hogy ki meri nyitni a száját. Ez a dolga! Milyen kerületi újságok lejáratók? Hát, önöknek vannak újságjai, megyei lapjai, folyamatosan, az ország minden pontján lejáratják az ellenfeleiket. Maguk mondták azt is, hogy a migránsok ide nem jöhetnek be, de aztán behoztak több százezer embert ide dolgozni. Maguk hintették erről is a gyűlöletet, hogy azt mondták, hogy ezek nem vehetik el a magyarok munkáját. Hát dehogynem! Több százezren is elveszik a magyarok munkáját. Rengeteg ilyen történet van, bűncselekmények egymás hegyén-hátán, amit önök a magyar nyilvánosságban elkövettek. Meg lehet nézni, hogy a fideszes médiumok hány sajtópert veszítettek el: több százat. Több százat, és nem is hajtják végre a helyreigazítási kötelezettségüket. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gréczy Zsolt képviselő úr. Megadom a szót 15 perces időkeretben Földi Judit képviselő asszonynak.

FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Én támogatom és egyetértek vele, hogy meg kell akadályozni a közbeszéd eldurvulását, vissza kell szorítani

az agressziót az interneten és a valódi világban is. Ezt a lépést már sokkal korábban meg kellett volna tenni. Hiszen az interneten, akár a névtelenség árca mögé bújva, akár pedig névvel vállalt hozzászólások, képek nagyon sok esetben elfogadhatatlan mértékben lépik túl a normálisnak vélt közbeszédet. Szerintem ebben egyetértünk.

Ugyanakkor nap mint nap halljuk, olvassuk, hogy például egy közlekedési vita is milyen mértékben eldurvul. Elítélem a kirekesztő, gyűlöletkeltő, uszító beszéd minden formáját, akárhol is jelenik meg. Nincsen olyan élethelyzet, ahol ez megengedhető lenne. Ez a javaslat azonban így, ebben a formában nem alkalmas arra, hogy visszaszorítsa az agressziót.

A javaslat csak arra alkalmas, hogy megfélemlítse a hozzászólókat és korlátozza a szólásszabadságot. Ki fogja azt megítélni, hogy az elhangzottak, leírtak, gyűlöletkeltők vagy emberi méltóságot sértő hozzászólások, vagy pedig ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból, a történelem és a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából hangzottak el? Lesz majd a jó hozzászóló, ami persze majd a kormányt támogatja, és lesz a rossz hozzászóló, aki mindenki más?

A javaslat vitája viszont jó alkalom arra, hogy megkérjem képviselőtársaimat is, hogy először mindenki nézzon magába, és gyakoroljon önkritikát. Hány olyan megszólalása van, hozzászólása volt, amely sértette mások emberi mivoltát, külsejét - gondolok itt az öltözködésre is -, gondolkodását, vallását, hitét vagy pártbeli elkötelezettségét? Meggyőződése, hogy nekünk, képviselőknél megszólalásainkban, posztjainkban, kommentjeinkben, a közzétett képeinkben, videóinkban példát kell mutatnunk, amely nagyban hozzájárulhat a közbeszéd eldurvulásának megállításához.

Szomorúan azt kell mondanom, hogy a példamutásban még nagyon-nagyon rosszul teljesítünk. A Fidesz politikájának sajnos része, hogy a politikai ellenfeleinek, a vele egyet nem értőknek, egyes megbélyegzett csoportoknak a földbe döngölése, a trágárság, a rágalmazás normális. A Fidesz 5. számú párttagkönyvének tulajdonosa kiváló és egyben elrettentő példa erre: számtalan olyan megnyilatkozása volt, amely elhíresült, és mélységesen provokatív megszólalásai joggal háborítják fel a jóérzésű embereket. A közbeszéd eldurvulásában a kormány sem jár elől jó példával. 14 éve az „oszd meg és uralkodj” elvet gyakorolva uszít magyar embert a magyar ellen, gyűlöletet szít, ellenségképeket gyárt. A kormány a menekültellenes kampánnyal kiengedte a szellemet a palackból. Kilenc éve kelti ellenük a gyűlöletet. A kormány, ha érdeke úgy kívánja, a valóságtól teljesen elrugaszkodva riogatja az embereket a migránsokkal és az általuk elkövetett cselekményekkel.

(10.20)

A kormánypárti média a menedékkérőket és a menekülteket bűnözőként, terroristaként és az európai jóléti

rendszerek élösködőiként ábrázolja... (Dr. Láng Zsolt: ...hülye.) Lehet, hogy hülye vagyok, de én is végighallgattam önt, ne haragudjon, úgyhogy én is szeretném megkérni, hogy ön is tegye ezt meg. Köszönöm szépen. (Dr. Láng Zsolt, a padján lévő iratra mutatva: ...erről beszélek. - Egy pillanatra megszűnik a hangosítás. - Földi Judit: Nincs hangom.) Ja, most már van, köszönöm. Tehát pont erről beszélek, hogy hülyézünk itt, az Országházban, ami abszolút elfogadhatatlan. És teljesen mindegy, hogy rám mondta képviselő úr, vagy bárki másra, ez nem elfogadható.

Szeretném önöket emlékeztetni az Ócsényben történtekekre, ahol egy panziótulajdonos szeretett volna vendégül látni Magyarországon befogadott menekült családokat 2017-ben. A helyiek azonban az emiatt összehívott falugyűlésen megfenyegették a vállalkozót, hogy az életével játszik. Később téglát dobtak a kisbuszra, és kiszúrták a járművek kerekeit. Hogyan reagált erre a kormányfő? Így, idézem: „Nagyon helyes, hogy határozottan, hangosan és érthetően fejezték ki a véleményüket.” Na, ez is mélységesen felháborító!

A közbeszéd eldurvulásának egyik sajnálatos célpontja a nők szidalmazása és megalázása. Nap mint nap éljük át azt, hogy a súlyunk miatt, a sminkünk miatt, a frizuránk miatt, a körmünk miatt kapunk olyan hozzászólásokat, amelyek elfogadhatatlanok. Szembetűnően nélkül mondanak ítéletet a posztolóról annak kinézetét alapján, ruházata alapján. Vajon ez a törvényjavaslat javítani fog ezen a helyzeten? Ha már a vitában is hülyézünk, képviselő úr, akkor hogy gondoljuk, hogy ez megoldás lehet erre?

Hadd mondjak egy személyes példát: nekem volt bírósági perem, és ott azt kellett elviselnem, hogy egy közszereplőnek mindent túrnie kell. Na, pont ez ellen kell közösen tennünk, hogy egy közszereplőnek se kelljen azt túrni, hogy nőként, akár férfiként, gyerekként ezeket el kell hogy viseljük. Köszönöm szépen. (Taps a DK soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Földi Judit képviselő asszony. Megkérdem a tisztelt Országgyűlést, van-e jelentkező további felszólalásra. (Jelzésre:) Igen, két percet megadom a szót Láng Zsolt képviselő úrnak.

DR. LÁNG ZSOLT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Én úgy éreztem, hogy az előző kétperces hozzászólásomban előrevittem vagy próbáltam előrevinni azt a kérdést, ami a zárszó volt most képviselő asszonynál, hogy mindnyájunkat ért már olyan sérelem, amely, azt gondolom, hogy bőven túl van azon, ami a normál emberi keretekbe belefér, és ez független attól, hogy valaki közéleti szereplő, politikus vagy bármi, és hogy ez ellen tegyünk valamit. Én azt gondolom, hogy ez a törvény ennek lehet egy ilyen első lépése.

Attól függetlenül, hogy egy rossz pillanatban állt meg a mondattal, amikor éppen meghallott valamit, ami valóban nem önnek szólt, ettől függetlenül én a

vitában azt láttam, hogy önök megint ebben az egészben nem próbálják meg azt megnézni, hogy hogyan lehetne előremenni, hanem elkezdik azokat a mantrákat mondani, amelyek egyébként hamisak, és amelyek ezt az egész vitát is megint teljesen elviszik.

Ami még nekem kiderült az ön felszólalásából és az előző DK-s felszólalásokból, hogy amikor arról beszélünk, hogy ne lehessen más halálával fenyegetőzni, más családjának a kiirtásával fenyegetőzni, önöknek egy dolog jut eszébe: a migránskérdés, és hogy a kormány olyan szörnyű, hogy egyébként nem engedi be a migránsokat az országba, és őket nem szereti. Tehát látszik, hogy önök fixíroznak teljesen erre a kérdésre, és most is előhoznak olyat, ami egyébként teljesen nem ide tartozik, de láthatóan a kezdetektől nagyon fáj önöknek.

Csak szeretném felhívni viszont a figyelmüket, hogy ebben a kérdésben szép lassan azért az az európai trend, amely, mondjuk, öt éve volt, láthatóan jelentősen változik, és az a kérdés, amelyet mi felvetünk évek óta Európával, az európai migránskérdéssel kapcsolatban, az láthatóan egyébként egyre több embernél megértésre és átgondolásra talál. Tegyük már meg, hogy egyszer önök is a klasszikus mantrákon kívül - hogy be kell engedni ide a migránsokat, mi pedig szörnyűséges emberek vagyunk, mert nem akarjuk őket beengedni (*Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) - egy picit ebben a kérdésben is elkezdenek gondolkodni, változni, vagy esetleg a párbeszéd irányába haladni. Köszönöm és elnézést, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Láng Zsolt képviselő úr. Két percre megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, DK.

FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én a migránstémát példaként hoztam fel, hogy tudjam szemléltetni az önök miniszterelnökének az egyetértését, hogy azzal az agresszióval sajnos egyetértett; pusztán erről szólt.

Amikor írtam a mai hozzászólásomat, megmondom őszintén, körülbelül húsz kommentet írtam ki a saját Facebook-oldalamról, de nyilván ezek tartalmaztak olyan szavakat, amiket ebben a Házban nem szeretnék felolvasni. Tehát szemléltethettem volna azzal is, hogy hányszor kellett azt olvasnom, hogy kiirtanak engem, vagy a gyermekemet, vagy az édesanyámat látom lógva. Tehát azt gondolom, hogy ilyeneket mindannyian olvasunk. Pontosan azért zártam ezzel a hozzászólásomat, hogy ez valóban közös ügy, tehát ezt egyikünk sem szeretné, és én sem kívánom a fideszes képviselőknek, hogy ezt kelljen olvasniuk. Csak akkor tényleg fékezze le a politikusaikat önök is úgy, ahogy mi is. Ezzel kezdtem, hogy nézzünk magunkba.

Nem azt mondtam, hogy önök nézzenek magukba, hanem azt, hogy mindannyian nézzünk magunkba, és a fideszes újságokra vagy az önöket támogató újságokra, igenis igazuk van a képviselőtársaimnak, azokra

viszont önök tudnak hatni, és ebben valóban közös gondolkodás kellene. Köszönöm szépen. (*Taps a DK soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Földi Judit képviselő asszony. 15 perces időkeretben felszólalásra jelentkezett Dunai Mónika képviselő asszony, Fidesz.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Nem fogok a 15 perccel élni. Tulajdonképpen kétperces hozzászólásnak is megfeleltethető volna a felszólalásom, de mivel frakciótársam már erre ebben a körben jelentkezett, ezért nyomtam meg ezt a gombot.

Szeretném azt hangsúlyozni ennek a vitának a vége felé, hogy ez a törvényjavaslat nem arról szól, mint amit ma baloldali képviselőtársaim idehoztak, idecítáltak felszólalásaikban. Ez a törvényjavaslat nem a politikusokról szól, hanem mindenkiről szól. Az internetes agresszió, a másoknak halált, sanyargatást, fenyegetést kívánó hozzászólások, kommentelések nem csak a politikusokra vonatkoznak. Valóban, mi is kapunk ilyeneket, igen, szomorú. Nekünk sem kell ezt eltűrni, valóban. De itt elsősorban bennünket nem az a vágy kell hogy vezéreljen, hogy mi kevesebbet kapjunk a jövőben, hanem az, hogy senki ne kapjon Magyarországon ilyet.

Bizony gyermekek is kapnak ilyen fenyegetéseket, bizony nők is kapnak, fiatalok is, idősek is, vidéken élők, falvakban élők és Budapesten élők is. Ez a javaslat azt célozza, hogy ez a jövőben ne fordulhasson elő. Erre ad egy kötelezettséget, pártpolitikától függetlenül mindenféle internetes hírújságnak, hírközlőnek kötelezettséggként, hogy ezeket egy szabályzat szerint kell moderálnia. Tudjuk, hogy van ilyen már néhány sajtóterméknél, most ezt kiterjesztjük, és kötelezővé tesszük mindenki számára.

Az pedig, hogy a Btk.-ban bűncselekménnyé lehet nyilvánítani az erőszakos, másoknak halált kívánó, mások sanyargatását kívánó kommenteléseket, ez jogos, kívánatos és mindenkire vonatkozik, pártpolitikától függetlenül. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dunai Mónika képviselő asszony. Megkérdezem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. (*Senki sem jelentkezik.*) Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, Vejkey Imre bizottsági elnök urat, kíván-e hozzászólni. (*Jelzésre:*) Látom, hogy kíván. Öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt köszönöm szépen a kormánypárti hozzászólóknak a támogató nyilatkozatait. Meglepődéssel tapasztaltam, hogy egy ilyen fontos kérdéshez,

mint az internetes agresszió visszaszorítása, az ellenzéki frakciók közül csak a DK szólt hozzá. A DK viszont három emberrel is jelen volt, és három képviselőtársa által elmondta itt az álláspontját. Én ezt köszönöm most itt a DK-nak, hogy ezt így megtette, és nagyon sajnálom, hogy a többi ellenzéki frakció egy ilyen fontos kérdésben úgy gondolta, hogy nem fejt ki álláspontját a parlamentben.

(10.30)

És akkor rátérnék arra, ami a DK-s képviselő hölgy és urak részéről elhangzott. Lényegében úgy lehet összefoglalni még egyszer, hogy álláspontjuk szerint helyes a törvényjavaslat helyzetértékelése, helyes, hogy ebben az ügyben valamit tenni kell, de ennek okát már másban jelöli meg a DK, és adott esetben másképp is szabályozná le. Ezért, ha jól értettem, jelenleg úgy gondolják, hogy ez a törvényjavaslat nem támogatandó.

Olyan részleteket kértek számon a DK képviselői a törvényjavaslaton, ami álláspontom szerint nem a törvényjavaslatához tartozik, hanem már úgymond a szabályzat része kellene hogy legyen. Valóban, a legapróbb kis részletek nincsenek leszabályozva egy törvényben, de nem is az a törvény feladata, hogy a legapróbb részleteket is leszabályozza.

Fölmerült az, hogy innentől fogva az ilyen típusú ügyek bíróság elé kerülnek, és bírósági tárgyalás lesz belőle. Igen; mivel Btk. törvényi tényállás lesz, azok megsértése üldözendő, ennek alapján büntetőeljárások fognak indulni, és ennek alapján ítéletek is kiszabhatnak.

Fölmerült egy olyan megfogalmazás is Gréczy Zsolt képviselőtársunktól részéről, hogy az igazságszolgáltatás olyan helyzetben van, hogy jogerős ítéleteket sem tudnak végrehajtani. Erre azt tudom mondani, hogy a bíróság feladata az, hogy független magyar bíróságként meghozza a maga döntéseit, és végül egy jogerős ítélet szülessen. A végrehajtás kérdése már nem a bíróság feladata, hanem a feleknek a feladata egy perben. Ha pedig nem hajtják végre, akkor pedig ezért hozták létre a végrehajtókat, az önálló, független végrehajtókat, hogy azok a jogerős ítélet alapján végrehajtsák azt, amit a független magyar bíróságok megítéltek.

Mindenképpen reagálnom kell arra is, hogy mintha összemosták volna a külföldi munkavállalók és az illegális migránsok kérdését. Ugye, teljesen más definíciója van. Sőt, azt mondták, hogy ezek a külföldi munkavállalók mennyi munkahelyet vesznek el itt a magyaroktól. Hát, tisztelt hölgyeim és uraim, a helyzet az, hogy nem vesznek el munkahelyet, mert külföldi munkavállalók Magyarországra csak akkor jöhetnek, ha magyarok azon a területen azt a munkát nem látják el. És még egyszer hangsúlyozom, hogy az illegális migráns és a külföldi munkavállaló teljesen más definíció, mert az illegális migráns útlevél nélkül,

iratok nélkül, papírok nélkül, ahogy látják, ha nézik a déli határainkról a képeket, betör az országba, próbálna betörni az országba, míg a külföldi munkavállaló okiratokkal jön, és arra felhatalmazva, hogy itt a konkrét munkát elvégezze.

És talán Földi Judit felszólalásából érződött az ki, hogy sajnálja, hogy nem fogadjuk be az illegális migránsokat. *(Moraj a DK soraiban. - Gréczy Zsolt: Nem mondott ilyet!)* Én erre azt tudom mondani, képviselő asszony, nézzen körbe Nyugat-Európában *(Gréczy Zsolt: Nem mondott ilyet!)*, hogy milyen következményei voltak annak, hogy 2015-től illegális migránsokat fogadtak be.

Még egyszer azt kifejezetten köszönöm a DK-nak, hogy egyedüli ellenzéki pártként részt vett ebben a vitában, és kérem arra, hogy gondolják át az álláspontjukat, és támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vejkey Imre bizottsági elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig volt lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország Alaptörvényének tizennegyedik módosításáról** szóló törvényjavaslat, valamint az **Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény módosításáról és a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig. Az Igazságügyi Bizottság által benyújtott törvényjavaslatok T/9997. és T/9998. számokon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Tisztelt Országgyűlés! Most az előterjesztői nyitóbeszédre kerül sor, amelyet két felszólaló ismertet mindösszesen 30 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Vejkey Imre bizottsági elnök úrnak. Ön a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Két indítvány fekszik most itt a tisztelt Ház előtt, amelyeket az Igazságügyi Bizottság 2024. november 19-ei ülésén tárgyal meg és nyújtott be a tisztelt Országgyűlésnek. Az egyik indítvány az Alaptörvény módosítására tesz javaslatot, a másik pedig - ezzel összefüggésben - az Alkotmánybíróságról szóló törvény, valamint a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásáról szóló törvény módosítását kezdeményezi. Felszólalásomban az alaptörvény-módosítás indokait fogom önökkel ismertetni. Az alkotmánybírósági törvény és az ügyészi jogállásról szóló törvény módosításáról pedig majd a megosztott exozé keretében Pajtók Gábor képviselőtársam fog beszélni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Alaptörvény 29. cikk (1) bekezdésének jelenleg hatályos szövege kimondja, hogy a legfőbb ügyész - ahogy az általa irányított ügyészség is - független, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként mint közvádó az állam büntető-igényének kizárólagos érvényesítője.

A magyar Alaptörvény az ügyészséget a klasszikus hatalmi ágak egyikének sem alárendelt, önálló alkotmányos intézményként, a büntető hatalom központi szereplőjeként határozza meg. E függetlenség egyik garanciájaként alaptörvényi szinten került meghatározásra, hogy a legfőbb ügyészt az ügyészek közül a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja kilenc évre, és megválasztásához az országgyűlési képviselők kétharmadának igen szavazatára van szükség. Zárójelben jegyzem meg, hogy az 1949. évi XX. törvény szerint - vagyis a hűsvéti Alaptörvény előtti alkotmányos szabályok - a legfőbb ügyész megválasztásához nem írtak elő minősített többséget, arra csak 2010 után került sor. Így került ugyanis, ahogy az imént mondtam, az Alaptörvénybe.

Az Igazságügyi Bizottság törvénymódosítási javaslatára értelmében a tisztelt Háznak lehetősége nyílik majd arra, hogy a jövőben a legfőbb ügyészt ne kizárólag az ügyészek közül választhassa majd meg. A tényekhez tartozik, tisztelt Ház, hogy a rendszerváltás óta a legfőbb ügyészi tisztséget betöltő három személyből kettő először megválasztásakor nem is volt ügyész, így a módosítás lényegében a hazai gyakorlat-hoz igazítaná a szabályozást.

(10.40)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Bár a hatályos alaptörvényi szabályozás szerint a legfőbb ügyész csak az ügyészek közül kerülhet ki, fontos kiemelni, hogy a korábbi alkotmány sem tartalmazott utalást arra, hogy a legfőbb ügyésznek az ügyészségi szervezetből kell kikerülnie. Jelen módosítás egyúttal a nemzetközi gyakorlathoz is igazodik, tekintettel arra, hogy számos európai országban - gondoljanak csak Hollandiára, Lengyelországra, Dániára vagy Svédországra - a legfőbb ügyészi tisztség betöltésének nem feltétele, hogy a legfőbb ügyész ügyészi múlttal rendelkezzen.

Felhívom tisztelt képviselőtársaim figyelmét, hogy e módosítás nem érintené az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdésében biztosított azon lehetőséget, hogy az Országgyűlés sarkalatos törvény keretében, a legfőbb ügyész jogállásának keretében további, a legfőbb ügyész kinevezéséhez szükséges feltételeket határozhasson meg.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Még egyszer hangsúlyozom, a javaslat a meglévő gyakorlathoz igazítja a jogi szabályozást, ezért kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák az Igazságügyi Bizottság törvénymódosító javaslatát. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vejkey Imre képviselő úr. Most megadom a szót Pajtók Gábor képviselő úrnak, Fidesz.

DR. PAJTÓK GÁBOR, az Igazságügyi Bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az Alkotmánybíróságról szóló törvény, valamint a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásáról szóló törvény módosításának előterjesztői indokairól kívánok szólni, hiszen az ezzel összefüggő alaptörvény-módosítás indokait Vejkey Imre elnök úr az előzőekben már ismertette.

Az általam ismertetésre kerülő igazságügyi bizottsági javaslat, ahogy arra az imént utaltam, két törvény módosítását kezdeményezi. Az Alaptörvény 24. cikke deklarálja, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. 1989-ben az Alkotmánybíróság létrehozásakor az Országgyűlés 15 tagú testület felállításáról döntött, mégis 1994-ben úgy döntöttek, hogy a továbbiakban csak 11 taggal működjön tovább. A 2012. évi Alaptörvény a szervezet tekintetében visszatért az eredeti koncepcióhoz, és ennek megfelelően a taláros testület ismét 15 taggal működik.

Az Alkotmánybíróságról szóló törvény hatályos 6. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság tagjává az választható, aki büntetlen előéletű, az országgyűlési képviselők választásán megválasztható magyar állampolgár, s aki jogász végzettséggel rendelkezik, betöltötte a 45. életévét, de a 70.-et még nem, és kiemelkedő tudású elméleti jogász, vagy legalább 20 évi, jogi területen folytatott szakmai gyakorlattal rendelkezik. Az Országgyűlés az alkotmánybíróvá válás feltételeit javarészt a korábbi rendelkezésekkel egyezően határozta meg, így megmaradt a jogász végzettség mellett az eddig is érvényesült 45. életév mint minimum korhatár, valamint az a feltétel is, hogy a jelölt vagy legalább 20 éves szakmai gyakorlattal rendelkezzen, vagy kiemelkedő elméleti tudású jogász legyen.

Tisztelt Ház! A jelenleg hatályos alkotmánybíró-sági törvény rendelkezései kimondják, hogy az alkotmánybíróvá váláshoz szükséges jogi szakmai gyakorlatot olyan munkakörben kell eltölteni, amely betöltésének feltétele a jogász végzettség. Mindannyiunk előtt ismert, hogy jelenleg számos munkakör nincs jogász végzettséghez kötve, holott a munkakör betöltője minden kétséget kizáróan szakmailag releváns jogi munkát végez. Fontos továbbá kiemelni, hogy az európai alkotmányok és az alkotmánybíró-sági törvények sem tartalmazznak olyan feltételt, hogy csak az minősüljön jogi gyakorlatnak, ahol a pozíció betöltésének feltétele a jogász végzettség. Az Európai Unió tagállamainak nagy többségében az alkotmánybíróvá válás feltételül szakmai szempontból kizárólag a jogi területen végzett gyakorlat idejét határozták meg, de további többletfeltételt nem hoztak; ilyen

szabályozással rendelkezik Szlovákia, Románia, Lengyelország, Spanyolország és Csehország is. Bizonyos esetekben még az is előfordul, hogy egyáltalán nem szabnak szakmai feltételt, ahogy Franciaországban az Alkotmánytanács tagjainál sem rögzít ilyen feltételt a francia alkotmány.

Mindezekre figyelemmel a javaslatban az Igazságügyi Bizottság az Alkotmánybíróságról szóló törvény 6. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezését kezdeményezi, ezáltal jogi szakmai gyakorlatként olyan munkakörök is elismerhetővé válnak, amelyek betöltésének nem feltétele a jogászvégzettség. Felhívom a figyelmet, hogy továbbra is feltétel marad a jogászvégzettség, valamint a legalább 20 évi, jogi területen folytatott szakmai gyakorlat.

Tisztelt Országgyűlés! Az Igazságügyi Bizottság a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásáról szóló törvény módosítását is kezdeményezi a korábban ismertetett alaptörvény-módosítással összhangban. A hatályos törvényi rendelkezések szabályozzák az ügyésszé válás feltételeit, ennek megfelelően csak olyan magyar állampolgár nevezhető ki ügyésszé, aki egyetemi jogi végzettséggel és jogi szakvizsgával rendelkezik, továbbá nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt. Ezen túlmenően a törvény további gyakorlati tapasztalati feltételt, továbbá kinevezést akadályozó feltételt is megfogalmaz. A módosítási javaslat alapján a legfőbb ügyészre lényegében ugyanazon végzettségbeli feltételek vonatkoznak, mint bármely más ügyészre, ugyanakkor a legfőbb ügyésznek nem szükségszerűen kellene az ügyészi karból érkeznie. Amennyiben a legfőbb ügyészt az Országgyűlés nem az ügyészek közül választaná meg, akkor az így megválasztott és az ügyészekre vonatkozó szakmai feltételeknek egyébként megfelelő legfőbb ügyész ügyészségi szolgálati jogviszonya az eskütételét követően a törvény erejénél fogva következik be.

Tisztelt Ház! Az Igazságügyi Bizottság javaslata több előremutató módosítást is tartalmaz, ezért kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák a bizottság törvénymódosító javaslatát. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormány pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pajtkó Gábor képviselő úr. Megkérdezem, hogy a kormány nevében kíván-e most felszólalni Répássy Róbert államtitkár úr, vagy pedig a végén.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár: Most.

ELNÖK: Öné a szó, államtitkár úr.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány az Igazságügyi Bizottság mindkét javaslatát támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, 30-30 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Láng Zsolt képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. LÁNG ZSOLT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvényjavaslatok, a T/9997. és a T/9998. számú törvényjavaslat, az ügyészségi törvényt, ezen belül a legfőbb ügyész kinevezésének szabályait, illetve az Alkotmánybíróságról szóló törvényt, ezen belül is az alkotmánybíróvá válásnak a szabályait módosítja. Mivel az ügyészségről szóló szabályok egy része az Alaptörvényben is benne van, ezért az Alaptörvény módosítása is szükséges ahhoz, ha ebben a két kérdésben változást szeretnénk.

Ha megengedik, akkor két részre bontanám a felszólalásomat: először beszélnék az ügyészséget, illetve a legfőbb ügyész kinevezését érintő kérdéstről, utána pedig az Alkotmánybíróságot érintő kérdéstről.

Európában és az egész világban, de maradjunk Európánál, hiszen talán azért ez a mi belátható közegünk, az ügyészségek mindig a történelmi fejlődés és a jogtörténeti sajátosságok alapján működtek, illetve lettek szabályozva.

(10.50)

Azt mondhatjuk, hogy három olyan alapvető minta van és volt Európában, amelyet követtek az országok. Az egyik a napóleoni modell, amely azt mondja, hogy az ügyészség a végrehajtói hatalmi ágban helyezkedik el, tehát a kormány az igazságügyi miniszteren keresztül tulajdonképpen közvetlenül irányítja az ügyészséget. Egy kormányzati irányítási jogkör van, az ügyészség pedig leginkább a bűnüldözési és a közbiztonsági tevékenységet folytatja.

Van a skandináv országokból kiinduló modell, amely már egy jelentősebb függetlenséget ad az ügyészségeknek. Ők nem a végrehajtáshoz, hanem inkább az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódnak a munkájukkal, és tulajdonképpen felelősséggel tartoznak a kormánynak, de közvetlen irányítási funkciója nincs a kormánynak az ügyészségekkel kapcsolatban.

És van az orosz vagy szovjet modell, amelyet egyébként Magyarország is folytat a történelme miatt, amelyben az ügyészség tulajdonképpen túlmutat az igazságszolgáltatáson, és közvetlenül a törvényhozásnak felelő, teljesen független ágnak mondhatjuk a jogrendszerben.

Magyarországon a XIX. században a napóleoni modell volt, a király az igazságügyi-miniszter ellenjegyzésével nevezte ki a legfőbb ügyészt. '45 után értelem szerűen az orosz-szovjet modell alakult ki Magyarországon, és valójában az ügyészségnek a teljes függetlenségét követjük 1990 óta is. Azt fontos elmondani, elhangzott már

egyébként itt, hogy a rendszerváltás utáni három legfőbb ügyész közül kettő úgy lett legfőbb ügyésszé választva, hogy egyébként előtte nem dolgozott ügyészként. Ez a mostani törvénymódosítás tulajdonképpen visszatérne ehhez a gyakorlathoz, és ezt foglalná jogszabályba. Ettől függetlenül természetesen az ügyészeknél minden olyan kritérium megmaradna, amely eddig is volt, tehát minden olyan szakmai előírás, amely eddig volt, megmaradna az ügyészek esetében, és azt sem zárja ki a törvény, hogy a tisztelt Ház egyébként sarkalatos jogszabályban további követelményeket támasszon a legfőbb ügyész számára.

Ez nyilvánvalóan egyfajta visszatérés az eredeti modellhez, és így is úgy érzem, hogy Magyarországon az ügyészség kiemelt szerepe, az ügyészségnek mind a tiszteletből, mind a történelemből fakadó kiemelt szerepe megmarad, hiszen az is viszonylag ritka Európában. Csak néhány ország az, Portugália, Horvátország, Ciprus, amelyek alkotmányában egyáltalán szabályozva van - néhány országban van szabályozva - az ügyészséggel kapcsolatban bármifajta szabályrendszer. Nálunk az Alaptörvény tartalmazza ezt, és a jövőben is tartalmazni fogja.

Tehát ezzel kapcsolatban én úgy gondolom, hogy a legfőbbügyész-választás visszatér egy olyan módszerbe, amelyben, amennyiben nem ügyészként tevékenykedett az illető jogász, akit legfőbb ügyésznek választ a parlament, az ügyészi munkáját, az ügyészi hivatást akkor kezdi el, amikor esküt tesz mint legfőbb ügyész. És akkor itt engedjenek meg annyit a Fidesz nevében beszélve, hogy az elmúlt időszakban, az elmúlt napokban mindenféle, nem is találgatásokat, inkább szándékos ellenzéki kamuhíreket próbáltak bevinni a köztudatba, hogy biztos valami nagy terv van a Fidesz részéről a legfőbb ügyéssel kapcsolatban. Azért azt szeretném itt megjegyezni, hogy jelen pillanatban a legfőbb ügyészünk 2019-ben kilenc évre választottuk meg, tehát 2028-ig van a hivatalában. Mikor utoljára láttam, láthatóan jó egészséggel örvendett. Ezért azt gondolom, hogy amikor 2024-ben arról beszélünk, hogy ezt a tisztséget vagy a legfőbb ügyész kinevezését szabályozzuk, akkor az már tényleg nagyon vad ötletrendszer vagy nagyon vad ötletelés kell hogy legyen, aki ebbe bármifajta aktuálpolitikát éppen belelát.

Ennek a törvényjavaslatnak a másik ága pedig a 2011. évi CLI. törvényt, az alkotmánybíróvá válás kritériumait szabályozza újra. Szerintem itt is egy előre-mutatató szabályozás van, hiszen azok a feltételrendszerek, amelyek ma kellenek egy alkotmánybíróknak ahhoz, hogy alkotmánybíróknak jelöljék, illetve megválasszák, azok megmaradnak. Tehát az alkotmánybíróknak a büntetlen előélet, a passzív választójog, tehát hogy választható legyen, mondjuk, egy országgyűlési választáson, a jogász végzettség, a 45 évet betöltött, de 70 évet nem meghaladó életkor, illetve a kiemelkedő szakmai múlt mind-mind megmarad feltételrendszernek.

Egyetlenegy feltétel kerül ki, amelyet a törvényben jelenleg is egy külön 2. § tartalmaz, amely azt mondta, hogy csak az számít jogi előéletnek - és 20 éves jogász előéletre van szükség -, csak az számít bele, amit olyan munkakörben végez, amit csak jogász végezhet. Ezt egyszerűen meghaladta az idő. Látjuk a mai összetett közigazgatási és bármilyen tudományos életben, hogy számtalan olyan terület van, ahol egyébként komoly jogi munkát végez valaki, de nincs előírva, hogy kizárólag jogász végezheti. Ezt az egy paragrafust veszi tehát ki a törvényjavaslat, és azt mondja, hogy minden megmarad, ami az alkotmánybíróvá váláshoz szükséges a jelenlegi jogszabályok szerint, azonban az, hogy csak az számít be - egyébként ez példátlan szinte Európában -, amit úgy végez, olyan helyen, ahol csak jogász lehet, ezt a paragrafust kiveszi a jogszabály. Még egyszer mondom, Európában tulajdonképpen szinte sehol nincs ilyen feltételrendszer, de a környező országokban, Szlovákiában, Romániában, Lengyelországban vagy kicsit távolabb, Spanyolországban biztos, hogy nincs.

Úgyhogy én azt szeretném kérni tisztelt képviselőtársaimtól, hogy mindezekre tekintettel mind a két szabályt, illetve a legfőbb ügyész kinevezéséhez szükséges alaptörvény-módosítást velünk együtt támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Láng Zsolt képviselő úr. Megadom a szót Sebián-Petrovszki László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó.

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Valóban egy olyan javaslat van itt előttünk, amely tulajdonképpen enyhítené azokat a szabályokat, amelyek meghatározzák, hogy ki lehet legfőbb ügyész, illetve hogy ki lehet alkotmánybíró. Szerintem van ennek a kérdéskörnek egy politikai relációja meg van egy szakmai, és mind a kettőről szeretnék beszélni. Kezdjük a szakmai részével!

*(A jegyzői székben Berki Sándort
Hiszékeny Dezső váltja fel.)*

Mit is csinál a legfőbb ügyész? Mi a legfőbb ügyész szerepe? Azt gondolom, hogy egy olyan szakmai vezető, amelyik vezeti az ügyészséget. Az ügyészség, mindannyian ismerjük, egy erősen centralizált, hierarchizált szervezet. A legfőbb ügyész ezt vezeti, ezt irányítja. Nagyon széles hatáskörei vannak: közvetlen utasítási jog illeti meg az ügyészek felett; konkrét ügyekben akár elvonhat bizonyos jogköröket vagy hatásköröket; és nemcsak az ügyészi feladatokkal kapcsolatos szakmai irányításra terjed ki az ő hatásköre, hanem a Legfőbb Ügyészség szervezeti felépítésének a kialakítására is.

Egy szó, mint száz, olyan feladatai vannak a legfőbb ügyésznek, amelyek eltérnek azoktól a példaktól, amelyeket az előbb fideszes képviselőtársam is említett, hogy vannak azért olyan jogi pályák, ahol pusztán a jogvégzettség akár elegendő lenne. Az én véleményem meg az, hogy a legfőbb ügyészi poszt nem ebbe a kategóriába tartozik, szerintem az egy speciális szakmai tudást igénylő feladat. Tehát én azt gondolom, hogy ez az enyhítés, ez a fajta szabálmódosítás nem jó irányba tett lépés. Ez nem segíti azt, hogy az ügyészi szervezet egyébként jól működjön.

(11.00)

Bevallom őszintén önöknek, én szeretem azt, ha valaki ért valamihez, szeretem azt, ha a szakértelem megjelenik, annak gyakorlatban érvényesülő haszna van az én véleményem szerint. Én azt gondolom, hogy igenis olyan ember legyen legfőbb ügyész egy országban, aki egyébként ügyész volt, tudja, hogy miről szól az ügyészi szakma, mert igenis ez a fajta szaktudás, amit nehezen lehet megszerezni, nem mindenki tudja megszerezni, igenis kell hogy legyen ahhoz az én véleményem szerint, hogy valaki legfőbb ügyész legyen.

Lehet, hogy ebben nem értünk egyet, én mindenestre ezt gondolom erről, és ugyanezt gondolom a másik, tulajdonképpen ehhez a témához hozzácsapott javaslatról, az alkotmánybírói poszt betöltésére vonatkozóról is. Azt gondolom, hogy ezeknél a nagyon fontos, meghatározó feladatoknál és posztoknál a szakértelemnek meg kell jelennie. Emlékeznek arra, tisztelt képviselőtársaim, hogy milyen botrány volt - akkor még ilyenekből voltak botrányok -, amikor Stumpf Istvánt jelölte a Fidesz alkotmánybírónak. Arról folyt a vita, nagyon helyesen, hogy egyébként Stumpf István, akinek volt jogi szakvégzettsége és bizonyos elméleti tevékenysége, múltja is, soha nem publikált, soha nem foglalkozott alkotmányjoggal. Azt gondolom, ez rossz irányba tett lépés volt a Fidesz részéről, így az a vita is helyes volt. Egy szó, mint száz: szakmailag nehezen magyarázható ez a javaslat, vagy részünkről nem támogatható. Azt gondoljuk, hogy ez nem segíti az ügyészi szervezet jó működését.

Itt hadd tegyek egy almegjegyzést, ha megengedik! Én imádom azt, amikor külföldi példákkal jönnek. Mindenre lehet külföldi példát találni, meg annak az ellenkezőjére is lehet. Külön megmosolyogtató, talán nem veszik rossz néven, ha azt látom, hogy a Fidesz nem a Türk Tanács tagjaitól hoz példákat, hanem most nyugat-európai példákat talált ehhez. De egészen biztos vagyok benne, hogy ha ezzel ellentétes irányú javaslat lenne, ahhoz is találna külföldi példákat, mert ez már csak ilyen, hogy a világban sokféle megoldással találkozhatunk. De éppen emiatt, ne haragudjanak, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, nem érzem, hogy nagy érv lenne, hogy ha más országban így működik, akkor nálunk is biztosan jól működne. Szóval, szakmailag nem értünk ebben egyet.

Menjünk tovább, és akkor nézzük meg, mi van politikailag, mi a helyzet politikailag! Az a helyzet, hogy gyanakszunk. Gyanakszunk, és erre a fideszes képviselőtársam tett is egy utalást, hogy milyenfajta spekulációk jelentek meg az ellenzéki képviselők szájából az elmúlt egy hétben, mióta ez a javaslat itt van, valóban gyanakszunk, hogy itt valami más áll a háttérben. Mert hogy kezdődött el ez a folyamat? Úgy, hogy az Igazságügyi Bizottság, amelynek én is tagja vagyok, az utolsó pillanatban, órákkal az ülés kezdete előtt kapta meg a javaslatot, hogy ilyen egyáltalán lesz, miközben alaptörvény-módosításról beszélünk. Én aztán igazán nem fogom dicsérni az Alaptörvényt, meg igazán nem gondolom - mit szoktak mondani? -, hogy gránitszilárdságú. Nyilván nem az. De az, hogy az utolsó pillanatban nyomnak be Igazságügyi Bizottság elé kormánypárti képviselők egy ilyen javaslatot, minimum felveti annak kérdését, hogy mi szükség van arra, hogy ezeket a szabályokat most és azonnal, rögvest módosítsa a parlament, ha Polt Péternek valóban 2028-ig szól a mandátuma.

Nyilvánvalóan elindulnak a spekulációk, és mondom még egyszer, nem azért, mert születetten rosszindulatúak vagyunk, hanem azért, mert önök így intézik ezt a konkrét javaslatot. Ez rögtön fölveti ennek a kérdéskörét. Az, hogy enyhítik egy pozíció betöltésének a feltételeit, természetesen maga után vonja a kérdést, amelyet fel is kell tennem az itt jelen lévő kormányzati képviselőnek, hogy tudnak-e valamit. Tudják-e azt, hogy Polt Péter lemond, mondjuk, a jövő évben, tehát még a 2026-os választásokra való felkészülésről beszélünk itt a Fidesz részéről? Lehet-e olyan, hogy önök még a jövő évben cserét terveznek a legfőbb ügyészi poszton? Ez egy nagyon-nagyon fontos poszt önöknek. Polt Péter nem véletlenül vált egyfajta emblemikus figurájává ennek a rendszernek, ugyanis neki és nyilván a munkatársainak köszönhető az, hogy ebben az országban az elmúlt 14 évben gyakorlatilag nem indult, egy-kettő kivételével büntetőeljárás semmilyen olyan fideszes politikus (*Dr. Répássy Róbert: De indult!*), Fidesz-közelitől vállalkozó vagy fideszes mutyi kapcsán, amely egyébként széles dokumentált, amely egyébként akár OLAF-vizsgálatot vont maga után, vagy még büntetést is. Szóval, Polt Péter az egyik garanciája annak, hogy itt a Fidesz pad-soraiban is meg a kormányban is jó néhányan még itt ülnek és nem börtönben. Egy nagyon fontos, kritikus helyen ül ő, és egy nagyon fontos szereplője ennek az egész orbáni rendszernek.

Ha enyhíteni akarják ennek a posztnak a betöltési feltételeit, akkor nem tudunk másra gondolni, még egyszer azt kell mondanom, mint hogy bizony ám, itt váltás következik, megvan önöknek a kismélt utód, és az az utód nem ügyész. Tehát valaki másban gondolkodnak, aki mondjuk, a jövő év során átvénné a legfőbb ügyészi pozíciót, és attól kezdve kegyegne az újabb kilenc év, így nemcsak a 2026-os választásokat élné túl bőven az önök által kinevezett és

odatett legfőbb ügyész, hanem még a 2030-ast is. Tehát tartós időre bebetonozná azt az illetőt, aki továbbra is az önök kénye-kedve szerint járhatna el.

Ezért aztán természetesen ez a politikai szempont az, ahogy önök ezt a javaslatot ide behozták, ahogy a gyorsasággal próbálják keresztülnyomni a parlamenten, miközben folyamatosan azt sulykolják, hogy ennek az égvilágon semmi aktualitása nincs, ez a fajta ellentmondás generálja azt, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, hogy az ellenzéki oldalon is meg természetesen a sajtóban is széles körű spekuláció van erről, ez alapozza ezt meg. Rengetegszer fordult az elő, ahogy önök most is teszik, hogy rázzák a fejüket, hogy nem, nem, nincs ilyen a dolgok mögött. Aztán egy-két hónap múlva, egy kis idő múlva azzal szembesülünk, hogy dehogynem volt, dehogynem volt. Tehát nekem sajnos még az sem jelent cáfolatot, hogy önök itt rázták a fejüket nemlegesen, mert máskülönben nem tudnak önök sem és a törvényjavaslat általános és részletes indoklása sem olyan magyarázatot adni, amely hihető lenne, hogy miért van erre most szükség. Arra a legnagyobb kérdésre nem ad választ, hogy mi az értelme ennek az egész javaslatnak most és itt, ebben a szituációban.

A lényeg tehát, hogy szakmailag is ezt a javaslatot mi elhibáztottnak tartjuk, a politikai konnotációt melléve pedig azt kell mondanom, hogy semmiképpen nem tudjuk ezt támogatni, a DK nemmel fog erre szavazni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Sebián-Petrovszki László képviselő úr. Most megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Bizottság 2024. november 19-ei ülésén tárgyalta meg és nyújtotta be az Országgyűlésnek az Alaptörvény tizennegyedik módosítására tett javaslatát, és ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróságról szóló törvény, valamint a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásáról szóló törvény módosítását is.

A törvényt módosítások indokait a megosztott expozéban ketten is részletesen ismertették, továbbá Láng Zsolt képviselőtársam a Fidesz vezérszónokaként is részletesen ismertette. Ezért már csak azt kívánom hangsúlyozni, hogy az alaptörvény-módosítás a hazai és a nemzetközi gyakorlathoz igazodva arról rendelkezik, hogy a legfőbb ügyészi tisztség betöltésének nem feltétele az ügyészi múlttal való rendelkezés. A módosítás tehát csak a meglévő hazai és nemzetközi gyakorlathoz igazítja a jogi szabályozást.

Az Alkotmánybíróságról szóló törvény 6 § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése által pedig jogi szakmai gyakorlatként olyan munkakörök is elismerhetővé válnak, amelyek betöltésének nem feltétele a

jogászai végzettség. Ez a módosítás, mint ahogy hallottuk, szintén nemzetközi gyakorlathoz igazodik.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, hogy a hazai és nemzetközi gyakorlat figyelembevételével támogassák a T/9997. és a T/9998. számú törvényjavaslatokat. A KDNP frakciója támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket! *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

(11.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vejkey Imre képviselő úr, bizottsági elnök úr. Most megadom a szót Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A héten ismét tanúi lehettünk annak, hogyan működik a Fidesz hatalmi gépezete. Az utolsó pillanatban, a lehető legkisebb nyilvánosság mellett írnak át ismét a jogállamiságot érintő rendelkezéseket. Ez egyértelműen látszik abból, hogy az Alaptörvény módosítását az Igazságügyi Bizottság ülésének megkezdése előtt 45 perccel nyújtották be, változtatva a napirenden. Ez elfogadhatatlan módszer.

Az egyik módosítás az Alaptörvényből azt a fordulatot venné ki, amely szerint a legfőbb ügyészt az ügyészek közül kell a köztársasági elnök javaslata alapján az Országgyűlésnek megválasztania. Ez a változtatás már csak azért is szembetűnő, mert azt az előírást, hogy a legfőbb ügyészt kizárólag az ügyészek közül választhatják meg Magyarországon, a 2011-ben elfogadott Alaptörvény tartalmazza, vagyis akkor ezt a Fidesz tette bele.

Ezt megelőzően az 1989-ben módosított alkotmányban ilyen korlátozás nem volt, ezért történhetett meg, hogy 1990-ben, majd 2000-ben olyan személy tölthette be ezt a tisztséget, aki sohasem dolgozott az ügyészségen. A rendszerváltás előtti évben ez érthető megoldás volt, hiszen ezt a meghatározó jelentőségű funkciót olyan személlyel kívánták betölteni, aki semmilyen módon nem kötődött a korábbi, rendszerváltás előtti ügyészségi apparátushoz. Ezt az alkotmányos szabályt használta ki aztán a Fidesz 2000-ben, amikor a tisztázatlan körülmények között lemondásra kényszerült Györgyi Kálmán helyett egy akkor fideszes párttagot, Polt Pétert választották legfőbb ügyésznek.

A Fidesz most tehát azzal érvel a módosítás mellett, hogy a rendszerváltás utáni gyakorlatot követi, hiszen két alkalommal is olyan személy tölthette be ezt a tisztséget, akinek nem volt ügyészi múltja. Ugyanakkor nem indokolja meg az előterjesztés és nem indokolja meg a Fidesz azt sem, hogy most mi teszi szükségessé a Fidesz régebbi felfogásának megváltoztatását. Valószínű, hogy a változtatás nem Polt Péter személyéről

szól kizárólag, akinek a megbízatása 2028-ban jár le, hanem az utódjáról, akit a Fidesz nem biztos, hogy az ügyészek közül akar majd kiválasztani.

Mélyen egyetértek DK-s képviselőtársammal, Sebián-Petrovszki Lászlóval, aki azt feltételezheti a sebtében benyújtott törvényjavaslat alapján, hogy esetleg önök, tartva egy választási vereségtől 2026-ban, jövőre kilenc évre kineveznek egy ügyészt, legyen az Polt Péter, vagy olyan, akinek éppen nincs ügyészi múltja, hiszen ezután már ezt is meg lehet tenni. És az új kormánynak, aki rendet szeretne tenni a korrupciós ügyekben Magyarországon, nem lesz olyan könnyű dolga, mert a Fidesz által kinevezett, Fideszhez hű ember fog ülni a legfőbb ügyészi pozícióban a következő kilenc évben is. Valószínűsíthető, hogy erről szól ez a mostani fideszes javaslat, mert nagyon jól tudjuk azt, hogy ki Polt Péter, nagyon jól ismerjük az ő politikai elkötelezettségét, amely a mai napig erőteljesen befolyásolja tevékenységét, és nyilvánvaló volt fideszes párttársaihoz való hűsége is a legfőbb ügyész úrnak.

Hasonló változtatást láthatunk az alkotmánybírói törvényben is. Mind az 1989. évi XXXII. törvény, mind a 2011. évi CLI. törvény értelmében alkotmánybíróknak olyan személyt lehet megválasztani Magyarországon, aki kiemelkedő tudású elméleti jogász, vagy legalább húsz év jogi területen folytatott szakmai gyakorlattal rendelkezik. Emellett mindkét törvény előírta azt is, hogy a jogi szakmai gyakorlatot olyan munkakörben kell eltöltenie, amely betöltésének a feltétele a jogi egyetemi végzettség. A betervezett törvényjavaslat ez utóbbi korlátot törli el, feltehetően azért, mert egy jövőben megüresedő alkotmánybírói tisztségre esetleg olyan személyt kívánnak megválasztani, aki rendelkezik ugyan húszéves jogász szakmai gyakorlattal, ám ezt olyan munkakörben töltötte vagy töltötte be eddig, amelyhez más végzettség is megfelelő volt.

Az Alkotmánybíróságnak tulajdonképpen ma Magyarországon egy kivételtől eltekintve minden tagja fideszes jelölt volt, amely a testület döntéseit nagyon erősen meghatározza. Ezek a változtatások egyértelműen jelzik, hogy a Fidesz mind a legfőbb ügyészi, mind az alkotmánybírói tisztség esetében nem a szakmai szempontokat, hanem a politikai szempontokat helyezi előtérbe. Ebből is egyértelműen kiderül, hogy a mostani kormányzat számára a szakmai tudás, a megfelelő jogász gyakorlat nem igazán szempont. E területen is megmutatkozik a Fidesz kormányának mérhetetlen öncélú, hatalompolitikai tevékenysége és a jogállamhoz való viszonya. Nagyon köszönöm, elnök úr és tisztelt Ház, a figyelmet. *(Szórványos taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Most megadom a szót Lukács László György képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Én részletesebben a legfőbb ügyészre vonatkozó alaptörvény-módosítással szeretnék foglalkozni, hiszen abból rajzolódik ki talán az elmúlt napoknak az a, mondjuk úgy, hogy az igazságügyet érintő eseménysorozata, amely, bár nem mondom, hogy új fejezetet nyitott a magyar demokráciában, de azért mégis meglepő, hogy az Igazságügyi Bizottság olyan dolgokat vállalt magára, amelyeket nem kellene magára vállalni. Ez kezdődött azzal, ami talán még nem is oda tartozik, de az ügyvédek kirendelésével, a kirendelt ügyvédi díjakkal kapcsolatos volt, majd jött a két alaptörvény-módosítás, amely másik két igazán fontos, a jogrendünkben mégiscsak sarokkőként megállapított legfőbb ügyészi és az alkotmánybírákkal kapcsolatos módosítás.

Mindegyik törvényjavaslatot úgy érdemes vizsgálni és az alaptörvény-módosítást is, hogy ennek mi az időszerűsége, van-e rá most szükség, mi indokolja. Tehát, van-e egy olyan kiemelt társadalmi vita, van-e egy olyan szakmai vita, vagy létezik-e egyáltalán olyan szakmai vita, amely indokoltá teszi azt, hogy a legfőbb ügyész megválasztásával kapcsolatosan, egyáltalán a szóba jöhető jelöltekkel kapcsolatosan valamilyen lépéskényszerben van a törvényhozó.

Az a helyzet, hogy ilyen vita nincs, tehát nem ismerünk az elmúlt időszakban olyan vitát, olyan szakmai kritikát - 2010-ben volt talán utoljára erről vita az Alaptörvény akkori megfogalmazásakor -, amely a legfőbb ügyész jogállásával, választásának módjával, az ő jogrendszerben betöltött helyével volt kapcsolatos. Tehát egy precedens nélküli, vita nélküli, mondjuk úgy, hogy idő előtti vagy teljesen időtlenül bejövő javaslattal nézünk szembe a legfőbb ügyésszel kapcsolatban.

Márpedig az világosan látszik, hogy akkor, amikor egy fajsúlyos törvényjavaslattal állunk szemben, hiszen mégiscsak az Alaptörvényt kívánja módosítani - ami azért nem mindennapi, bár önöknél már elég gyakori eset -, akkor kifejezetten szükséges, hogy mi az a társadalmi vita vagy szakmai indok, ami megalapozza az egyébként gránitszilárdságúnak mondott Alaptörvény módosítását. Mi úgy látjuk, hogy nem volt olyan különös méltánylást igénylő vita és egyelőre társadalmi igény sem, hogy ezen a téren változtatni kellett volna.

Társadalmi vita a legfőbb ügyész szerepével kapcsolatban van, hiszen az a szemünk előtt látható, hogy a legfőbb ügyész korábbi politikai szerepvállalása vagy az ügyészségnek mint nyomozó hatóságnak az irányító és az őket illető vagy őfőlöttük lévő utasítási lehetőség mindig egy politikai árnyat vet az ügyészségre. De amióta az ügyészség így működik, illetve az ügyészség az 1990-es évek változása után így működött, ez jellemzően mindig visszatérő politikai vita. De ezt a politikai vitát szakmai érvek ritkán követték, és

ritkán alapozták meg azt, hogy a legfőbb ügyész státuszához hozzá kellene nyúlni.

Mi ezt úgy látjuk - és a Jobbik Magyarországért Mozgalom egyébként következetesen rendpárti és a törvényes rend oldalán áll -, hogy bár politikai aggályok rendkívül sokszor merülnek fel a legfőbb ügyésszel kapcsolatban, de az ügyészi szervezetrendszer próbálja a saját szervezetrendszer szerinti, a hivatás ethosza szerinti küldetését betölteni, megtestesíteni azt a köztársadalmi, azt a bünyűdözői szerepet, amelyet az Alaptörvény és az amögött rejlő társadalmi konszenzus mégiscsak ráró. Tehát egy olyan vita, amely a legfőbb ügyésszel kapcsolatos, inkább politikai síkon értelmezhető, és nem azon a jogi síkon, ahova most önök terelték.

(11.20)

Álláspontunk szerint kifejezetten fontos egy ilyen szakmai szervezetnél - hiszen mégiscsak a legfőbb nyomozó hatóság és a nyomozó hatóságoknak mint a rendőrségnek vagy más nyomozó szerveknek az irányítását végző szervezet - rendkívül fontos, hogy ennek a csúcán egy szakmailag beágyazott, a szakmát teljes egészében ismerő személy álljon. Tehát egy nagyon egyszerű, logikus példával élve, a hasonló feltételek mellett működő rendőrségnél például szóba sem kerülhet, hogy felső rendőri vezető legyen az, akinek nincs egyébként a rendőri állományhoz, a testülethez köze, és egy teljesen kívülről érkező szereplőként annak a tetején álljon. Ennek talán az egyik legjobban megmutatkozó és elvetélt kísérlete volt önöknél, amikor a NAV élére azt a Tállai Andrászt tették, és hivatalosan a NAV-nak a vezetője lett, aki államtitkár, és a NAV-val kapcsolatban legfeljebb mint könyvelő állt viszonyban, és nem volt a NAV-nak sem nyomozói, sem más köztevékenységével kapcsolatban szakmai tapasztalata. A modell nem is működött. Önök fogták és visszatették a szakmai vezetőket az élére, vagy akár Tállai András alá; aztán már utána ettől a működési módtól is egy kicsit hátrébb léptek, ami a szakmai szöveget garantálta.

Az ügyészségnél a legfontosabb elv, amit le kell szögeznünk, hogy valaki azért legfőbb ügyész, és úgy helyes, hogy legfőbb ügyésze a szervezetrendszernek, mert számottevő ügyészi múlttal rendelkezik, ismeri a mögötte dolgozó, alatta dolgozó kollégáknak a mindennapjait, a problémáit, azt a fejlődést, amit a szakmában betöltöttek; azt a jogfejlődést, amit az ügyészség végigjárt a feladatellátása során. És ezt mind egymaga testesíti meg, és ezen az erős talapzaton állva vezet, irányítja az ügyészséget, ezen az alapon állva képviseli az ügyészség álláspontját például a parlamentben, amikor interpellációban kérdezzük, és egyébként szakmai kérdésekre kell szakszerűen válaszolnia, és nem politikai debattórként és politikai szereplőként kell helytállnia.

Emlékszünk azokra a régebbi vitákra, talán a 2007 körüli időszakban volt, amikor a legfőbb ügyészenek és az ügyészségnek az alkotmányos helyzetével kapcsolatosan élesebb vita volt. Akkori megfogalmazások már mutattak jelet arra, amit az alaptörvénybeli módosítás megtestesít, miszerint a legfőbb ügyész vonatkozásában különösen fontos, hogy a megválasztása kétharmaddal történjen, és hogy az ügyészek közül lehessen megválasztani. Ezt a 2010 utáni Alaptörvény és alkotmányozás meg is testesítette. Hozzáteszem, a Fidesznek akkor nagyon helyesen az volt az álláspontja - és ez az Alaptörvény mostani szelleme is -, hogy az a személy, aki az ügyészséget vezeti, és annak a helyettesei az ügyészek közül kerüljenek kiválasztásra. Nem látunk olyan indokot, amely meg kellene hogy változtassa ezt. Ebben egy hosszú, kiértelmezett közjogi vita volt, amelyben egyébként pró/kontra részt vett az akkori legfőbb ügyész, dr. Kovács Tamás, illetve azok, akik az ő kritikusai voltak, sőt még azok a fideszes gondolkodók is, akik az Alaptörvénynek a jelen formájában való tető alá hozását - ha ilyen pongyolán lehet fogalmazni - végezték el, és mégiscsak egy viszonylag szilárd intézmény lett, függetlenül a politikai vitáktól, a Legfőbb Ügyészség és a legfőbb ügyész alkotmányos helyzete.

Az egyébként talán felmerülhetne, és bár ez egy hosszabb vitára adna okot, hogy ha változtatunk a legfőbb ügyészen, akkor miért nem változtatunk olyan módon a megválasztásában - és erre is voltak korábban próbálkozások -, hogy egyfajta jelölőbizottság legyen, amely az ügyvédi kamarából, az Országos Bírói Hivatalból, illetve az Ügyészek Országos Egyesületéből egy-egy taggal jelölőbizottságként alkalmas jelölteket állítana, mely jelöltekről egyébként akár - és el lehetne ebbe az irányba is menni - a köztársasági elnök javaslatára vagy a parlament kétharmaddal szavaz, vagy - ez is egy valid vita - egyenesen a köztársasági elnök, a parlament bevonása nélkül választja és jelöli ki ezt a személyt. Tehát ha megnyitnánk azt, hogy a legfőbb ügyész személyével, választhatóságával, a hozzá fűződő kritériumokkal milyen opcióink vannak, akkor ez lenne az egyik vita, ahova vissza kellene lépni eddig a pontig, és nem oda, hogy csak azt határozzuk meg, hogy egyébként nem kell az ügyészségi szervezetrendszerből érkeznie.

Azzal ugyanis, hogy ebbe az irányba elmentünk, ismételtelen egy politikai vitát nyitottunk meg, azaz kire és milyen indokból készül a mostani szabályozás. És azt kell hogy mondjuk, hogy megint valamilyen személyes indok van benne, valamilyen politikai taktikázás, hiszen ha nem így lenne, akkor ennek lett volna egy társadalmi egyeztetése, egyeztetettek volna a hatalmi ágakban részt vevő személyekkel, egyeztetettek volna a jogi területen lévő akár ügyvédi kamarákkal, egyeztetettek volna a közjegyzőkkel vagy akár a rendőrséggel, bárkivel, aki érintett abban, hogy miként működik az ügyészség, és a legfőbb ügyészenek mi a szerepe. De erről szó sem volt. Tehát joggal feltételezi - és

ezen ne haragudjanak meg, joggal feltételezi - a közvélemény, hogy itt megint valaki valami rosszban sántikál, és megint valamilyen trükk van benne, ami egyébként lerontja az összes ilyen alaptörvény-módosításnak a felhatalmazását, illetve a mögötte álló erőt, és az emberek konszenzusa sem vélelmezhető már lassan mögé, hiszen egy bizottsági javaslatként hozzuk be, mindenfajta előkészítés nélkül.

Így hát azt le kell szögezni, és álljon itt konklúzióként - és szerintem mindenképpen fontos, hogy ez elhangozzon a vitában, ha másért nem, a jövő szempontjából -, hogy nincs olyan társadalmi vita, nem is volt olyan vita, amely indokoltá tette volna ezt a változtatást. Szakmailag az tűnik helyes álláspontnak, ami a jelenlegi alaptörvényi szabályozás, azaz hogy a legfőbb ügyész és annak helyettesei az ügyészség köréből kerüljenek ki, tehát számottevő tapasztalattal rendelkezzenek, ismerjék azt a szervezetrendszert, amelynek a vezetésére vállalkoznak, és tudják, milyen az ügyészi munka. Ez erősítheti meg az ügyészségbe vetett közbizalmat, ami azért fontos, mert a nyomozó hatóságokkal szemben időről időre felmerülő politikai támadásokat egyedül a szakmaiság beton- vagy gránitszilárdsága tudja ellensúlyozni. Minden egyes ezzel ellentétes lépés, amilyen a mostani alaptörvény-módosítás is, ezt a közbizalmat ássa alá, aminek pedig a most megromlott közéleti viszonyok között tragikus következménye lehet.

Mi azt javasoljuk, hogy ezt a jelenlegi alaptörvény-módosítást ebben a formájában ne szavazzák meg a kormánypártiak, legyen inkább szélesebb körű vita. Ha önök nyitottak arra, hogy a legfőbb ügyész státuszát újratárgyaljuk, akkor ebben lehet egy széles vita után esetleg változás, de ebbe sokkal több embert kell bevonni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Lukács László György képviselő úr. Most megadom a szót Apáti István képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Nem okoz nagy meglepetést az a kijelentés, hogy a Mi Hazánk Mozgalom egészen biztosan nem fogja támogatni ezt az ismételt testreszabott jogalkotást tükröző törvényjavaslatot. A javaslat érdemi elemei külön-külön sem fogadhatók el, együtt pedig végképp vállalhatatlanok. Hagyjuk a mellébeszélést meg az ábrándos magyar és egyetemes jogtörténeti kitekintéseket, meg az összehasonlító értelmezéseket, összehasonlító példákat! Ez vegytisztán hatalomtechnikai javaslat. Nyilvánvaló, teljesen biztos, hogy 2025-ben új legfőbb ügyészt akarnak önök választani. Ennek több oka is van, erre majd még később ki fogok térni.

A javaslattal, részben egyet nem értve az előttem felszólalókkal, nemcsak politikai, hanem szakmai problémák is vannak; tehát ez politikailag is teljesen

átlátszó szándékokat próbál nem túl nagy sikerrel rejtgetetni, szakmailag is vállalhatatlan, sőt pontosan az ellenkezőjét csinálják annak, mint amit tenniük kellene. Hogy mindenki értse, a tévénézők is: arról van szó, hogy jelen pillanatban legfőbb ügyésszé csak olyan személyt lehet megválasztani, akinek ügyészi gyakorlata, ügyészi szervezetben megszerzett szakmai gyakorlata van. Ha ezt a javaslatot elfogadják - nincs kétségünk, nyilván el fogják fogadni, át fog menni az Országgyűlésen -, akkor már ügyészi gyakorlat nélkül is kinevezhető az adott személy legfőbb ügyésznek a megválasztásától számított kilenc évre.

Pontosan az ellenkezőjére lenne szükség, hiszen azért az mégiscsak elképesztő, ha belemegyünk ennek a mélyebb elemzésébe, hogy olyan személy lehet 2025-től Magyarország legfőbb ügyésze, aki esetleg bírói vagy ügyvédi, jogtanácsosi, közjegyzői vagy közigazgatási gyakorlattal rendelkezik; jobb esetben még talán vezetői gyakorlattal ezen területek valamelyikén, rosszabb esetben vezetői gyakorlat nélkül. Hát, azért az mégiscsak cifra, hogy valaki, mondjuk, bírói gyakorlattal lesz legfőbb ügyész! Sok ügyvéd a bíróságokat így is már az ügyészség öklének tekinti, főleg büntetőügyekben, és igen gyanúsak az ügyészi vádhatékonyági mutatók. Mi lesz akkor, ha majd bíró, egykori bíró lesz a legfőbb ügyész, egy egykori bíró lesz az ügyészi szervezet élén?

(11.30)

De ha mondjuk, ügyvéd, közjegyző vagy az előbb felsorolt területekről érkezik valaki, az sem lesz sokkal szerencsésebb. Egészen biztos, hogy a most is megkérdőjelezhető minőség rovására fog menni.

Azt, hogy az Igazságügyi Bizottságba ezt a múlt héten vagy két héttel ezelőtt hogy hozták be, az előttem szólók már elmondták, erre nem fecsérlem a drága időt, de az is beszédes. Az, hogy ezt nem a kormány terjesztette elő, az is beszédes. A lehető legnagyobb mértékben minimalizálni akarták azt az időt, amíg ez a nyilvánosság előtt megjelenhet, amíg ez egyáltalán a felszínen van. Szeretnék majd ezt a megszavazása után gyorsan elfelejteni. Persze most égre-földre esküdnöznek, hogy nem lesz legfőbb ügyész; hogy gondolja azt bármelyik ellenzéki párt, hogy azért kovácsolnak önök kardot, hogy ne használják eredeti rendeltetésének megfelelően.

Pontosan az kellene, abba az irányba kellene elvinni a módosítást, hogy csak olyan személy lehet legfőbb ügyész Magyarországon, aki meghatározott idejű járási ügyészségi gyakorlattal rendelkezik, legalább tíz év járási ügyészségen eltöltött gyakorlattal, ezenfelül meghatározott ideig vármegyei ügyészségen teljesített gyakorlattal, hogy pontos fogalma legyen arról, hogy milyen elkezdni az ügyészi életpályát, milyenek egy járási ügyészségen a mindennapok, milyenek egy vármegyei ügyészség működésének a szabályai, a mindennapi munkavégzés során hány olyan tényező merül fel,

amit soha egyetlen tankönyvben nem fognak leírni, amit soha egyetlen vizsgán sem fognak megkérdezni azoktól, akik később ügyészek lesznek, hogy a való világból, a való ügyészi világból, a valós gyakorlatból tudjanak meríteni.

Milyen tekintélye lesz annak az embernek - ez a másik kérdés, mert akármit beszélünk, ez mégiscsak egy tekintélyelvű szervezet -, tehát milyen tekintélye lesz annak adott esetben 30-40 év ügyészi gyakorlattal rendelkező ügyészek előtt, aki egy napot sem töltött el egyik ügyészségen sem, a hierarchia egyik szintjén sem? Egy alapvetően hierarchikus berendezkedésű, tekintélyelvű szervezetben nulla tekintélye lesz egy ilyen embernek. Össze lehet ezt drótozni persze hatalmi szóval egy darabig, de meglehetősen gyenge lábakon fog állni.

Én látom, hogy államtitkár úr nincs megelégedve azzal, amit mondok (*Dr. Répássy Róbert: Polt Péter se volt ügyész! - Dr. Brenner Koloman: Olyan is a tevékenysége.*), én meg azzal nem vagyok megelégedve, amit önök megpróbálnak velünk elhitetni. De közel másfél évtized után már átlátunk a szitán, ráadásul ehhez megint nem kell agysebésznek vagy zseninek lenni. Arról, hogy Polt Péter hogy lett legfőbb ügyész, most ne is beszéljünk, mert teljesen egyértelmű: azért, mert megbízható fideszes pártkatoná. Ez egy nagyon érzékeny terület. És egyébként mindenki a büntetőügyekre koncentrálnak vagy fókuszál. Persze a büntetőügyek elkenése is fontos lehet politikailag érzékeny érintettségű, durva korrupciós vagy vagyon elleni bűncselekményeket, közbizalom elleni bűncselekményeket jelentő ügyekben, de azért lehetnek és vannak is olyan érzékeny közigazgatási ügyek, amikre esetleg az ügyészségnek ráhatása van. Vagy lehetnek akár olyan polgári peres ügyek, ahol ha más nem, informális ráhatása van. Nem mindegy önöknek, hogy ezt a rendkívül erős hatalmat ki tartja a kezében.

Mert arról is beszéljünk, hogy ez egy elképesztően erős hatalom ma Magyarországon. Már egy járási ügyésznek is óriási hatalom van a kezében. Ahogy régen mondták - nem szeretem ezt a kifejezést, de nem jut most jobb eszembe -, ől és elevenít az ügyész; de nemcsak egy járási vezető ügyész, hanem akár egy ügyészi beosztásban lévő személy is. Elképesztő hatalom birtokosai, ehhez legfeljebb a bírók foghatók. Ettől nagyobb hatalma csak a sebészeknek van az emberek élete és sorsa fölött. Tehát egyáltalán nem egy bagatell, egy 162-ed rangú-rendű törvényjavaslat, amiről itt beszélünk. Szakmailag sem elfogadható, mert pontosan az ügyészi szervezetben, annak különböző szintjein eltöltött gyakorlati időt kellene belepréálni ebbe a szabályozásba. Az pedig, hogy az időzítése milyen, az megint napnál világosabb.

És a hatálybalépése is. Mert tudják, tisztelt kormánypárti képviselők, ha a hatályba léptető rendelkezéseknél az szerepelne, hogy 2028. július 1. napjától hatályos, vagy esetleg 2029. január 1. napjától, akkor talán elhinnénk azt, hogy nem 2025-ben

akarnak legfőbb ügyészt váltani és újat megválasztani. Hiszen, ha jól emlékszem, Polt Péter mandátuma 2028 decemberéig tart. Tehát egy 2028. július 1-jei vagy szeptember 1-jei hatályba léptetés életszerűvé tenné, hogy ezt valóban csak a következő parlamenti ciklus fele környékén, nagyjából a felezőjénél akarják végrehajtani. Azért szerepel a hatályba léptetésnél 2025. január 1. napja, mert önök ezt vélhetően valamikor 2025 első félévében meg akarják ejteni. Ha egy kicsit tovább taktikáznak, akkor ez elhúzható 2025 őszéig, hogy - kilenc évvel számolva - még a 2034-es választások után megalakuló Országgyűlés mandátumának az első néhány hónapjában is a most, illetve a jövőre kinevezett legfőbb ügyészüket legyen hatalmon.

Kicsit az az érzése az embernek, hogy kezdenek vészhelyzeti üzemmódra kapcsolni, hiszen egy esetleges 2026-os választási vereség esetén aztán főleg nem mindegy azoknak a személyeknek, akik széthordták az elmúlt 15 évben a magyar emberek vagyonát és a magyar állami vagyont, hogy ki fogja ezeket az ügyeket irányítani. Nyilvánvalóan az önök számára furcsamód a legfőbb ügyész a legfőbb ügyvédje azoknak, akiknek bizony van rejtegetnivalója is, és nemhogy vaj, hanem egész tejüzem van a fülük mögött. Azért nagyon sokan ülnek itt, lehet, hogy nem ebben a pillanatban, de az elmúlt 15 évben tudnánk mondani olyan embereket, akiktől egy régi magyar közmondás szerint akasztottak már sokkal jobbat is. Mert több ezer milliárd forintos vagyonokra szert tenni, tisztelt képviselőtársaim, legálisan, törvényesen nincs az a zseni, aki képes. Vagy ha van ennek valami legális receptje, szerintem tízmillió magyar ember lenne arra kíváncsi, hogy ezt hogy kell csinálni.

Az a helyzet, hogy abba a nyomorúságos helyzetbe, abba a gyalázatos helyzetbe hozzák önök az ellenzék, teljes mértékben eszköztelenítve, szinte pártszínektől, ideológiáktól függetlenül valamennyi ellenzéki képviselőt, hogy nagyon keveset tudunk tenni ennek a vagyonnak az elherdálása ellen. Szinte már csak durva eszközök maradnak a majdani igazságtételre, mint a pofátlan meggazdagodások 75 százalékos mértékű különadója, vagy valami ehhez hasonló drasztikus, Szent László-i szigort tükröző intézkedések. De legyenek nyugodtak, mert a magyar emberek döntő többsége megtapsolná ezeket. Az emberek igazságérzetével ez állna egyenes arányban.

És most sem abba az irányba mennek el, hogy néhány kirakat-, néhány bebuktatott balekon kívül a rendszer mélyére nyúlva feltárnák azokat az ügyeket, megneveznék azokat a felelősöket az erre feljogosított hatáskörrel rendelkező szervezetek sok esetben egyébként tényleg felkészült nyomozói, szakemberei, hogy a társadalom igazságérzetéhez még az önök idejében, még az önök uralma alatt kicsit közelebb jusunk. Nem, most is az a lényeg, hogy hogy lehet takarítani, hogy lehet kimenteni ezeket a felelősöket. Azt senkinek nem tudják megmagyarázni, hogy több száz

meg több ezer milliárdos vagyont 5-10-15 év alatt hogy lehetett összehozni. S ezek az emberek naponta az arcunkba vigyorognak, közülük többen itt ülnek a bársonyszékekben.

Tehát egészen biztos vagyok abban, hogy 2025-ben új legfőbb ügyész lesz. Polt Péter jó esetben valószínűleg lemond, úgyszintén azt csinálja, amit mondanak neki, tehát túl sok gondjuk nem lesz vele. A miniszterelnök erre megkéri, ő lemond, és akkor megnyílik a lehetőség az új legfőbb ügyész megválasztásához.

Ugyanakkor az sem gyerekjáték, amit az alkotmánybírói kinevezés vagy megválasztás kapcsán írnak, hiszen értelemszerűen ez jellegéből adódóan más szabályozást, más alkalmassági kritériumokat igényel, mint a legfőbb ügyészre vonatkozó feltételrendszer. De azért finoman szólva sem túlzás az, hogy kizárólagos jogi végzettséghez kötött munkakörben eltöltött gyakorlatot ismerjenek el. Itt nyilván megint testre szabott, személyre szabott jogalkotás folyik. Nem tudom, kiket akarnak esetleg a jelenlegi országgyűlési képviselők közül beültetni, volt miniszterek vagy bukott miniszterek szóba jöhetnek-e, vagy esetleg egyéb olyan szereplők, akiket valamilyen módon nem kilenc, hanem tizenkét esztendőre, három teljes parlamenti ciklus időtartamára akarnak odaültetni, amiből nyilván nekik egy nagyon kellemes egzisztencia alakul ki, önöknek meg ismét egy biztonság, hiszen gyakorlatilag százszázalékos többségük lesz, ha bevallják, ha nem, az alkotmánybírói testületben is.

Ennyire a pártpolitikai, hatalomtechnikai játsszák szintjére silányítani két ilyen tekintélyes szervezetet, mint az Alkotmánybíróság és az ügyészi szervezet, az döbbenetes. Én még mindig rendületlenül hiszek abban, hogy a legtöbb ügyész Magyarországon tisztességgel végzi a munkáját. Higgyék el, nagyon sok nyomozóügyész vagy nagyon sokan a rendőrségen úgy vannak vele, hogy ha azt tehetnék, amit elvileg tenniük kellene, akkor nagyon sokkal több politikusbűnöző bukott volna már le az elmúlt másfél évtizedben. Az esetek többségében nem őket hibáztatjuk azért, hogy az elszámoltatás vagy felelősségre vonás elmaradt.

Mindenesetre amit tudnak, összebarkácsolnak annak érdekében, hogy az igazság ne tudjon kiderülni, és hogy az Alkotmánybíróság ne tudja azt a kontrollszerepéről gyakorolni, ami Alaptörvényből fakadó rendeltetésének megfelelő lenne. Még nem késő, nyugodtan változtathatnak ezeken a szabályokon, akár a hatályba léptetési szabályokkal, akár, ami a legfontosabb, a kritériumok, a kinevezés vagy a megválasztás feltételeinek teljesen ellenkező irányú szigorításával.

(11.40)

Ne jöjjenek nekünk itt nyugat- és észak-európai példákkal! Le merem fogadni, hogy ha a mostanihoz képest egy másik, már harmadik verzió, egy C verzió

is bejönne ide, arra is találnának példákat, ha más nem, Afrikából, Közép-Ázsiából, vagy isten tudja, honnan. Az indoklás olyan, hogy mindenkinek van belőle, tehát bárki bármikor ki tud találni indoklást, még nem jogász végzettséggel is. Csak abba gondoljanak bele, hogy az egyik legnagyobb hatalmú szervezet élére odatesznek egy olyan embert, akinek életében egy napig sem volt semmi köze ehhez az egészhez!

Egyébként nagyon várom már a legfőbb ügyész 2023. évi tevékenységéről szóló beszámolót, mert azt majd még Polt Péter vagy valamelyik helyettesének a jelenlétében fogjuk lebonyolítani. Nem tudom, hogy idén év végén vagy a jövő évben kerül erre sor. Konkrét ügyeket fogunk behozni a Ház elé, amelyekben viszont néhány ügyész nem a szakmájának megfelelően, és nem a törvényeknek megfelelően végzi a munkáját. Be fogom majd önöknek mutatni, hogyan csinálnak az elkövetőből sértettet és a sértettből elkövetőt bizonyos esetekben, és hogyan akarnak ártatlanul, akár emberölés kísérletévé átminősített ügyekben bevarrni teljesen tisztességes, büntetlen előéletű magyar embereket, akik valójában áldozatai három-négy másik bűncselekménynek, csak addig-meddig forgatták a jogértelmezést egyesek, hogy végül belőlük lett gyanúsított, és súlyos börtönökkel fenyegetik őket.

Ez pont az ellenpéldája a tisztességes ügyész eszményének. Belőlük van, a tisztességtelenből van kevesebb, én ebben még mindig hiszek, de én ezeket a példákat is be fogom mutatni, hogy ezeket a férges részeket ki kellene szakítani, hasítani ebből az ügyészi szervezetből, hogy a tisztességesek, a jó szándékúak, a felkészültek tudjanak érvényesülni. Ehhez pedig egy karakán, ha úgy tetszik, tökössé legfőbb ügyész kell, olyan, aki tudja, hogy milyen az ügyészségi szervezet különböző szintjein dolgozni, és nem olyan, aki isten tudja, honnan, valami politikai deszantosként majd oda be lesz ejtőernyőztetve. Úgyhogy ez így, ebben a formában teljesen elfogadhatatlan. Köszönöm. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Apáti István képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kétperces felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, Fidesz.

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Azért kértem két percet, mert azért mégiscsak vannak olyan kijelentések, amelyek mellett nem lehet szó nélkül elmenni, és amelyeket illik visszautasítani.

Több ilyen volt az előttem felszólaló mi hazánkos képviselő úr felszólalásában is, de most elsősorban nem erre kívánok reagálni, hanem arra, amit a DK-s képviselőtársam mondott. Nem tartom helyes gyakorlatnak azt, amit a Demokratikus Koalíció folytat,

nevezetesen, hogy folyamatosan elfogultsággal (*Arató Gergely: Nem vagy tag, ez nem zavar bennünket annyira!*), folyamatosan elfogultsággal és pártossággal vádolja a legfőbb ügyészt meg az ügyészség szervezetét. (*Közbeszólások a DK soraiból: Mert az!*) Ez nem fedti a valóságot.

Emlékezzünk vissza (*Zaj. - Az elnök csenget.*), emlékezzünk vissza, tisztelt képviselőtársaim, 2010-re, 2011-re, az úgynevezett Sukoró-ügyre! Megvan még ez, kedves DK? Akkor Gyurcsány Ferenc ellen - akinek a neve önöknek is valószínűleg mond valamit - nyomozást folytattak, gyanúsítottként hallgatták ki ebben az ügyben, majd a végén megszüntették az eljárást, nem emeltek vádat vele szemben ebben a kérdésben. (*Arató Gergely: Nem mertétek, azért!*)

Tehát én arra szeretném felhívni az önök figyelmét nagy tisztelettel, hogy az ügyészség, a Legfőbb Ügyészség is a munkáját kiegyensúlyozottan és pártatlan formában végzi. (*Sebián-Petrovszki László: Tiborcz Istvánt mikor hallgatták ki?*) Ezt mutatja az előbb általam felhozott példa is, amelyet tisztelettel ajánlok a figyelmükbe. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypárti padsorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nyitrai Zsolt képviselő úr. Megkérdezem, van-e felszólalási szándék képviselőtársaim között. (*Nincs jelentkező.*) Ilyet nem látok.

Tisztelt Országgyűlés! Az együttes általános vitát lezárom. Megadom a szót az előterjesztőnek, Vejkey Imre bizottsági elnök úrnak, majd Pajtkó Gábor képviselő úrnak. (*Jelzésre:*) Látom, Vejkey Imre jelentkezik szólásra. Öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi Bizottság elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt szeretném megköszönni a Fidesz és a KDNP felszólalóinak a két törvényjavaslat támogatását. Ezt sajnos az ellenzéki felszólalók vonatkozásában nem tehetem meg, mert valamennyi ellenzéki felszólaló akként szólalt fel különböző indokok alapján, hogy nem támogatja egyik törvényjavaslatot sem.

Milyen indokok merültek fel, hangzottak el az ellenzéki képviselők részéről? (*Dr. Brenner Koloman: Felháborító módon érvek! - Zaj. - Az elnök csenget.*) Hát, ezekre így összességében kívánnék most reagálni. (*Dr. Brenner Koloman: Egyenként nehéz őket cáfolni!*) Az első és legfontosabb, hogy egyértelmű, hogy amit az ellenzéki képviselők megfogalmaztak, és ami úgy tűnhet a tisztelt hallgatóságnak, hogy akár ebben létezik valamiféle EU-státútum, nos, hölgyeim és uraim, nem létezik. Nincs ilyen státútum. (*Dr. Brenner Koloman: Kit érdekel az EU? Az ügyészség érdekel!*) Hát, az ügyészségről beszélek, képviselőtársam, ön nem vett részt ebben a vitában. (*Zaj. - Az elnök csenget.*)

A második, amit reagálnék, hogy EU-szinten miképpen is, milyen ritka az az eset, hogy úgymond igazán

független ügyészségről beszélhetünk, ami Magyarországon van. Ugye, önök cinikus megjegyzéseket tettek az ügyészségre, amit ezúton is visszautasítok. A helyzet az, hogy nagyon sok európai államban az ügyészség nem független, mert közvetlenül az igazságügyi miniszter alá tartozik. Magyarországon is volt erről egy igen komoly vita, még amikor az Alaptörvény készült, hogy milyen struktúrája is legyen, azonban mi a hagyományos koronaügyészségi tapasztalatok alapján úgy döntöttünk akkor közösen, hogy független, teljesen független ügyészség lesz, független az igazságügyi minisztertől.

Kifogásolták továbbá azt is, hogy az Igazságügyi Bizottság miképpen terjesztette ide, a tisztelt Ház elé ezt a két törvényjavaslatot. Hát, képviselőtársaim, semmi gyorsítási dolog nem volt benne, rendes ügymenetben, és amit önök kifogásolnak, tulajdonképpen az, hogy ezt az Igazságügyi Bizottság tárgysorozatba vette, döntött arról, és most itt tárgyalunk. Tehát a kifogásuk pusztán csak erre irányulhat.

Lényegében nagyon hasonló volt valamennyi ellenzéki képviselőtársunk, vezérszónok felszólalása, ezért én így összességében fogalmaztam meg ezzel kapcsolatos észrevételeimet. Én úgy gondolom, hogy érdemes lenne ezeken elgondolkodni és támogatni mind a két törvényjavaslatot. Kérem, fontolják meg. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (*Taps a kormánypárti padsorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, bizottsági elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig volt lehetőségünk.

Most pedig soron következik az **egyes választási tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. Az Igazságügyi Bizottság által benyújtott előterjesztés T/10000. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Most az előterjesztői nyitóbeszédre kerül sor, amelyet két felszólaló ismertet, összesen 30 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Vejkey Imre bizottsági elnök úrnak.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi Bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A jogrendszerünk alapját jelentő Alaptörvény 23. cikk bekezdése kimondja: „Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.”

(11.50)

Az Országgyűlésnek mint jogalkotónak a feladata, hogy az alaptörvényi keretek között meghatározza a választás szereplőinek a jogait és kötelezettségeit, illetve

a választás lebonyolításának szabályait. Ezen feladat teljesítése érdekében tárgyalta meg és nyújtotta be az Országgyűlésnek az Igazságügyi Bizottság az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A bizottság öt törvény - jelesül a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló, az országgyűlési képviselők választásáról szóló, a választási eljárásról szóló, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló, továbbá a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló törvény - módosítását kezdeményezi. Az Igazságügyi Bizottság a törvénymódosítási javaslatát és azok indokait megosztott expozé keretében, ahogy elnök úr mondta, Pajtkó Gábor úrral közösen, velem együtt terjeszti elő.

Tisztelt Ház! Az Európai Parlament tagjainak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. június 9-én közös eljárásban megtartott általános választásának tapasztalatai alapján időszerűvé vált a választási eljárásról szóló törvény, valamint a kapcsolódó jogszabályok módosítása.

Az Igazságügyi Bizottság javaslatának egyik legnagyobb érdeklődést és a bizottságban is legnagyobb vitát kiváltó része az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény módosítása volt, ezen belül is a választókerületi határok meghatározása és a megszerzhető mandátumok számának változása.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mint ismeretes, az Igazságügyi Bizottság másfél hónappal ezelőtt hallgatta meg a Nemzeti Választási Bizottság és a Nemzeti Választási Iroda elnökeinek beszámolóit az idei helyi önkormányzati, nemzetiségi, önkormányzati és EP-képviselői választásokkal kapcsolatban.

A Nemzeti Választási Iroda elnöke a beszámoló tárgyalása során felhívta a figyelmet arra, hogy a demográfiai adatok alapján Budapesten és több vármegyében a törvényi szabályoknak való megfelelés érdekében a választókerületi beosztás módosítására volna szükség. Az Igazságügyi Bizottság ezért döntött akként, hogy a választókerületek arányos képviseletének érdekében, a választási szervek javaslataival összhangban egyes választókerületek határainak, továbbá mandátumszámának aktualizálását kezdeményezi; jelesül Budapesten kettővel kevesebb, Pest vármegyében pedig kettővel több választókerület kialakítására tesz javaslatot. A törvénymódosítás részleteit e vonatkozásban majd Pajtkó Gábor képviselőtársam fogja ismertetni, kifejteni.

Tisztelt Országgyűlés! Jelentős közérdeklődésre tartott számot Budapesten a főpolgármester-választás során a szavazatok újraszámolása körül kialakult helyzet. Ennek érdekében az Igazságügyi Bizottság új, pontosabb jogszabályi keretet kíván kialakítani, egyértelmű feladat- és hatásköri szabályok megalkotásával. A javaslat megteremti a szavazatok automatikus

újraszámolásának nemcsak a lehetőségét, de a kötelezettségét is.

Bár az 1997. évi választási eljárási törvény rendelkezett az újraszámolás lehetőségéről, de azt csak szűk körben, törvénysértés esetére tette lehetővé. A módosítás szerint azonban törvénysértés nélkül is lehet a szavazatok újraszámolását kérni, de csak rövid határidőn belül. Önkormányzati választáson a szavazást követő napon 10 óráig, országgyűlési választáson a szavazást követő napon 10 óráig, vagy a külképviseleten és átjelentkezéssel szavazók szavazatainak megszámlálását követően, a szavazást követő hetedik napon 10 óráig.

Ilyen kérést az érintett jelölt akkor fogalmazhat meg, ha az előzetes tájékoztató adatok százszázalékos feldolgozottsága alapján, tehát még az eredmény megállapítása előtt, az összes leadott érvényes és érvénytelen szavazat fél százalékánál - országgyűlési választáson 101 szavazatnál - kisebb a különbség az egyéni választókerületi választáson az első és második helyezett között, egyéni listás választáson pedig a még mandátumot szerző és már mandátumot nem szerző jelöltek között.

Amennyiben pedig szavazategyenlőség alakul ki, ekkor minden esetben automatikusan újra kell számolni a szavazatokat. Az újraszámolást a helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választáson a helyi választási bizottság végzi el a szavazást követő három napon belül, amelybe bevonja a helyi választási iroda és a szavazatszámoló bizottságok tagjait is.

A szavazatok újraszámolásának a helyi választási bizottság hatáskörébe kerülésével arról is szükséges rendelkezni, hogy az érdekelt felek jelenlétének lehetővé tétele érdekében megfigyelő megbízására kerülhessen sor abban az esetben, ha a helyi választási bizottságban nincs delegáltja az érintett jelölő szervezetnek vagy független jelöltnek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Eltérő szabályokat kell alkalmazni az Országgyűlési választások során felmerülő szavazategyenlőség esetén. Ha a szavazást követően a megszámlolt szavazatok alapján a különbség 100 vagy annál kevesebb, akkor már a szavazást követő három napon belül újra kell számolni a szavazatokat az átjelentkezők szavazatai és a külképviseleten leadott szavazatok bevárása nélkül. Ha a 100 vagy az alatti különbség csak azután alakul ki, hogy az átjelentkezők szavazatait és a külképviseleten leadott szavazatokat a megszámlálásra kiadott szavazókörben megszámlálták, akkor a szavazást követő hetedik napon kell újraszámolni a szavazatokat.

Ezekben az esetekben a javaslat a helyi választási bizottságokra terhelődik, az övük az újraszámolás feladata. Ha már az átjelentkező és a külképviseleti szavazatok beérkezése után is 100 vagy azon belüli szavazatszám-különbség van, ebben az esetben kizárólag az átjelentkezők szavazatainak és a külképviseleten leadott szavazatoknak a megszámlálására kijelölt szavazókör

szavazatait kell újraszámolni. Ebben az esetben az újraszámolást az Országos Egyéni Választókerületi Bizottság végzi el.

Ezt követően az eredményt megállapító Választási Bizottság már az újraszámolt szavazatok alapján állapítja meg a választás eredményét. Ezzel összefüggésben az Igazságügyi Bizottság javaslata előírja, hogy ha a polgármester-választás, főpolgármester-választás és települési egyéni választókerületi választás esetén szavazategyenlőség alakul ki, akkor ne időközi választást kelljen tartani, hanem csak a szavazást kelljen megismételni annak érdekében, hogy a mandátumot mielőbb betölthessék.

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvény négy szakaszos módosítása is elsődlegesen a szavazategyenlőség során követendő választási szabályok tisztázását célozza.

(12.00)

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A legutóbbi választások során több észrevétel és kritika fogalmazódott meg a borítékok használatával kapcsolatban. A törvényjavaslat ezért megszünteti a szavazáshoz használt borítékok *(Arató Gergely: Nem tudatok csinálni, az volt a probléma!)* kötelező átadását a választópolgár számára, és költségtakarékosság *(Arató Gergely: Szavazólapot se kapjanak a választópolgárok, még olcsóbb lesz!)*, a fülkeidő csökkentése és a szavazatszámolás gyorsítása érdekében teszi mindent. A gyakorlatban a választópolgárok jelentős része már most sem kéri a szavazólapok mellé a borítékot, így ez a változás lényegi módosulást nem eredményez. Fontos azonban kiemelni, amennyiben a választópolgár ezt mégis kéri, részére a szavazólapokkal együtt a borítékot is át kell adni továbbra is.

A borítékok kötelező használatának eltörlése azonban nem minden esetben indokolt. Amikor ugyanis a szavazat leadása és a megszámlálása között hosszabb idő telik el, mint a külképviseleti szavazás vagy a levél-szavazás során, a boríték fenntartása és kötelező használata továbbra is indokolt. Ez a szabály marad továbbra is a külképviseleten és az átjelentkezéssel az illetékes szavazókörben leadott szavazatok megszámlálása során a szavazás titkossága érdekében.

Az Igazságügyi Bizottság javaslata a megfogalmazott észrevételekre reagálva pontosítja a borítékok alkalmazásának szabályait a nemzetiségi választás során. A módosítás alapján nem lesz érvénytelen a borítékon kívüli vagy le nem zárt borítékban levő olyan nemzetiségi szavazólap, amelyet az egy szavazókörös településen a helyi választási bizottság számol meg, hiszen e szavazólapot nem kell elszállítani a szavazóhelyiségből, így nincs szükség a lezárt borítékba helyezés garanciális szabályaira.

Tisztelt Országgyűlés! A hatályos választási eljárási törvény kimondja, hogy az a választópolgár gyakorolhatja a választójogát, aki a központi névjegyzékben

szerepel. A központi névjegyzék pedig olyan elektronikus nyilvántartás, amelyet a Nemzeti Választási Iroda és a helyi választási irodák vezetnek. Ez a rendelkezés is megmutatja, hogy milyen fontos a választásra jogosult választópolgárokról vezetett névjegyzék.

A Nemzeti Választási Iroda feladata, hogy a választás kitűzését követő naptól a választáson szavazati joggal rendelkező választók központi névjegyzékben nyilvántartott adatait szavazókörök és választókerületek nyilvántartásával összekapcsolva, szavazóköri bontásban hozzáférhetővé tegye a helyi választási iroda számára, így áll össze a szavazóköri névjegyzék.

Éppen ezért fontos, hogy a névjegyzék módosításával kapcsolatos szabályok és eljárások pontosan megfelelő határidő tűzésével kerüljenek meghatározásra. A hatályos választási törvény előírja, hogy azt a választópolgárt, aki a szavazás napját megelőző 67. napon a szavazóköri névjegyzékben szerepel, a Nemzeti Választási Iroda értesítő megküldésével tájékoztatja a szavazóköri névjegyzékbe vételéről, amelyet eddig a választópolgár lakcímeire kellett eljuttatni. A javaslat előírja, hogy az értesítőt az NVI-nek a postai megküldés mellett a jövőben a választópolgár digitális állampolgárságról szóló törvény szerinti tárhelyére is el kell juttatni, így a tárhelyen könnyen megtalálhatja azt.

A javaslat a névjegyzékzárás időpontjának módosítását is kezdeményezi, amely alapján pontosan meghatározhatók a jogi, illetve a technikai névjegyzékzárás időpontjai. Péntek 10 óra helyett a szavazást megelőző harmadik napon, vagyis a csütörtök 16 óráig bekövetkező változásokat kell átvezetni a névjegyzéken. A helyi választási irodák ezután berögzítik a beérkezett kérelmeket, valamint részdöntést hoznak az addig hozzájuk bekerült részkérdésekben. Pénteken reggel, csütörtök 16 óra után a helyi választási irodák a hozzájuk beérkezett további részkérdésekben is meghozzák a döntésüket, majd lezárják a névjegyzéket, ezzel megvalósul a technikai névjegyzékzárás. Ezután kerülhet sor az ellenőrzésekre és a névjegyzéknyomtatásra, a jegyzőkönyvnyomtatásra.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, támogassák a törvényjavaslatot. A megosztott expozé keretében most átadnám a szót Pajtók Gábor képviselőtársamnak. Köszönöm. *(Dr. Pajtók Gábor tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. 14 perc 10 másodperc jutott még Pajtók Gábor előterjesztőnek, képviselő úrnak. Öné a szó.

DR. PAJTÓK GÁBOR, az Igazságügyi Bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy arra Vejkey Imre képviselőtársam utalt, az Országgyűlésnek mint jogalkotónak a feladata, hogy a választás szereplőinek jogait és kötelezettségeit, illetőleg a választás lebonyolításának a szabályait meghatározza. A jogalkotó határozza meg a választási szervek tagjainak összetételét, működésük

szabályait, a névjegyzék összeállítása, a jelölés, a szavazás, az eredménymegállapítás és a jogorvoslatok rendjét. Fontos kitétel ugyanakkor, hogy az Országgyűlés ezen döntési szabadságát csak az Alaptörvény keretei között gyakorolhatja.

Ugyanakkor a választási rendszer demokratikus működésének és igazságosságának egyik alapvető feltétele, hogy az egyéni választókerületek határai igazodjanak a lakosságszám területi eloszlásának változásaihoz. Ezért az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény módosítása szükségessé vált.

A törvény jelenleg hatályos szövege így szól: „Az egyéni választókerület választásra jogosultjainak száma az országos számtani átlagtól 15 százalékkal nagyobb mértékben - a földrajzi, nemzetiségi, történelmi, vallási és egyéb helyi sajátosságokat, valamint a népességmozgást is figyelembe véve - kizárólag abban az esetben térhet el, ha a módosításra a vármegyehatárok és a fővárosi határ átlépésének tilalma, valamint az összefüggő területalkotási kötelezettség érvényesülése érdekében van szükség.”

Ugyanakkor amennyiben az eltérés mértéke meghaladja a 20 százalékot, az Országgyűlésnek módosítania kell az egyéni választókerületek beosztását. Ezt a módosítást ugyanakkor a jogalkotó csak az országgyűlési képviselők általános választását megelőző év első napjáig, esetünkben 2025. január 1. napjáig teheti meg.

Tisztelt Ház! Az Alkotmánybíróság már többször kifejtette, hogy az egyéni választókerületek területeinek megállapítása, valamint az egyes választókerületekre jutó választópolgárok száma közvetlen összefüggésben áll a választójog érvényesülésével, ezen belül az egyenlő választójog alapelvével.

Az alkotmánybírósági döntés azt is deklarálta, hogy alkotmányossági szempontból aggályos, ha a választásokat közvetlenül megelőző időszakban kerülne sor a törvénymódosításra és annak megfelelően az egyéni választókerületek területének átfogó vizsgálatára. Ezért kerül be a törvényi rendelkezések közé az a kitétel, hogy az egyéni választókerületek területeinek módosítására csak az országgyűlési képviselők általános választását megelőző év első napjáig van törvényes lehetőség.

Az Igazságügyi Bizottság ezért döntött úgy, hogy a Nemzeti Választási Iroda elnökének javaslatára kezdeményezi az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény módosítását.

Tisztelt Ház! Magyarországon az elmúlt évek demográfiai trendjei, különösen a nagyvárosok és agglomerációik növekedése, illetve egyes vidéki térségek népességének változása jelentős egyensúlyhiányokat eredményeztek a választókerületek között. A módosítási javaslat célja, hogy e kihívásokra válaszolva biztosítsa a választókerületek arányos képviseletét, ami valamennyi állampolgár számára egyenlő szavazati jogot és befolyást garantál.

Az országgyűlési egyéni választókerületek választásra jogosultjainak országos számtani átlagától több

választókerület választópolgárszáma tér el már 20 százaléknál nagyobb arányban.

(12.10)

Pest vármegyében hét választókerület tekintetében sérül ez az arányossági követelmény, vagyis az országos átlagtól való eltérés meghaladja a 20 százalékos mértéket. Megállapítható továbbá, hogy Budapest választókerületeinek száma többletet mutat a népesség száma és a népességszám-változás trendjére figyelemmel, ezért itt a választókerületek száma kettővel csökkentendő és csökkenthető anélkül, hogy az arányossági követelmény sérelme bekövetkezne.

Ehhez tartozik, hogy az országgyűlési képviselők 2022. évi választásán több olyan választókerület volt Budapesten, ahol a választópolgári létszám olyan alacsony volt, ami sértette az arányossági követelményt. Megállapítható, hogy a főváros belső kerületeit érintő népességszámcsökkenés is indokoltá teszi a bizottsági indítványban javasolt módosítást.

A választókerületek országos számának változatlanlansága feltétele miatt a Pest vármegyéhez kerülő két választókerülettel és a budapesti választókerületek számának ugyanilyen mértékű módosításával biztosítható a törvényi követelményeknek való megfelelés. Budapest esetében a választókerületszám-csökkenés hatására mérséklődni fog az átlagtól való eltérés, különös figyelemmel a csökkenő népességszámra, annak trendjére.

A törvénymódosítás tehát nemcsak demográfiai adatokra és trendekre reagál, hanem az Alaptörvényben foglalt elveket is szolgálja, hiszen biztosítja, hogy minden választópolgár szavazata egyenlő súllyal bírjon.

Tisztelt Országgyűlés! A kiegyensúlyozott választókerületi rendszer a demokratikus választások tisztaságának és igazságosságának egyik alapfeltétele. Ezért a módosítások biztosítani fogják, hogy választási rendszerünk megfeleljen a nemzetközi normáknak és az európai elvárásoknak is. Ahogy arra az Igazságügyi Bizottság ülésén már utaltam, Budapest esetében is a népességszám változása miatt nemcsak a változással érintett választókerületek határait kell módosítani, hanem szükségszerűen át kell tekinteni a főváros valamennyi választókerületét, hogy azok kialakítása eleget tegyen az arányosság követelményeinek.

A törvényjavaslat további két vármegyében, Csongrád-Csanád és Fejér vármegyékben tesz javaslatot a választókerületi beosztás kisebb módosítására. Ennek indoka a vármegyén belül bekövetkezett népességváltozás trendje, az arányossági feltételeknek való megfelelés.

Tisztelt Országgyűlés! A választási eljárási törvény módosítására irányuló javaslat több fontos részletszabályt pontosít, illetőleg alakít ki, azon túl is, amit Vejkey Imre képviselőtársam mondott. A szavazópolgárok számára egyértelműen a szavazati joguk gyakorlásának megkönnyítését jelenti az a módosítás,

amely megszünteti a személyazonosító vagy lakcím igazolásának kötelezettségét a szavazáskor. A jövőben tehát nem lesz szükség arra, hogy a lakcímkártyát is magunkkal vigyük a szavazáshoz. Elegendő lesz a személyi igazolvány, a személyazonosító útlevelel vagy a vezetői engedély bemutatása. A személyazonosító igazolási kötelezettség a külképviseleteken való szavazás esetében is megszűnik. A javaslatunk pontosítja a jelöltek visszalépésére nyitva álló határidőt.

Az új szabályozás pontosabb és a választás lebonyolítása szempontjából tisztább helyzetet teremt azaz, hogy a visszalépést a szavazást megelőző második nap 16 óra helyett a választást megelőző harmadik napig lehet bejelenteni. Új szabályként kerül meghatározásra a közérdekből nyilvános személyi adatok köre a választási eljárásban. Ilyennek minősül például a jelölt és a megválasztott képviselő neve, a választási bizottság tagjának és póttagjainak neve, a jegyzőkönyvet aláíró megfigyelő neve és aláírása.

Új szabályozást kíván bevezetni a javaslat az eleendő jelölt hiányában tartandó időközi önkormányzati választással kapcsolatban. A bizottság javaslata szerint ilyen választást csak az általános választás napját követően lehet a jövőben kitzúzni. Ennek az az indoka, hogy az érintett település névjegyzékét az általános választás névjegyzékének véglegessé választását követően lehessen összeállítani.

Tisztelt Országgyűlés! A szavazás lebonyolítása és a szavazatszámllálás során a szavazatszámlláló bizottságok választott tagjai azok, akik a bizottság tagjaiként talán a legnagyobb tapasztalattal és a legnagyobb felkészültséggel rendelkeznek. A helyi választási irodák vezetői ezért kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy felkészült, jól képzett választott tagjai legyenek a bizottságoknak. Ezért rendkívül fontos, hogy az engedélyezett, legalább 3 fő választott tag folyamatosan jelen legyen a bizottságokban.

A választási eljárási törvény jelenlegi rendelkezései ugyanakkor nem teszik lehetővé, hogy abban az esetben, ha valamelyik választott tagnak a szavazás napján bekövetkező rosszullete, betegsége, esetleges halála esetén egy vagy több választott tag kiesik a munkából, akkor a helyi választási iroda vezetője pótolhassa a kieső tagot. Ezért a javaslat indítványozza, hogy a szavazatszámlláló bizottság munkájából kieső választott tagot pótolni lehessen.

Tényszerű továbbá, hogy a választások lebonyolítása során sok helyen gondot okozott a megfelelő számú szavazatszámlláló bizottsági tag megválasztása, ugyanis a jelenlegi jogszabályi rendelkezések összeférhetetlennek tekintik a választási bizottsági tagsággal azokat, akik az adott választókerületben jelöltet állító jelölőszervezet tagjai vagy a választókerületben induló jelölt hozzátartozói. A törvényjavaslat ezen összeférhetetlenségi esetekben nem tartja indokoltnak a megbízatás teljes választási ciklusra vonatkozó megszüntetését, azt elegendő csak az adott választásra alkalmazni.

A nemzetközi megfigyelők nyilvántartásba vételéről, illetőleg annak törléséről a Nemzeti Választási Iroda elnöke dönt. E döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye. Új elemként a nyilvánosság megfelelőbb biztosítása érdekében indokolt, hogy a Nemzeti Választási Iroda elnökének döntései a választások hivatalos honlapján közzétételre kerüljenek. Ugyancsak közzé kell majd tenni a Nemzeti Választási Iroda, illetőleg a Területi Választási Iroda elnökének döntéseit, ha összeférhetetlenség vagy más okból új területi vagy helyi választásiiroda-vezetők kijelölése válik szükségessé.

Tisztelt Ház! A választások lebonyolításához kapcsolódnak azok az indítványok is, amelyek a szavazás megismételtetése esetén a nemzetiségi megfigyelő megbízásának lehetőségét is biztosítani kívánják, hasonlóan a szavazatszámlláló bizottság delegált tagjaihoz.

Ugyancsak a nemzetiségi választásokhoz kapcsolódik az a törvénymódosítási javaslat is, amely rögzíti: a nemzetiségi önkormányzati választáson a szavazatok számllálását a helyi választási bizottság, illetőleg a területi választási bizottság a szavazáshoz képest később is elvégezhesse. A javaslat jegyzőkönyvvezetési kötelezettséget ír elő a jegyzőkönyvvezető számára, amennyiben a szavazás előkészítése, lebonyolítása vagy a szavazatszámllálás során törvénysértést, a választási eljárás alapelveinek sérelmét észleli. Ha erre a jegyzőkönyvvezetésre a tag indítványa alapján mégsem kerülne sor, úgy a javaslat biztosítja a szavazatszámlláló bizottság tagjának, hogy észrevételeit a szavazókori jegyzőkönyv mellékleteként rögzíthesse.

A jelenleg hatályos jogszabályok lehetővé teszik, hogy a Nemzeti Választási Bizottság az ülését a határozatképesség biztosítása érdekében online is megtarthassa. A törvénymódosítási javaslat ezt a lehetőséget más választási bizottságok számára is biztosítani kívánja, a megfelelő nyilvánosság megtartása mellett. Ilyen lehet az internetes vagy a tévéközvetítés.

A bizottság indítvánnyal rendezni kívánja továbbá a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesének illetményét is, mégpedig úgy, hogy az elnök illetményének 60 százalékában tesz javaslatot. Noha a választási eredmény minél előbbi megállapítása érdekében a választási eljárás több választás tekintetében is részeredmény megállapítását, majd azok összesítését írja elő, nem tartalmaz egyértelmű és egységes szabályozást arra nézve, hogy a részeredmények megtámadhatók-e önálló jogorvoslattal vagy a jogszabálysértő részeredmény csak az eredménnyel szembeni jogorvoslat keretében támadható.

(12.20)

A törvénymódosításra irányuló javaslat ez utóbbi megoldást építi be a törvénybe, pontosan a jogerős eredmény mielőbbi kialakulása érdekében.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Bizottság a joggyakorlat tapasztalatait alapul véve tette meg

az indítványait. Ezeknek a tartalmáról, okairól részletesen tájékoztatást adtunk. Kérjük ezért képviselőtársaimat, hogy támogassák az Igazságügyi Bizottság törvénymódosító javaslatát. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pajtók Gábor képviselő úr. Megkérdem, hogy a kormány nevében Répássy Róbert államtitkár úr, miniszterhelyettes úr kíván-e szólni. *(Jelzésre:)* Jelzi, hogy igen. Öné a szó.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi miniszteri-umi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Mint ahogyan azt már korábbi felszólalásokban is jeleztem, a kormány hagyományosan nem foglal állást a választási törvények módosítása tekintetében. *(Szabó Tímea közbeszól.)* Viszont amennyiben a tisztelt Ház elfogadja a törvényjavaslatot, akkor természetesen a kormány a szükséges eljárási és végrehajtási jogszabályok módosítására javaslatot fog tenni, illetve megalkotja a szükséges rendeleteket. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Répássy Róbert miniszterhelyettes, államtitkár úr.

Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Földesi Gyula képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

FÖLDESI GYULA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! A demokrácia egyik fontos törvényét tárgyaljuk, ezért fontos a történelmi áttekin-tes, mi volt korábban.

Országgyűlési választási törvényünk 2012 óta hatályos, de alapjait tekintve nagyon hasonló az 1990 óta működő választási szisztémához. Kevesebb képviselőt választunk ugyan, de ez is vegyes rendszer a belső súlyainak kisebb eltolásával. A parlament létszámát felére csökkentettük, ahogy ezt kormányra kerülésünk előtt vallottuk is. Most 176 helyett 106 képviselőt egyéni választókerületből, 210 helyett 93 képviselőt listáról juttatnak a választópolgárok az Országgyűlésbe. 2012-ben nemcsak az Országgyűlési képviselők vagy a választókerületek száma változott, hanem értelemszerűen a választókerületekbe sorolt választópolgárok száma is. Ezzel újra teljesült az arányosság követelménye.

Ahogy arra az Alkotmánybíróság sokat hivatkozott, 22/2005. számú határozata is felhívta a figyelmet arra, hogy az 1990 és 2011 közötti előző választási rendszer durván aránytalan volt. A szocialisták képtelenek voltak elvégezni ezt a feladatot, mindenféle kibúvókat kerestek, ahelyett, hogy a választókerületi rendszerben a 2006. évi választás adatai alapján új kerülethatárokat jelöltek volna ki, így az Alkotmánybíróság által meghatározott határidőt elmulasztották,

és kötelezettségüket később sem teljesítették. A 2010. évi választáson ezért már újabb szintre lépett az aránytalanság, hiszen a Veszprém központú Veszprém megye 6-os számú választókerületében 26 700 választópolgár szerepelt a névjegyzékben, míg a Szigetszentmiklós központú Pest megye 12-es számú választókerületében 74 223 fő. Az előbbi az utóbbinak 35,98 százaléka, vagyis az aránytalanság közel háromszoros volt a rendszerben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlésben 2002 és 2010 között abszolút többséggel rendelkező balliberális oldal mulasztásban megnyilvánuló alkotmány sértést követett el. A választókerületi rendszer arányosítására egyedül Fodor Gábor, a kisebbik koalíciós párt politikusa terjesztett elő érdemi javaslatot, kizárólag ő vette a fáradságot, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzon. Javaslatára szerint Budapesttől két egyéni választókerületet kellett volna elvonni, miközben Pest megyének négy új kerületet kellett volna biztosítani.

(Az elnöki széket Dúró Dóra, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Lényeges volt továbbá, hogy a kerületi beosztást a jövőben ne egy '90-es minisztertanácsi rendelet fogalmazza meg, ahogy az is, hogy a választókerületi beosztás felülvizsgálata rendszeresen történjen meg. Fontos követelése volt ez a Fidesznek is. Mi már akkor egyértelművé tettük, a körzeteket rendszeresen hozzá kell igazítani a népességszám változásához.

Tisztelt Ház! Nem mondhatjuk, hogy az Alkotmánybíróság ne biztosított volna az új szabályozás elfogadására elegendő időt, hiszen a 2005-ös döntés az Országgyűlést arra kötelezte, hogy jogalkotói feladatának 2007. június 30-áig tegyen eleget. Figyelemre méltó azonban, hogy a szocialisták ezt követően sem tettek kísérletet a választási rendszer arányossá tételére. Ehelyett - most figyeljenek! - Gyurcsány Ferenc egy olyan javaslattal állt elő 2009-ben, amely ugyan elfelezte volna az Országgyűlés létszámát, de egy barbatrúkkal gyorsan meg is szüntette volna az egyéni választókerületeket. Gyurcsány csak a megyei listákat tartotta volna meg, erről összesen 176 mandátumot lehetett volna elnyerni, 23 kompenzációs mandátumot pedig országos listáról osztottak volna ki. A megyéenként megszerezhető mandátumok számát az Országos Választási Bizottság állapította volna meg minden választást megelőzően.

Mindez a bűvészkedés jól mutatja - de ezt megszokhattuk tőlük -, hogy a szocialisták már nyilvánvalóan bekövetkező bukásukra készülve sem tudtak másra gondolni *(Arató Gergely: Fogsz a javaslatról is beszélni, vagy szégyelled?)*, mint hogy számukra kedvezőnek tűnő, általuk előnyösnek gondolt választási rendszert vezessenek be, amely úgy melleleg a területi képviselet elvét gyakorlatilag meg is szünteti.

Gyurcsány javaslata egy hatalmat bebetonozó hatalomtechnikai trükk volt, amely, ha életbe lép, a

politikát tovább elitizálta volna, hiszen egy arctalan megyei listás képviselő aztán mindenkinek felel, csak a választóknak nem. Miért is van most ennek jelentősége?

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Bizottság javaslatát - amelyről lehet sokfélét gondolni, csak azt nem, hogy az a Fidesz érdekeit tükrözné (*Arató Gergely felnevet.*) - egyes képviselőtársaink-e ház falain kívül, vagy itt napirendi hozzászólásban azért kritizálták, mert az a törvényből fakadó szükségszerűség mentén a választókerületek számát egyes területeken csökkentti, másutt pedig megemeli, ami a meglévő területi beosztás módosításával jár. Egyes képviselők úgy beszélnek a választókerületekről, mintha a saját tulajdonuk, már-már hűbérbirtokuk lenne. (*Szabó Tímea: Jaj! Mondja ezt a Fidesz!*) Mindez szereptévesztésről, a demokratikus hatalomgyakorlás félreértéséről árulkodik, ugyanakkor annak is beismerése a Szocialista Párt részéről, hogy lám-lám, mégiscsak fontos a területi képviselet, mégiscsak van jelentősége annak, hogy a településnek van egy olyan képviselője, aki mandátumát közvetlenül az ott élő választópolgároktól eredezteti, és ezért nekik tartozik elszámolással és felelősséggel. Hogy ez így lehet, az csak annak köszönhető, hogy a Fidesz-többség 2012-ben ilyen szabályokat alkotott, szemben a tisztán listás gyurcsányi trüffel, amit fentebb említettem.

Tisztelt Ház! Nem véletlen tehát, hogy a jobboldali parlamenti többség 2011-ben az országgyűlési választásokra vonatkozóan olyan szabályozás kialakítására törekedett, amely fenntartja a szorosabb kapcsolatot a képviselők nagy része és a választópolgárok között. Ezt a kérdést egy olyan törvénnyel rendeztük, amelyet a balliberális pártok ugyan akkoriban nem szavaztak meg, de egyes elemeit, így a fővárosi választókerületi beosztást ma már foggal-körömmel védik. Ezt akár sikerként is elkönnyelhetjük, köszönjük a kései elismerést.

Tisztelt Ház! Volt azonban a 2005-ös alkotmánybíróválasztás határozatnak egy másik fontos előírása, idézem. „Az Alkotmánybíróválasztás úgy ítélte meg, hogy minden körülmények között ellentétes az egyenlő választójog elvével, ha az egyéni választókerületben a jegyzékbe vett választópolgárok száma közötti kétszeres eltérés mutatható ki.” Tisztelettel jelentem, hogy mi ekkora mértékű eltérést a választókerületek választójoggal rendelkező polgárainak lélekszáma között soha nem hagytunk, és nem is fogunk hagyni érvényesülni.

Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvénytervezet kezeli az aránytalanság problémáját, mégpedig a túlzottan nagy választópolgárszámmal rendelkező Pest vármegyei választókerületek átalakításával. Helyesen teszi, mert a nyári választáson már a Dunakeszi központú Pest 5-ös számú OEVK-ban 98 267 fő olyan választópolgár szerepelt a névjegyzékben, aki az országgyűlési képviselőválasztásán is szavazhat, az Érd központú Pest 1-es számú országgyűlési egyéni választókerületben pedig 87 243 fővel volt ez a létszám.

Az aránytalanul magas területi átlagos választópolgárok száma (*sic!*) csökkentésével egyben a kétszeres különbség veszélye is kiküszöbölhető arra az időre, amíg Tolna vármegyében két új, arányos méretű választókerület lesz kialakítható. Tolna 2-es számú OEVK, ahol most időközi választásokra került sor, 57 250 fős névjegyzékkel került kitűzésre, nemrég pedig ez a névjegyzéki létszám 57 169 fő volt.

(12.30)

Mindezt a Pest vármegyei adatokkal összevetve nem alakul ki kétszeres eltérés, mire pedig ez megtörténhetne, a Pest vármegyei átlag arányos lesz. Ezért tehát a Fidesz támogatja ezt a javaslatot mint a jelenleg elérhető egyedüli törvényes megoldást, hiszen a választási törvény cselekvésre kényszerít minket, nem habozhatunk megfelelni ennek a kötelességünknek.

Tisztelt Ház! Engedjenek meg még egy gondolatot azzal kapcsolatban, hogy miért ambivalens az ellenzéki hozzáállás e kérdéskörhöz. Mint ismeretes, tavaly ősszel került sor számos helyen az önkormányzati egyéni választókerületek korrekciójára. A korábbiakkal szemben komoly érdeklődés övezte ezeket a változtatásokat. Az ellenzékhez közel álló szervezetek, Soros-szervezetek több esetben nem voltak restek az új körzetbeosztásokat bíróságon megtámadni, ugyanakkor a kapacitásuk sajnos nem voltak elegendőek arra, hogy ezt az ellenzéki vezetésű önkormányzatoknál is megtegyék. Így történhetett meg az, hogy a IX. kerületben a jegyző létrehozott egy, az átlagtól eltérő választókerületet, hogy ezek után olyan terület és választópolgárszám maradjon, melyet csak úgy lehet elosztani, hogy a hegyeshalmi vasútvonal, az M5-ös autópálya és a Ráckevei-Duna által körbezárt területet és kapcsolt részeit a József Attila-lakótelephez csatolja (*Arató Gergely: Nem lakik ott senki, nem baj?*), holott földrajzilag össze nem tartozó, különböző adottságú területekről van szó. Egy megyei jogú város jegyzője területileg össze nem függő választókerületeket alakított ki, amit persze lehet úgy megmagyarázni, hogy a körzetesítés címetek rendel össze, ugyanakkor a választópolgárok számára is kedvezőbb, ha természetes határvonalak mentén összefüggő, kompakt területeket kialakítva történik a választókerületi beosztás kialakítása.

Amennyiben ezzel egyetértünk, helyeseljük az Igazságügyi Bizottság javaslatát is, hiszen az olyan beosztást törekszik kialakítani, amelyben az utcák, tereptárgyak dominálnak helyrajzi számok, házszámok, páros és páratlan oldalak helyett. A budapesti kerületek pontos határvonalának ismeretében megállapítható, hogy ki hova tartozik, és az összesorolt területek nem különböznek jobban egymástól, mint azok a szavazókörök, amelyeket Demszky Gábor volt főpolgármesternek az azóta a zuglói kerületből visszavonult jegyzője is kialakított. A hetvenes években épült lakótelepet az ötvenes években kialakított társasházzal,

utóbbi az Örs vezér tere feletti kertvárosi résszel és lakótelepi tömbbel (*Arató Gergely: Nincs kertvárosi rész!*), lakóparkot családi házakkal keverő zónák jöttek létre, de az arányosság követelményének megfelelnek, tehát akkor mégis rendben vannak - mármint a baloldal szerint.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az országgyűlési választókerületi beosztás a tények világa felől nézve értelmezhető. Nem érzelmekről, nem téveszmékről kell beszélni, hanem értelmes javaslatokat kell tenni. Többfelé oszlik egy budapesti kerület az országgyűlési választáson? A törvény ezt is megengedi. Amennyiben rajzolható olyan beosztás, amely a 23 budapesti kerületet oly módon osztja be 16 választókerületre, hogy eközben minél nagyobb mértékben törekszik egy-egy kerület egészét egy-egy választókerületben tartani, hogy közben az arányosság követelményének és a földrajzi szempontoknak is megfelel, terjessze azt a parlament elé. (*Arató Gergely: Vajda képviselő úr beterjesztette!*) Egyetlen ilyen kísérlet volt ebben a ciklusban, amely Vajda Zoltán képviselőtársunk javaslata, de nem az ő szellemi terméke volt.

Mindössze három hibája volt annak a tervezetnek azon túl, hogy a jogszabályalkotás követelményeinek nem felelt meg. Egyfelől Tolna vármegyétől is elvett volna egy választókerületet, miközben ezt a 2022. évi országgyűlési választás adatai alapján nem lehet. Budapestről egy választókerületet vett volna el, csak az 1. számú választókerületet szüntette volna meg ez a javaslat, vagyis az ellenzéki gondolkodásmódot követően Csárdi Antal képviselőtársunkat fosztotta volna meg a választókerületétől - pontosabban Vajda Zoltán, mert ő nyújtotta be. Végül Pest vármegyéhez három választókerületet tervezett átcsoportosítani, ami kifejezetten politikai döntés, hiszen így Somogyban az egész országban a legmagasabb, 82 ezer választópolgárt meghaladó területi átlag alakulna ki. Mindezekre figyelemmel arra a következtetésre kell jutnunk, hogy az ellenzék nem érti a választókerületi rendszert, nem olvasta vagy nem akarja érteni az Igazságügyi Bizottság javaslatát sem. Még nem késő ezen változtatni.

Tisztelt Ház! Újra hangsúlyozom, hogy a Fidesz számára a választási törvény módosítása részben azért tűnik támogathatónak, mert a törvény talaján áll, az abban foglalt követelményeknek megfelel. Biztosíthatom önöket róla, hogy a Fidesz-KDNP-többség nem hajlik meg az alaptalan ellenzéki vádaskodások és a dollármédia hecckampánya előtt. Ugyanígy elfogadhatatlanok számunkra azok az érvek, amelyek arra akarnak rávenni bennünket, hogy minden maradjon úgy, ahogy most van, és ezen változatlanság mellett a következő országgyűlési választásokat rendezzük meg egy törvénytörtő helyzetben. Mi erre nem vagyunk hajlandók. A választójog igazságosságát és arányosságát fenn kell tartanunk, ezt követeli a törvény, és ezt követeli a józan ész. (*Szabó Timea: Csak kisebb arccal!*) Egyetlen ellenzéki képviselő nyomására sem fogunk letérni a

törvényes útról, ezt tőlünk nem kérheti senki, Weber úr sem. (*Dr. Brenner Koloman: A '22-es választás is már így volt, ne törődj velem!*)

Az Igazságügyi Bizottság javaslata maradéktalanul alkotmányos talajon áll (*Dr. Brenner Koloman: Hogy nem szakad le a fal!*), és korrigálja azokat a területi helyzeteket, amelyek miatt aránytalanság van a jelenlegi kerületi beosztási rendszerben. Meggyőződésünk, hogy ez a korrekció szavatolja a kipróbált, bizonyított, a Velencei Bizottság és az Európai Bizottság által is elfogadott magyar választójogi törvény demokratikus és igazságos keretrendszerének törvényes garanciáit. Kérjük, hogy támogassák a törvényjavaslatot. (*Taps a kormánypartok soraiban. - Szabó Timea: Kisebb arccal! Nem nagyon nyertél... - Dr. Apáti István: Kedves Gyula! Köszönjük.*)

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka, Arató Gergely képviselő úr következik, aki a felszólalását a pulpitusról fogja elmondani. Parancsoljon, öné a szó.

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Az a helyzet, hogy valóban itt ellenzéki képviselőtársammal legalábbis elképedve állunk az ilyen fokú képmutatás előtt, amit az imént hallottunk, majd később részletesen is kitérek rá.

A választási törvények módosítása minden parlamentáris rendszerben a legkényesebb, a legnehezebb és ideális esetben a legtöbb türelmet igénylő módosítást jelenti, hiszen itt azokat a játékszabályokat állapítjuk meg, amelyekkel a választók létrehozzák a törvényhozó hatalmat, amelyek megalapozzák a legitimitását a parlamentnek. Természetesen ezek mindig politikailag is rendkívül érzékeny kérdések, hiszen a választási rendszer bizony befolyásolja a választás eredményét, a kialakuló kormánytöbbséget, azt, hogy hogyan és milyen módon érvényesül az ország lakóinak az akarata. Éppen ezért olyan országokban, ahol komolyan veszik a parlamentarizmust és komolyan veszik a parlamenti demokráciát, az ilyen típusú választásitörvény-módosítások mindig jelentős előkészítés, szakmai és politikai vita után, konszenzusra törekedve kerülnek be az Országgyűlés elé. Ez a dolognak a normális rendje.

Hát, ettől most nagyon távol állunk! Mindenki tudta, hogy január 1-jéig szükség van erre a törvény-módosításra, legalábbis a választókerületek tekintetében, lett volna bőven ideje az Igazságügyi Bizottságnak, a képviselő uraknak, a frakciónak, bárkinek, hogy előterjessze ezt a törvényjavaslatot, vitára bocsássa, de ehelyett beleíraták az NVI vezetőjének a beszámolójába, hogy nagyok a Pest megyei választókerületek. Mindenki tudja, hogy lassan már öt éve folyamatosan tárgya ez az országházi és a közéleti vitáknak, már az NVI előző vezetője is tett javaslatot a választókerületek módosítására, amit önök először a Törvényalkotási Bizottságban támogattak, majd a

plenáris ülésen - megijedve a saját bátorságuktól - leszavaztak. Az a helyzet, hogy teljesen nyilvánvaló módon ennek a fajta benyújtásnak, bármennyire is nem szereti ezt a kritikát elnök úr, az volt az oka, hogy ne legyen idő fölkészülni, ne legyen társadalmi vita, hogy egy előző éjszaka beérkező javaslatról kelljen a bizottságban szavazni, és egy múlt héten beérkezett javaslatról kelljen itt a parlamentben vitát folytatni. Az egyetlen értelme ennek a dolognak az, hogy a lehető legkisebb szakmai vita és a lehető legkisebb politikai vita legyen.

Kezdjük a választókerületekkel, hiszen ha nem is az egyetlen izgalmas, de mégiscsak a legtöbbet vitatott része ennek a javaslatnak. A választókerületek meghúzása mindenütt, minden országban politikailag érzékeny kérdés, ahol az egyéni választókerületeknek jelentős súlya van a választási rendszerben. Nagy-Britanniában például - amit mégiscsak a parlamentarizmus bölcsőjének, klasszikus államának tekintenek - egy független bizottság, pontosabban négy, mert minden országrészre külön-külön, tehát független bizottságok készítenek el egy részletes jelentést a választókerületekről, a javasolt beosztásról egészen a választási földrajz és matematika iránt érdeklődő kollégák számára is. Egy egészen izgalmas, de nagyon hosszadalmas olvasmány az, ahogyan bemutatják, hogy milyen választókerületi változásokra van szükség, ezeket milyen módon viszik végbe.

(12.40)

Még olyan becslés is készül, hogy egyébként az előző választáson az új választókerületi rendszerben az adott választókerületben milyen eredmény született volna, tehát nagyon részletes. Azt a munkát, amit egyébként önöknek Rogán Antalék - és üdvözlöm a kormányt, amelyik úgy tesz, mintha ártatlan lenne, nyilvánvaló módon önök készítették el a Karmelita borsorkánykonyhájában ezt a választókerületi térképet -, szóval, amit önök a kormány adatbázisával, embereivel, közpénzen maguknak megcsináltak és eltitkolnak a közvélemény előtt, ezeket az elemzéseket ott teljesen nyilvánosan készítik el, és utána az ilyen módon elkészített javaslatot tárgyalja meg az ottani parlament és fogadja el, egyébként módosítási lehetőség nélkül.

Az a helyzet, hogy ettől az önök gyakorlata rendkívül távol áll. Léteznek más modellek is, például az Egyesült Államokban. Ott tipikusan a törvényhozások hozzák meg a választókerületi határokat, de ott egyrészt van is ebből balhé állandóan, másrészt pedig jó amerikai szokás szerint ott bírósági döntések születnek aztán az alkotmányos elvek érvényesítéséről. Tehát az a helyzet, hogy a választókerületek ilyenfajta egyoldalú átrajzolása súlyosan sérti önmagában a demokratikus alapelveket.

Mi a helyzet tehát a választókerületekkel? Mindenki tudja, említettem, hogy Pest megyében valóban aránytalanul nagyok a választókerületek, hiszen ott

nőtt a választók létszáma ahhoz képest is, ahogy megrajzolták 2013-ban a választókerületi határokat. Abban tehát nincs vita, hogy Pest megyében legalább két új választókerületet létre kell hozni.

Miben van vita? Abban van vita, képviselőtársaim, hogy honnan kell elvenni ezeket a választókerületeket. És most elnézést kérek a tisztelt jogász képviselőtársaimtól, de kénytelen vagyok néhány számot mondani. Az országos átlag - a 2022-es választás adataiból indulok ki, tekintettel arra, hogy a törvény szerint mindig az utolsó választást kell figyelembe venni - nagyjából 71 ezer szavazó volt választókerületenként. Budapesten valóban ennél egy kicsit kevesebb volt, 68 ezer durván számolva. Ámde volt ezen kívül két olyan megye, Somogy megye, ahol átlagosan 60 ezer volt a választópolgárok száma egy választókerületben, és Tolna megye, ahol 57 ezer. Összességében 7 olyan megye volt a 19-ből, ahol kisebb lakosság-szám, szavazói létszám jutott egy választókerületre.

A mostani javaslat szerint viszont a budapesti választókerületek átlagos nagysága jóval nagyobb lesz, mint az átlag, 76 ezer lesz 71 ezer helyett. Gyors fejszámolással megállapíthatjuk, hogy nem csökkenni fog az átlagtól való eltérés a budapesti választókerületeknél, hanem nőni, csak ellenkező irányba. Nem kell nagyon nagy fantázia, hogy kitaláljuk, hogy miért történik ez. Azért történik, tisztelt képviselőtársaim, mert Budapestet önök elvesztették a legutóbbi országgyűlési választáson. Csúnyán elvesztették. Összesen egy választókerületben tudtak csak győzni, mindenfajta kormányzati propaganda ellenére, és ezért aztán most jól megbüntetik a budapesti választópolgárokat, és közben lehetőség szerint javítják a saját esélyeiket is.

Teljesen nyilvánvaló tehát a Demokratikus Koalíció számára, hogy a budapesti választókerületek elvétele aránytalan, elfogadhatatlan. Egy választókerület elvétele is vitatott lehetne, de ott akkor nagyjából az átlag körüli jönne ki a budapesti választókerületi létszám. Két választókerület elvétele nyilvánvalóan sérti az arányosság elvét, bünteti a budapesti választópolgárokat, mert kevesebb képviselőjük lesz a parlamentben, mint amennyit megkaphatnának és amennyi jogos lenne.

De persze nemcsak a választókerületek megyék közti elosztásával lehet csalni; nem véletlen, hogy a törvény egyébként erre nem tartalmaz szabályt - tehát olyan szabály nincsen, hogy melyik megyének hány választókerület jár -, de természetesen lehet csalni, és önök csálnak is a választókerületek kirajzolásával Budapesten belül és Pest megyében is.

Égészen megkapó, hogy van néhány képviselőtársunk, aki nem tudott belenyugodni abba, hogy kikapott a választáson. Például Szatmáry Kristóf képviselőtársunknak nyilván rosszul esett, hogy legyőzte őt Vajda Zoltán. Ezért aztán most átrajzolják a választókerületet, elveszik tőle az ellenzéki karakterű zuglói részt, és helyette inkább szétvágják Kőbányát, és Kőbánya külső részét adják oda neki, hátha ott jobban

boldogul. Szeretettel látjuk, majd meglátja, hogy ott sem fog könnyen boldogulni, erről gondoskodunk, de megpróbálja mindenesetre.

De ha már volt olyan kedves Földesi... (*Dr. Répássy Róbert: Akkor meg mi a baj?*) De ha már volt olyan kedves Földesi képviselő úr itt beszélni előttünk, akkor említsük meg az ő példáját is, hiszen képviselő úr, már bocsánat, nem számoltam, mert olyan sok volt, kétszer vagy háromszor kapott ki Hiller Istvántól a Pesterzsébet központú választókerületben. Hát, most átrajzolják a választókerületet, kivesszük belőle Kispestet, hozzárakják Soroksárt meg a XVIII. kerület egy külső részét, hátha így most képviselő úr fog tudni győzni. Nem sok esélyt adok ugyan erre, de a szándék megvan arra, hogy ilyen módon is csaljanak. (*Földesi Gyula közbeszól.*)

És mi a következménye ennek a fajta beosztásnak? Az, hogy összevissza szétrajzolják a választókerületeket, Frankenstein-választókerületeket hoznak létre. Ha már a kőbányai példánál maradunk, maradok, akkor megkapó, amikor azt mondja a képviselő úr, hogy itt most nem lesz páros meg páratlan oldal. Dehogynem! Sibrik Miklós út, Kada utca, Harmat utca, mindegyiknél páros, páratlan oldal szerint fog szétválni a két választókerület egymástól, és mindenütt másutt is így van.

Érdekes itt is mondani egy kis statisztikát: korábban úgy volt, hogy minden budapesti választókerületben egy vagy két földrajzi, tehát közigazgatási kerület volt; egy kivétel volt, éppen az emlegetett 1. választókerület, ahol négy. Mi lesz most a helyzet? Lesz egy olyan új választókerület, az 1., amelyikben öt kerület kisebb részei lesznek benne. Lesz benne két olyan választókerület, ahol négy kerület részei lesznek benne, és lesz öt olyan választókerület, ahol pedig három kerület részei lesznek benne.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy elszakítják a választókerületeket a valódi földrajzi egységektől, mert Budapesten a kerület a földrajzi egység, és nem véletlenül teszik ezt. Vannak persze egészen szürreális szándékok: egyszer majd valaki magyarázza el nekem, hogy a Duna-parton kialakított új lakásokat miért a csepeli választókerülethez rajzolják. Nem tudom, lehet, hogy azt gondolják, hogy hátha Németh Szilárd képviselő úrnak ez segít egy kicsit, hogy ott a fideszes milliárdosok világából kap még pár szavazatot, ezt nem tudom. Szóval teljesen szürreális választókerületi beosztások vannak.

Van azonban ennek egy szomorú oldala is: teljes kerületek veszítik el a saját parlamenti képviselőt. Ilyen például Újpest, ilyen a XI. kerület, ilyen a XVIII. kerület. Nagy megtiszteltetés ez a Demokratikus Koalíciónak, hogy ezeket a kerületeket mind DK-s polgármesterek vezetik. Úgy látszik, félnek attól, hogy az ő polgármesteri és képviselői elismertségük túlságosan nagy előnyt jelent az ottani baloldali ellenzéki képviselőjelölteknek. Szétvagdálnak kerületeket. A főváros legnagyobb kerületének, a XI. kerületnek, Újbudának

nem lesz saját választókerülete, hanem négy különböző választókerületbe dobják szét az ott élő embereket, és még mondhatnám tovább az ilyen példákat. Ezek valóban ilyen Frankenstein-választókerületek. Csak az volt a cél, hogy hogyan lehet egy picit még előnyöket szerezni, hogyan lehet egy kicsit még kitolni a hivatalban lévő ellenzéki képviselőkkel. Mert persze, ez is cél, hiszen akik egyéni képviselők vagyunk, azok mindannyian tudjuk, hogy természetesen az egyéni képviselő munkájának jelentős része abból áll, hogy a helyi önkormányzatokkal tartja a kapcsolatot. Hát, most aki az 1. választókerületben győz, annak majd öt önkormányzattal kell tartania a kapcsolatot. Nyilván ez egy nagyszerű lehetőség arra, hogy gyengítsék az egyéni képviselőjelöltek beágyazottságát, helyi kapcsolatait.

Néhány szót mondanék a javaslat további részéről is. Örömmel hallottam, amikor azt mondta Földesi képviselő úr, hogy a visszalépés szabályainak egyértelmű szigorítása tisztességesebbé teszi a választási eljárást, hiszen ez annak a beismerése, hogy az, hogy Szentkirályi Alexandra a választás előtti napon lépett vissza, tisztességtelen volt. Ezt akadályozza meg most az új módosítás. Ezt támogatjuk is egyébként.

Ugyanakkor a technikai módosításokban számos más akna van elhelyezve, az egyik a borítékok kérdése. Tisztelt képviselőtársam azt mondja, talán Vejkey elnök úr, ebben nem vagyok biztos, hogy micsoda nagyszerű megtakarítás lesz, hogy nem kell majd borítékot adni. Ne adjanak szavazólapot se, írjanak be mindenkit a Fideszhez, az még olcsóbb (*Szabó Timea közbeszól.*), az még nagyobb megtakarítás, aztán ne is legyen választás! (*Dr. Brenner Koloman: A krumpliért ami jár...*) Nyilván értjük, hogy miért csinálják: azért, mert folyamatosan presszionálják az embereket, vásárolják a szavazatokat (*Szabó Timea közbeszól.*), és szeretnék ellenőrizni, hogy teljesítik-e a megfélemlített vagy megvett választók azt, amit ígértek.

Amit önök most csinálnak, az a titkos szavazás elvének súlyos megsértése, a választási csalás egy formájának a legalizálása. Ez a célja ennek a módosításnak. Hasonló a helyzet a laccímkarttyával, megint csak könnyítik a választási csalást. Elég lesz csak egy okmányt megszerezni, nem kell kettőt, nem lehet összenézni az okmány adatait. (*Szórványos taps és közbeszólások az ellenzéki pártok padsoraiból: Így van!*) Ismét csak az a cél, hogy egyébként egy semmilyen problémát nem okozó rendszerbe belenyúlva könnyítsék azt, hogy valamilyen módon vissza lehessen élni a választójoggal.

(12.50)

Az újraszámolás kapcsán mondanék még egy rövid megjegyzést. Ott miközben azt mondják, hogy most majd megteremtik az újraszámolás lehetőségét, az Országgyűlés esetében nagyon szűkre szabják ezt a határt. Azt mondják, hogy százaszavazatos különbség

fölött kell csak újraszámolni. Az 0,3 százalék összesen, az önkormányzatoknál pedig 5 százaléket mondanak. Az általánosan bevett határ egy vagy két százalék szokott lenni. Teljesen nyilvánvalóan az a szándék, hogy ezzel az eszközzel ne nagyon lehessen élni. Látszólag megoldják az újraszámolás problémáját, valóságosan azonban nem akarnak lehetőséget nyújtani arra, hogy ilyen szoros helyzetekben történjen egy újraszámolás, és megfelelő bírósági jogorvoslatot lehessen keresni.

Még van egy percem, úgyhogy szeretnék kitérni egy kicsit a 2010 előtti időkre. Tudja, képviselőtársam, az a helyzet, hogy mi egy kicsit másképp gondoltunk a demokráciáról, mint önök. *(Dr. Répássy Róbert: Az biztos!)* Például úgy gondoltuk, hogy választási törvényt nem lehet benyújtani úgy, hogy nincsen benne egyetértés az Országgyűlés két oldala között. 2010 előtt a Fidesz minden választási reformra vonatkozó kezdeményezést visszautasított, nem csak azt, amit ön említett, ami egyébként egy arányos választási rendszert hozott volna létre. Én nem beszélnek annyira lekicsinylően a listás képviselőkről, mint azt képviselőtársam tette, különösen azért, mert képviselőtársam maga is listás képviselő *(Szabó Tímea: Le vele!)*, de én is voltam már listás képviselő. A listás képviselő ugyanolyan felelősséggel végzi a munkáját, mint az egyéniben megválasztott képviselő, legfeljebb részben mások a feladatai.

Az a helyzet tehát, hogy az arányos választási rendszer sem ördögtől való. Miközben egyébként a 2010 előtti rendszerben megtehetette volna a kormány azt, hogy kormányrendelettel módosítja a választókerületek határait - bár szerintem ez a megoldás alkotmányosan akkor is aggályos lett volna -, de mivel nem jött létre konszenzus az új választási rendszerről, ezért nem változtattuk meg azt. Önök viszont egyoldalúan megváltoztatták, amikor módjuk volt rá. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Vejkey Imre képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Asszony! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Igazságügyi Bizottság a 2024. november 19-ei ülésén tárgyalta meg és nyújtotta be az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló T/10000. számú törvényjavaslatát.

A törvényjavaslat célja, hogy a 2024. június 9-én megtartott általános választások tapasztalatai alapján az időszerűvé vált módosítási igényeket átvezesse. Ezen módosítási igények, hangsúlyozom, a Nemzeti Választási Bizottság és a Nemzeti Választási Iroda elnökének beszámolójában foglaltak alapján fogalmazódtak meg a választási eljárásról szóló törvény és a

kapcsolódó jogszabályok módosításával kapcsolatban. Így került sor a törvényjavaslat kapcsán a választókerületi határok megváltoztatására az arányos választókerületi határok kialakítása érdekében, és így került sor a szavazatok automatikus újraszámolásának - nemcsak a lehetőségének, hanem a kötelezettségének is - a bevezetésére. Így került sor a boríték kötelező használatának eltörlési javaslatára. Hangsúlyozom, hogy kötelező használatának, mert ha valaki kéri, akkor természetesen megkapja. Így került sor a névjegyzék megállapításával kapcsolatos szabályok módosítására is. Mindezeket képviselőtársaim expozéjukban már részletesen kifejtették.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mint ahogy láthatják, számos javaslatot, érvet, indokot fogalmazott meg az Igazságügyi Bizottság a választási tárgyú törvény módosítási javaslata kapcsán. Meggyőződésem, hogy az ismertetett javaslatok pontosabbá, gyorsabbá, egyszerűbbé és átláthatóbbá teszik a választások lebonyolítását. Ezért ezúton is kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák az Igazságügyi Bizottság törvény módosító indítványát. A KDNP parlamenti frakciója támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket! *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Kunhalmi Ágnes képviselő asszony következik. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Még mielőtt bárki azt hinné, hogy az előttünk fekvő javaslat a választási törvények módosításáról pusztán csak egy szakmai javaslat lenne, az nagyon nagy mértékben téved.

Az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló, az Igazságügyi Bizottság által benyújtott törvényjavaslat szerint ezek a változtatások szükségesek az átláthatóság, a hatékonyság és a választások tisztaságának biztosítása érdekében. A javaslat éppen csak ezeknek a követelményeknek nem felel meg, ezekre hivatkozva egyoldalúan a Fidesz érdekeit szolgálja a javaslatcsoomag, nyilvánvalóan sértve ezáltal a választások tisztaságának az elvét. A javaslat célja egyértelműen nem más, Budapest visszaszerzésén túl, mint hogy az országon belül csökkentse a főváros arányát, így a budapesti választópolgárok politikai befolyását. Nem beszélhetünk átláthatóságról, mivel a törvényjavaslat meg sem kísérli bemutatni a jelenlegi helyzetet, nem tartalmazza az egyes választókerületek választásra jogosultjainak a számát, és azt sem, hogy azok a módosítások után egyáltalán hogyan alakulnak. Hiányzik tehát a hatástanulmány, melynek készítését a jogalkotási törvény is előírja, ami ismételten azt bizonyítja, hogy a Fidesz gyakran a saját törvényeit sem tartja be.

Az átláthatóság az előkészítés folyamatából is teljesen hiányzott, semmilyen egyeztetés nem történt az

ellenzékkel, és ráadásul az előterjesztést néhány órával a bizottsági tárgyalás előtt, éjszaka nyújtották be. Nem beszélhetünk hatékonyságról sem, hiszen például olyan új körzetet is létrehozunk, mely a VII. kerületi Nagykörút Erzsébet körúti szakaszától egészen a XV. kerületi Újpalotáig húzódik, még tovább szét-törve, aprózva a polgármesterek és az egyéni országgyűlési képviselők kapcsolatát, gyengítve ezzel a választók érdemi érdekérvényesítő lehetőségeit.

De ugyanilyen példa a saját választókerüzetem, a XVIII. kerületet teljes egészében lefedő 15-ös választókerület, melyet minden érdemi indok nélkül felnégyeltek, és ezzel megszüntették ezt az országgyűlési egyéni választókerületet. Az új felosztásban a legnagyobb probléma a pestszentlőrinci és pestszentimrei lakosok szempontjából az, hogy egyik újonnan létrehozott országgyűlési körzetben sem rendelkeznek majd meghatározó szereppel, így nagyon nagy mértékben csökken a XVIII. kerületiek érdekérvényesítő képessége. Hasonló helyzetbe kerültek a XI. kerületi Újbuda lakosai is, ahol az önkormányzat működési területét szintén négy körzetre vágják.

Az új fővárosi körzetbeosztás teljes mértékben egyébként politológiai tankönyvi példája a választástudomány egyik kulcskategóriájának, a gerrymanderingnek, vagyis a választási körzetek manipulációjának. Ez különösen az előbb említett 6-os számú körzet esetében látható, a Nagykörúttól Újpalotáig húzódó új országgyűlési körzet részeinek szinte semmilyen földrajzi, kulturális, történelmi egybekapcsolódása vagy hagyománya nincsen. Ezt azért nevezték így, mert egy Gerry nevezetű kormányzó úgy manipulálta egy amerikai államban a saját körzeteit, hogy úgy néztek ki, mint a szalamandrák, és tulajdonképpen erről nevezte el a politikatudomány. Önök ugyanezt csinálják, manipulálják a körzeteket. Tankönyvi példa.

Hatékonyságról pedig legfeljebb a Fidesz szempontjából beszélhetünk, mivel a 16 új budapesti körzet közül 7-ben fideszes vagy Fidesz-közel polgármester van, miközben számuk a fővárosban mindössze 9, ugyanakkor a 14 ellenzéki polgármester közül csupán 9 rendelkezik körzetközponti funkcióval. Ennek jelentősége az, hogy az egyéni választókerületi választási bizottságok választott, tehát nem a pártok által delegált tagjainak összetételéről a fideszes többségű képviselő-testület dönt.

Továbbá a javaslat emellett a választás tisztaságának elvét is súlyosan sérti, amely elsősorban a választókerületi rendszer átalakításából derül ki.

(13.00)

Ugyanis a Fidesz 2011-ben egy olyan új körzeti rendszert hozott létre Magyarországon, amellyel 2002-ben és 2006-ban is megnyerték volna az országgyűlési választásokat. Nem véletlenül folytatják ezt most Budapesten. Itt az alapvető bizonyíték a manipuláció erejére és az átrajzolás valódi céljára; most

is ugyanez történik. A Fidesz ugyanis '22-ben a 18 fővárosi országgyűlési választókerületből 17-et elveszített, és most Budapestet többek között ezzel a módosítással próbálja visszaszerezni, amire már az önkormányzati választásokon is kísérletet tett legutóbb. A Fidesz tehát messze nem mondott le Budapestről.

Természetesen ezt nem ismeri el, hanem a javaslat azzal érvel, hogy a főváros választójogosultjainak száma radikálisan csökkent, míg Pest megyéé nőtt, s ezért két budapesti körzetet meg kell szüntetni, két új Pest megyei körzetet pedig létre kell hozni. 2024. január 1-jén azonban - szükséges hatástanulmány hiányában csak erre az időpontra van adatunk - a budapesti választásra jogosultak száma a hazai lakcímmel rendelkező választópolgárok 16,4 százalékát tette ki. A 16 új körzet viszont a 16 egyéni választókerület 15,1 százalékát jelenti, ami nyilvánvaló aránytalanság. Ezekkel az adatokkal a Fidesz csupán egy budapesti választókerület megszüntetése mellett érvelhetne, de a célja Budapest visszaszerzésén túl nyilvánvalóan az, hogy az országban belül csökkentse a főváros arányát, így a budapesti választók politikai befolyását is. Az átláthatóság miatt jó lenne, ha a kormány választókerületenként bemutatná a mostani választásra jogosultak pontos számát.

Egyébként a jelenlegi budapesti 1-es és 5-ös számú választókerület kivételével a választójogosultak számát tekintve egyetlen budapesti választókerület sem tekinthető túl kicsinek, sőt, hétben - legalábbis a '22. áprilisi adatok szerint - a jogosultak száma meghaladja az országos átlagot. Emellett Budapesten a 18 jelenlegi választókerület közül csak három olyan van, amelyben az eltérés meghaladta a 10 százalékot. Tehát semmi, semmi nem indokolja, hogy miért kell Budapest választási körzeteit teljes mértékben átalakítani, látva egyébként sokszor, hogy fideszes szavazókörrel fideszes szavazókörre mentek a rajzolgatók. A változtatás miatt egyébként tovább sérül az arányosság elve, így a tényleges szándékot indokoltan nevezhetjük választási csalásnak.

A Fidesz - hatalmával visszaélve - diszkriminálja a fővárost, miközben Somogy és Tolna megye esetében nem zavarja ugyanez az aránytalanság. Hogy van ez, drága fideszes képviselőtársaim? Ez nyilvánvalóan törvénysértés, nemdebar? Jelenleg a törvény a választásra jogosultak számát tekintve - bizonyos kivételektől eltekintve - 15 százaléknál nagyobb eltérést nem engedélyez az országos átlaghoz képest, 20 százaléknál nagyobb eltérésnél pedig az Országgyűlés köteles a választókerületeket módosítani.

Hogy ez nemcsak budapesti probléma, hanem az ország más részén is jelentkezik, és hogy a törvényjavaslat elsődlegesen nem a körzetek arányosítását, hanem a Fidesz érdekeinek érvényesítését szolgálja, azt a Fejér megyei változtatások is egyértelműen bizonyítják. Az ottani 1-es számú, Székesfehérvár nagyobb részét magába foglaló körzet a választójogosultak számát tekintve valóban az egyik legkisebb, de a megye

másik négy választókerületében sem sokkal magasabb. A törvényjavaslat az arányosítást oly módon akarja megoldani, hogy tíz kisebb települést csatol hozzá több mint 20 ezer választóval. Ennek következtében a másik Székesfehérvár központú körzeté csaknem 50 ezerre esik vissza, amit három település átcsatolásával ellensúlyoznak.

Ha az igazi cél az arányosítás lenne, akkor további, körülbelül 5000 jogosultat tartalmazó fehérvári városrészt csatolnának át az 1-es számú választókerülethez és legfeljebb még egy-két kisebb települést. De nem ezt teszik, nem véletlenül, mert az 1-es számú körzet kétesélyes, az ellenzéki jelölt támogatottsága legutóbb, 2022-ben meghaladta a 40 százalékot. Az ország más részein, Somogy és Tolna megyében viszont az aránytalanság egyáltalán nem zavarja a Fideszt, de ezt már mondtam.

Az átalakítás során tehát a Fidesz a 2011-es korábbi gyakorlatát követte, amit a választástudomány csomagolásnak, illetve keverésnek nevez - hát nem véletlenül. A csomagolás lényege az, hogy az ellenzéki többségű területeket néhány körzetbe tömörítik, ahol akár az ellenzék nagyarányú győzelmet is elérhet, ám ezek a szavazók más körzetekből hiányoznak. A keverés viszont azt jelenti, hogy az ellenzéki többségű kisebb területeket a kormány számára előnyös választókerületekhez csatolják, s így az ő választói akarataik egyáltalán nem tud érvényesülni. Így csökkenti a Fidesz az ellenzéki szavazók politikai befolyását az ország egészén belül.

A választás tisztaságának elvét azonban nemcsak a körzetek előbb említett módon történő átrajzolása sérti, sérti az is, hogy nem lesz kötelező a szavazólappokat borítékba tenni, vagyis a választóknak ezt kérniük kell. Hát, ezt mindenkinek a fantáziájára bízom. Könnyen elképzelhetjük, hogy mit eredményez ez azokon az aprófalvas területeken, vidéki kistelepüléseken, ahol a nemzeti együttműködés rendszerének függőségi viszonyai gazdasági, kulturális és politikai területen egyaránt kiteljesedtek. Azt üzeni a kistelepülésen egy választónak: akarsz borítékot kérni? Valamit el akarsz titkolni a fideszes városvezetés elől? Valamit titkolsz? Hát milyen dolog ez, kérem? És akkor itt mosolyogva ülnek fideszes képviselőtársaim, miközben egyértelműen megsértik a titkos szavazás elvét? Ugyan kérem! Legalább egymást ne nézzük hülyének, ha már az egész országot annak nézik!

Emellett a módosítás nem orvosolja azt az igazságtalanságot, hogy a külföldön élő és dolgozó, de hazai lakóhellyel rendelkező választók részére továbbra sem biztosítják a levélben szavazás lehetőségét, az ő szavazási módszerüket igencsak megnehezítették.

Kérem tisztelettel, nem először fordul ez elő. Már 2011-ben megváltoztatták a választókerületeket, amely alapján 2002-ben és 2006-ban is a Fidesz nyert volna. Ezzel párhuzamosan a listás mandátumok arányát csökkentették, míg az egyéni körzetekből az Országgyűlésbe jutók számát növelték. Míg korábban

csak a vesztes kompenzáció volt, most létrehozták a győztes kompenzáció intézményét, amely akár 5-7 plusz mandátumot is jelenthet. A kétfordulós helyett egyfordulósá tették a választást, hogy az ellenzéki pártok ne tudjanak a második fordulóban koalíciót kötni egymással, így ezt már az első forduló előtt meg kellett tenniük. Önök megnyitották, lényegében bevezették a kamupártok intézményét is például azzal, hogy a korábbi 750 ajánlást levitték 500-ra. 5+1: a határon túliaknak, pontosabban a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkezőknek megadták a listára szavazás jogát, miközben a már említett külföldön élők és dolgozók szavazását megnehezítették.

Most a budapesti választókerületeket rajzolják át fideszes szavazókörről fideszes szavazókörre haladva, azért, hogy Budapest és a budapesti szavazók országban belüli politikai súlyát csökkentsék. Ezzel tartják fenn a politikai hatalmukat. És ne sunnyogjanak! Nem tudnak a szemünkbe nézni, mert tudják, hogy ez az igazság. 2010. április 25-én, a választások éjszakáján Orbán úgy fogalmazott, hogy többet a hatalmat vissza nem adjuk. 2010. október 3-a estjén Tarlós István győzelmére hivatkozva azt is mondta a miniszterelnök, hogy a nemzet visszaszerezte a fővárosát.

Hát kérem, legyen világos minden egyes választópolgárnak ebben az országban, hogy ezek azok a politikai célok és törekvések, amelyeket most a Fidesz a módosítással elérni kíván, miközben a közvéleményt azzal áztatják, hogy kizárólag szakmai, technikai kérdéssről van szó. Nem igaz! A Fidesz bebetonozza a saját hatalmát, választási sorozatról választási sorozatra biztosítja a saját hatalmát. Elfogadhatatlan! Köszönöm.

ELNÖK: A Jobbik képviselőcsoportjának vezetője, Brenner Koloman képviselő úr következik, aki a felszólalását az emelvényről mondja el. Parancsoljon, öné a szó.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! A Jobbik Magyarországért Mozgalom felelős nemzeti és keresztény pártként arányos és igazságos választási rendszert akar 2026-ban. Az előttünk fekvő törvényjavaslat ennek nagyon nem záloga. Nagyon nem záloga!

Először is szeretném leszögezni, hogy ennek a törvényjavaslatnak a betérjesztési módja méltatlan egy kiegyensúlyozott polgári demokráciához. Hosszas egyeztetések után és a lehető legszélesebb konszenzus alapján kellene ugyanis ezt egy kiegyensúlyozott polgári demokráciában - amiben mi hiszünk, a fideszes egypárti túlhatalom nem hisz - betérjeszteni.

(13.10)

Aztán a részletekről két részben szeretnék beszélni, tisztelt képviselőtársaim, mert ennek a választójogtörvény-módosításnak van egy olyan része, amely a

Nemzeti Választási Iroda eddigi gyakorlatából származó, esetenként pozitív változásokat tartalmaz. Én erről is szeretnék beszélni a kiegyensúlyozottság jegyében. És egyben a Nemzeti Választási Iroda munkatársai és mindazok munkáját meg is szeretném a Jobbik nevében köszönni, akik a legutóbbi választáson is néha bizony-bizony emberfeletti erőfeszítéseket tettek.

Tehát nézzük, hogy mi az, ami pozitívum az előttünk fekvő választójogtörvény-módosításban! Az egyik az, hogy többek között olyan nagyon fontos változásokat bevezet, hogy a választási bizottság ülése online is lehet. Ez nagyon fontos és életszerű a XXI. században. Már említettem, hogy a konkrét választási bizottságban részt vevők június 9-én néha emberfeletti munkát végeztek. A Jobbik nevében szeretném leszögezni, meg kellene fontolnunk azt, hogy ne csak a választott bizottsági tagoknak, hanem a jelölő szervezetek által delegált tagoknak is járjon egyfajta költségtérítés, mert legutóbb is már voltak olyan jellegű problémák, hogy ki visz nekik ebédet, hogy csak egy ilyen nagyon hétköznapi dologgal jöjjenek elő.

Az újraszámolás kérdése már kicsit átvezet minket a felszólalásom másik felébe. Az újraszámolás kérdéséről is rendelkezik az előttünk fekvő jogszabály. A Jobbik Magyarországért Mozgalom nevében benyújtott határozati javaslatunkban erre is kitérünk. A mi javaslatunk ennél sokkal szélesebb körben és automatikusan szabná meg az újraszámolás kötelezettségét. Nem kell kérnie a második helyezettnek, mint az előttünk fekvő jogszabály szerint, hanem amennyiben 1 százalék alatti különbség van az első és a második helyezett között, akkor automatikus újraszámolást kellene elrendelni a mi véleményünk szerint. Erre nagyon-nagyon fontos precedenst szolgáltatott a legutóbbi főpolgármester-választás Budapesten a Jobbik véleménye szerint. Ennyi talán az a része az előttünk fekvő jogszabálytervezetnek, amely valóban a választási procedúra részleteit szabályozza.

S akkor az érdemi részét nézzük meg az előttünk fekvő jogszabálynak, amely az igazságos és arányos választási rendszert a Jobbik véleménye szerint abszolút nem tudja garantálni a 2026-os választásokra. Pedig mindenki számára érzékelhető az a közhangulat hazánkban, hogy minden magyar polgár nagy-nagy figyelemmel követi, hogy a jelenlegi fideszes egypárti túlhatalom milyen eszközökkel kívánja megőrizni 2026-ban is a hatalmát. Először is szeretném a választókerületek kialakításához is ismertetni a Jobbik Magyarországért Mozgalom által beterjesztett határozati javaslatban szereplő javaslatunkat, amely pontosan arról beszél, hogy ne következhesen be az, amit önök most elénk terjesztettek, ez az idegen szóval gerrymanderingnek nevezett választókörzet- meghatározás, amely teljesen egyértelműen nem a normális, kistérségi, korábbi néven járási együttműködések, a társadalmi kapcsolatokon, a tradicionálisan, hagyományosan kialakult emberközeli kapcsolatokon, az egyes települések közötti

kohézió, a történelmi járásokon alapszik, és Budapesten belül sem veszi figyelembe azt, hogy Budapest nemcsak egy hatalmas székesfőváros, hanem azon belül bizony szintén történelmileg korábbi települések vannak, amelynek van egy társadalmi-történelmi kohéziója. Egy igazságos és arányos választókörzet-meghatározásának ezt is figyelembe kell vennie.

Azt senki nem állítja, hogy a demográfiai változásokat nem kell lekövetni, mert ezzel a végletekig egyetértek, ugyanakkor az teljesen egyértelmű, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslatban szereplő körzethatárok alapvetően semmi másról nem szólnak, mint hogy nem veszik figyelembe azokat a történelmi, kistérségi hagyományokat és összefonódásokat, amelyek a társadalmi együttélés mindennapjait érintik, a különböző közszolgáltatásokat, vagy cégeknek a hatásköreit, hogy ki hogy intézi az ügyeit. Ezeket önök az előttünk levő törvényjavaslatban semmilyen formában nem veszik figyelembe.

De hogy ne csak budapesti példák hangozzanak itt el: a szentendrei választókörzet Budakalásztól elnyúlik egészen Zsámbékig. Most komolyan, Szentendréhez hozzáraknak olyan településeket, amelyeknek semmilyen szerves kapcsolódása nincs Szentendréhez. Tehát egészen elképesztő módon átlátszó ez az önök által előterjesztett választókörzethatár-módosítás, miközben Somogy vármegyében például még nagyobbak a törvényes eltérések. Itt azért le szeretném szögezni a fideszes vezérszónoknak is válaszként, hogy tényleg egy kicsit lehetett volna visszafogottabban fogalmazni, mert 2022-ben is törvényellenes módon zajlottak a választások; ha már önök ilyen nagyhangúan most erre hivatkoznak - zárójel bezárva.

Tehát itt nagyon-nagyon fontos látni, hogy olyan helyeken hozzá sem nyúlnak a választási körzetekhez, ahol viszont az arányosság kritériuma nem teljesül. Ez azt jelenti, hogy ellentétben azzal, amit az előterjesztők és a fideszes vezérszónok állított, az előttünk fekvő javaslat nem fogja azt eredményezni, hogy a magyar polgárok szavazata ugyanannyit érjen. Nem, nem, soha! Ezt önök nem tudják ezzel az előterjesztéssel garantálni, bármennyiszer is ismétlik majd meg az önök fideszes propagandamédiájában ezeket az állításokat. Azt gondolom, hogy a magyar polgárok 2026-ra elvárják azt, hogy itt az Országgyűlésben olyan választókörzeteket határozzunk meg, amelyek az ő mindennapi életükhöz igazodnak, a történelmi hagyományokhoz igazodnak, és az arányosság és igazságosság feltételeinek is megfelelnek.

De ha már itt tartunk, akkor engedjék meg, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom által beterjesztett választási módosításokról is beszéljek. A mi csomagunk egységként szemlélhető csak, s még egyszer mondom, az alapvető célunk az, hogy arányos és igazságos választási rendszer alakuljon ki 2026-ra.

Töröljék el azonnal a győzteskompenzációt, szerepel a javaslataink között, hiszen ez is elképesztő módon torzítja a mandátumkiosztást. Elképesztő módon

torzítja! A 2022-es választáson egyes szakértői vélemények szerint ez 7-8, a Jobbik véleménye szerint érdemtelenül megszerzett mandátumot jelentett a Fidesznek, illetve jelent a mindenkori győztesnek. Tehát mindenképpen egy egypárti túlhatalmat erősítő eleméről van szó a választási rendszernek. Ezt azonnal el kell törölni a mi véleményünk szerint.

Állítsák vissza a kétfordulós választási rendszert, hiszen a kétfordulós választási rendszer az, ami egy versengő, többpárti polgári demokráciában lehetőséget ad természetes szövetségkötésekre, nem pedig kényszeres szövetségkötésekre.

Állítsuk fel annak a lehetőségét, hogy a külföldön élő magyarok egységesen szavazhassanak elektronikusan. Tehát azok a magyarok, akik gazdasági vagy politikai okokból kényszerűen hagyták el a hazájukat és valahol valamely nyugat-európai országban élnek életvitelszerűen, ők is szavazhassanak a XXI. századnak megfelelően elektronikus úton.

Végezetül, ceterum censeo vezessük be azt, hogy csak az szavazhasson ebben a kiemelkedően nehéz időszakban hazánk jövőjéről, aki erre szellemileg alkalmas, tehát kössük az aktív és a passzív választójogot a nyolc osztály elvégzéséhez. Értem, hogy ez már egy nagyon régóta megszűnő történet, de a Jobbik véleménye szerint pontosan a jelenlegi XXI. századi, teljesen megváltozott infokommunikációs tér az, amelynek a végeredményét most legutóbb Romániában is lehetett látni. Pontosán ez indokolja a mi véleményünk szerint azt, hogy bizony-bizony érdemes volna a javaslatunkat legalább megfontolni, mert azért lássuk be, hogy a nyolc osztályt végzetteknek a legutóbbi kutatások szerint több mint 40 százaléka már funkcionális analfabétának tekinthető. S akkor mindenki fantáziájára bízom, hogy mennyit tud felfogni a körülötte lévő világból az, akinek még a nyolc általánosa sincs meg, vagy akitől elvették a gyermekfelügyeleti jogot.

Szóval, azt gondolom, ez egy olyan javaslat, amely igen-igen fontos volna ebben a kiemelkedően veszélyes történelmi időszakban, amelyben jelenleg élünk.

(13.20)

A Jobbik Magyarországért Mozgalom ezt az előtünk fekvő, olyan javaslatot tartalmazó választójogi-törvény-módosítást, amely egyértelműen a jelenlegi fideszes egypárti túlhatalom megerősítését és fenntartását szolgálja, elutasítja. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Most a Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka, Szabó Timea képviselő asszony következik. Parancsoljon!

SZABÓ TIMEA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. A rubeljobboldal, úgy látszik, hogy annyira fél a 2026-os választási bukástól, hogy a Fideszben egy rajzversenyt hirdettek az országgyűlési körzetek átrajzolására a

saját hatalmuk megtartása érdekében. Látszik, hogy félnek - hiszen mi másért nyújtották volna be ezt a törvény módosítási javaslatot az éj leple alatt, kevesebb, mint tíz órával a bizottsági tárgyalása előtt? Éjjel nyújtották ezt be, azért, hogy az ellenzéki képviselőknek még esélye se legyen átnézni ezt a több mint 60 oldalas módosító javaslatot, mielőtt tárgyalja ezt a Ház.

A félelem jogos egyébként, és a félelmet alátámasztja, ahogy a bizottsági ülésen is elmondtam, Orbán Vikornak az egyik minapi, természetesen zárt körben, vidéken tartott országjárása során elmondott mondata, mely szerint a Fidesz ha veszít, akkor mindent veszít. Ezt a miniszterelnök úr tökéletesen jól látta, mert ha önök '26-ban elbukják az országgyűlési választást, akkor nemcsak a hatalmat bukják el, hanem ugranak az ezermilliárdos vagyonok, ugrik Hatvanpuszta, ugrik Tiborcznak és Ráhelnek az összes hotele, ugrik Lölőnek és Andinak a zebragyűjteménye és minden más összehalmozott vacak és vagyon, amit a mi pénzünkéből loptak el. Hát, van is mitől félniük, értjük is, hogy miért félnek.

Répássy Róbert államtitkár úr megnevettetett itt engem az előbb. *(Dr. Répássy Róbert: Igen?)* Azt mondta, felírtam: a kormány hagyományosan nem foglal állást a választási törvény módosításában. *(Dr. Répássy Róbert: Így van.)* Persze, mert a választási törvény az olyan, hogy ugye, csak egy-egy emberre tartozik, tehát nem egy egész országra, hanem az egy olyan kis apróság, amibe a kormány nem szól bele. *(Dr. Répássy Róbert, körbemutatva az üléstermen: Ezért önökre tartozik.)* Mert végül is tudjuk, hogy nem Rogán Antal írja át ezeket a választási törvényeket, hanem jelen esetben *(Nevetve:)* szerencsétlen Igazságügyi Bizottság. Tényleg, ne haragudjon Vejkey Imre képviselőtársam és Pajtkó Gábor képviselőtársam, szándékosan angolul mondom, de who the fuck is Pajtkó Gábor. *(Szórványos moraj. - Dr. Répássy Róbert, az elnök felé fordulva: Ezt muszáj hallgatnunk?)* Magyarra lefordítva, szebben: ki a csuda az a Pajtkó Gábor, hogy egy személyben gondolja úgy, hogy nála van a bölcsék köve, és átírja egyedül a választási törvényt, egy egész országra vonatkozó választási törvényt?! Szóval, ne vicceljünk már, hogy itt már arra sem veszik a fáradságot vagy a választók iránti tiszteletet, hogy legalább a kormány nyújtsa be ezt a javaslatot, vagy a kormányzó pártok nyújtsák be, hogy ne adj' isten, mondjuk, lehessen erről egy szélesebb körű társadalmi vita, hiszen az egész országot érinti az, hogy milyen módon alakul egy országnak a választási törvénye.

Ugye, látjuk, azt is tudjuk, hogy itt ennek a módosítónak, módosítássorozatnak még nincsen vége. Az, hogy ilyen család módon átrajzolták a térképet, egy rajzversenyt hirdettek, aminek a győztese Vejkey Imre és Pajtkó Gábor lett itt a Fideszen belüli körzethatár-rajzversenyben *(Arató Gergely felnevet.)*, de tudjuk, hogy nem lesz itt vége. Tudjuk, hogy még más aljasságra is vetemedni fognak. Le fogják vinni

a küszöböt, hogy a kamupártoknak is előnyt adjanak, és egyéb módon próbálják majd befolyásolni a választás kimenetelét.

Nagyon, hát, mondhatnám, hogy vicces, de azért inkább felháborító Pajtkó Gábornak az a mondata a Fideszből, hogy ez a módosító javaslat azt a célt szolgálja, hogy kiegyenlítse - ezt is leírtam, hogy kiegyenlítse - a választókerületek arányát. Hát, tessék?! Kiegyenlítse a választókerületek arányát? Ez? Amikor pont hogy nem csökkentette, hanem növelni fogja az egyes választókerületek közötti különbséget, sok helyen több mint 20 százalékos különbség lesz majd; erre mindjárt rátérek konkrétan is.

Ami azért vicces, hogy Földesi Gyula, szintén fideszes képviselő - ezt azért mondom el, a hallgatók kedvéért is, mert nem biztos, hogy tudják -, aki az elmúlt két választáson biztosan kikapott Kunhalmi... (*Arató Gergely: Három.*), három választáson egyéniben biztosan kikapott (*Közbeszólásokra:*) Hiller István ellen Budapest körzetében, mégis akkora arccal magyarázta itt, hogy a szocialista kormányok voltak törvénysértésben azzal, hogy nem változtatták meg a körzethatárokat. Akkor emlékeztetném önöket, mert lehet, hogy elfelejtették: 15. éve kormányoznak. Miért nem sikerült ezt korábban módosítani, kiegyenlíteni? Látom, mindenkinek most hirtelen nagyon fontos mobiltelefonozni valójában, de azért örülnék, ha majd erre válaszolnának, hogy miért nem sikerült ez korábban.

És mondok még egy tréfás dolgot. Én 2022-ben benyújtottam a Pest megyei körzethatárok módosítására vonatkozó módosító javaslatomat, pontosan a Nemzeti Választási Iroda ajánlása alapján. Nem fogják elhinni, mi történt. Név nélkül említtem: felhívott egy elég prominens fideszes képviselő, aki azt mondta, hogy támogatják ezt a javaslatot, hiszen tudják ők is, hogy alkotmányos mulasztásban van az Országgyűlés, és ezt korrigálni kell. Majd két nap múlva ismét felhívott ez a prominens fideszes képviselő, aki közölte velem, hogy akkora cirkusz lett abból, hogy esetleg mégiscsak támogatják a Nemzeti Választási Iroda ajánlása alapján általam benyújtott módosító javaslatot - azok között a Pest megyei képviselők között lett a cirkusz, akiknek ez módosította volna a körzethatárát -, hogy mégsem fogja ezt a Fidesz támogatni.

Szóval, kedves Földesi Gyula fideszes képviselőtársam, legalább nézzen már utána, hogy az ellenzék mikor és hányszor próbálta javítani az önök miatt mulasztásban levő törvényt, amit önök lesöpörtek az asztalról! Erről ennyit.

Visszatérve itt a körzethatárok átrajzolására, még egyszer: a Fidesz rendre elmondta azt, hogy itt a választókerületek lakosságárányát akarják kiegyenlíteni. De hát ez egy ordas nagy hazugság! Vegyük például az én egyéni országgyűlési körzetemet, ez Óbuda-Békásmegyer, amely eddig Budapest 10. számú körzeteként volt nyilvánartva. Ez már akkor is egy viszonylag nagy körzet volt; Óbuda-Békásmegyer, azaz a III. kerület egyébként Magyarország hatodik legnagyobb

városának számít lakosságszám tekintetében. Ehhez képest önök most a körzethatár átrajzolásával mit csináltak? Még nagyobbá tették ezt a körzetet. Tehát, amit egyébként szintén önök elcsatoltak a II. kerülethez, Békásmegyer és Csillaghegy hegyvidékét, most azt visszacsatolták. Ezzel az eddig körülbelül 70 ezres Óbuda-Békásmegyeri körzet, mondjuk, alsó hangon - még nem tudtuk pontosan kiszámolni, hiszen az önök által benyújtott módosító javaslatához egyébként egyetlen kanyi darab melléklet sem érkezett, amiben legalább egy szám szerepelt volna, de mondjuk, konzervatív becslés szerint -, a III. kerület mostantól nem 70, hanem 75 ezer fős lesz. Na, akkor ez most mennyiben egyenlíti ki az arányokat? Miközben például Tolna megyében Dombóváron van egy 58 ezer fős körzet; ha ezt nézzük, a 75 ezer és az 58 ezer fő között 30 százalékos különbség van, nem 10, nem 5, nem 15, hanem 30. Még egyszer: 20 százalék lehetne a maximum. Ehhez képest önök ezt bővítették.

De ugyanúgy vegyük például Komárom 3-as körzetét, ez a Komárom-Oroszlány körzet, a fideszes Czúnyiné Bertalan Judit jelenlegi körzete: 82 ezer fős.

(13.30)

Na, most még egyszer: ha mondjuk a dombóvári 58 ezer fős körzetet számoljuk, akkor ez 41 százalékos különbséget jelent. Hát, hol van itt a lakosságárányos kiegyenlítés? Akkorát hazudtak ide önök, mint Makó Jeruzsálemhez képest, tisztelt fideszes képviselőtársaim! Legalább egymást tiszteljük meg azzal, hogy letekerjük ezt a hazugsághullámot, amit önök itt művelnek ma!

Azt mondja még szintén Földesi Gyula, hogy mi ekkora mértékű eltérést - ezt is leírtam, mert most hangzott el - a választókerületek között nem hagyunk, és soha nem fogunk hagyni érvényesülni. Na, ez érdekes! Ehhez képest most mondtam el, hogy 41 százalékos különbség lesz, meg 30 százalékos különbség lesz bizonyos körzetek között az önök átrajzolásának köszönhetően. Ezt idegen szóval gerrymanderingnek hívjuk. Magyarul, szabad fordításban a legnagyobb választási csalásként is definiálhatjuk, amit önök most művelnek.

Szintén viccet csinálnak ezen belül is a fővárosi körzetekből. Semmi értelme nincsen ezeknek az átrajzolásoknak. Látjuk azt, hogy azzal, hogy elvettek két darab fővárosi körzetet, szimplán csak bosszút állnak a budapesti szavazókön azért, mert ők nem hajlandók meghajolni a Fidesznek, nem hajlandók meghajolni Orbán Viktornak és önöknek. Na, akkor most jön az atombomba, jön a bosszú, akkor elveszünk két körzetet, és csinálunk két vidéki fideszes körzetet! Ez már önmagában is rosszabb esetben négy plusz mandátumot jelent a Fidesznek. És akkor tudjuk, hogy már belemeggették azt, hogy a határon túl is egyéni választókerületeket akarnak létrehozni, akár mondjuk hetet, nyolcat is, ami akár tíz plusz fideszes mandátumot is eredményezhet, és örökre - csalással - bebetonozhat egy fideszes győzelmet.

Egyébként érdekes az, hogy amikor néhány héttel ezelőtt Magyarországon, Budapesten volt az EU-s csúcstalálkozó, akkor Klaus Johannis román államfő látványosan 20 másodpercig nem is nézett Orbán Viktor kormányfőre. Nem felhőtlen a viszonyuk. Rossz nyelvek szerint ez pontosan azért van, mert a magyar kormány belengette a határon túli önálló körzetek létrehozását, amit a román kormány a hozzánk eljutott információk szerint egy hadüzenetnek fog tekinteni.

Szó esett már arról - és szintén említsük meg még egyszer -, hogy a borítékos szavazással is csak a csalást fogják erősíteni. Tudjuk azt, hogy kis létszámú kistélepülésen, falvakban, 700-800-900 fős falvakban, ahol az önök kiskirályai rettegésben tartják és egzisztenciális függésben tartják akár a közmunkásokat, akár más szegénységben élőket, meg fogják őket zsarolni.

Tudom, hogy önkéntes, hogy kér-e borítékot, vagy nem, de majd előre meg fogják mondani nekik, hogy ne hogy merészelj borítékot kérni, mert ha kérsz borítékot, akkor ugrik a közmunkád, majd szépen ott lobogtatod, és megmutatod, hogy jó helyre húztad-e az ikszet. Ne bohóckodjunk már, hogy amikor Lőlőnek itt zebrafarmja van, ugye, akkor nem azzal akarnak minket etetni, hogy a borítékokon próbálnak spórolni pénzt Magyarországnak? Hát, azért ennél jobb viccet is találjunk már ki! Nyilvánvalóan ez megint az önök családja.

A lakcímkártyára vonatkozó átírás is nagyon-nagyon aggályos, az, hogy elég csak bemutatni a személyi igazolványt, és nem kell igazolni azt, hogy pontosan hol lakik az ember, vagy mikor jelentkezett át. Tudom, hogy lakcímnnyilvántartás alapján ellenőrizhetik, de hát akkor majd átjelentenek 500 embert egy disznóólba véletlenül 6 hónappal a választás előtt, és akkor lakcímkártya nélkül azért nehéz lenne ellenőrizni, hogy ez pontosan mikor történt. Azt is tudjuk, hogy a bejutási küszöböt is csökkenteni akarják 3, akár 2 százalékra is, megint csak azért, hogy önök erőszakosan hatalomban tarthassák saját magukat.

Összességében tehát azt lehet elmondani - nem akarom megbántani a tisztelt Igazságügyi Bizottságot, sem Pajtók Gábort, sem Vejkey Imrét, mert ezt nem ők írták, hanem Rogán Antal, akinek szintén, ha buknak, nem lesz több horvát szigete, annyi marad, amennyit eddig vásárolt, tehát ha buknak, akkor Rogán is nagyot bukik, de tudjuk, hogy Rogán Antal írta ezt a választásitörvény-módosítást, úgyhogy szégyelljék magukat -, nagyon sajnálom, hogy önök erre vállalkoznak, hogy ezt felolvassák, és ilyen helyzetbe hozzák magukat, hogy az önök neve fog szerepelni ezen a módosítón. Mi viszont tudjuk, hogy az egész rubeljobboldal, önök rettegnek a '26-os választási vereségtől. Ennek ellenére meglátják, hogy csúnya vége lesz a választásnak az önök számára. Köszönöm.

ELNÖK: Mielőtt megadnám a szót Apáti István képviselő úrnak, szeretném felhívni Szabó Timea képviselő asszony figyelmét és megkérni őt arra, hogy tartózkodjon az ide nem illő szavak használatától, még akkor is, ha idegen nyelven mondja el azokat a tisztelt Házban.

Most a Mi Hazánk Mozgalom képviselőcsoportjának vezérszónoka, Apáti István képviselő úr következik. A pulpitusról mondja el felszólalását. Parancsoljon!

DR. APÁTI ISTVÁN, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Amit önök választójogi szabályozás kapcsán megalkotnak, az tulajdonképpen nem más, mint a legalizált választási csalás, annak is az intézményszerű formája, és ezt folytatják most az aktuális erőviszonyokhoz szabott módosításokkal.

Szeretném önöknek jelezni így előljáróban - ezt megtettem már az Igazságügyi Bizottság ülésén is -, hogy lehet egy darabig toldozni-foldozni ezt a rendszert, lehet akár az utolsó pillanatokban is belemélyíteni fontos szabályokba, hiszen kétharmados felhatalmazással rendelkeznek, gyakorlatilag bármit megtehetnek, függetlenül, hogy az ellenzéki képviselők mit mondanak. Ugyanakkor, ha átszakad a gát, és egy bizonyos ponton túl az emberek megelégednek mindazt, amit önök itt lassan másfél évtizede művelnek, akkor nem lesz az a választási rendszer, nem lesz az a választásiszabály-módosítás, nem lesz az a legalizált csalássorozat, amely megmentené önöket, hiszen egy ponton túl már mindegy, hogy hol lesznek a körzethatárok - most még nem tartunk itt, de efelé haladnak az események -, mindegy, hogy trükköznek, hogy csoportosítanak át erősebb körzetekből gyengébbekbe választókat, hogy trükköznek a lakcímbjelentésekkel, átmaszírozásokkal, előbb-utóbb ennek tényleg választási vereség lehet a vége.

Ami a számszerű javaslatokat illeti, azok kapcsán azt látjuk, hogy az eddigi 18 budapesti választókerületből meg akarnak hagyni 16-ot, tehát 18-ról 16-ra csökken a budapesti körzetek száma, és ezzel egyidejűleg a 12 Pest vármegyei választókerület 14-re növekszik. Tehát Budapesten 18-ból lesz 16, Pest vármegyében 12-ből lesz 14. Egy feltétlenül indokolt lenne a demográfiai és egyéb változások miatt, de ez a kettő már mindenképpen túlzásnak tűnik. Saját szájuk íze szerint rajzolják át, hiszen Budapesten 2022-ben 17:1 arányú vereséget szenvedtek, míg Pest vármegyét emlekeztem szerint 12:0-ra megnyerték. Egyéni mandátumszámokról beszélek.

Ugyanakkor az önök számára egyre kedvezőtlenebb belpolitikai változások, a közhangulat változásai egyáltalán nem garantálják azt, hogy akkor majd most 14:0-ra fognak nyerni Pest vármegyében, ezt hozzá kívánom tenni. Mindenesetre - legalábbis a Budapestet

és Pest vármegyéét érintő egyéni küzdelmek tekintetében - minimalizálni akarják a várható választási, egyéni mandátumszámban testet öltő veszteségeket.

Belenyúlnak ezen kívül - erről még kevés szó esett - Fejér és Csongrád-Csanád vármegyékbe is, hiszen hajánál fogva előrángatott érvekkel megtalálták ennek is az állítólagos alátámasztását.

Azonban vannak itt ettől is sokkal súlyosabb kérdések. Rögtön kezdjük a borítékkal kapcsolatos okfejtésekkel! Egyetlen képviselőtársamtól sem hallottam - ez már meg sem lep, ez nem történt meg egyébként az Igazságügyi Bizottságban sem -, ami a Mi Hazánknak viszont feltűnt, hogy a borítékos rendszer teremtette meg eddig a láncszavazás lehetőségét, hiszen ez rendkívül egyszerű módon úgy történt, hogy a családsorozatban részt vevő első választópolgár a ruházatóban elrejtette a szavazólapokat, az üres borítékot dobta be az urnába. Mondjuk, kérdéseket vet fel, hogy a Választási Bizottság jelen lévő tagjainak hogy nem tűnt fel, hogy egy vékonyka boríték kerül az urnába, és nem pedig egy szavazólapokkal kitömött vastag boríték, de ezen most lépünk túl. Kimegy az első adag szavazólap arra a helyre, ahol ellenőrzött módon, valószínűleg ellenérték fejében kitöltik arra, akire akarják, aki a jogtalan előnyt juttatja a választópolgárnak.

(13.40)

A második számú versenyző ezzel a már kitöltött, tehát ellenőrzött szavazólapal beballag a szavazófülkébe, beteszi a részére átnyújtott borítékba, ezt a borítékot elhelyezi az urnában, és a saját szavazólapját szintén üresen, kitöltetlenül kihozza - a ruházatóban elrejtve - a szavazóhelyiségből.

Ennek egyetlen létező bizonyítéka este 7 óra után kerülhet elő, amikor is megtörténik az urnazárás, elkezdődik a szavazatszámolás. Ha megvan az első üres boríték, azt abban a pillanatban jegyzőkönyvezni kell, és jó eséllyel ennek a szavazókörnek az eredményét megsemmisítik; és itt majd nem sokkal később meg kell ismételnit a választásokat. A borítékos rendszer eltörlése, kategorikus eltörlése tehát könnyen lehet, hogy megszüntetné a láncszavazásokat, hiszen fogalmilag kizárt lenne az üres szavazólapok szavazóhelyiségből történő elvitele.

Ugyanakkor itt is hintapolitikát folytatnak; ez önökre tökéletesen jellemző: egyrészt-másrészt, egyfelől-másfelől; ilyen tessék-lássék alapon, „ha akarom, vemhes, ha akarom, nem vemhes” szabályozással, majd a tízezer-kétszázegynéhány választóhelyiségben eldöntik ilyen partikuláris jogalkalmazással meg jogértelmezéssel, hogy akarnak-e használni borítékokat vagy sem. Azon kívül, hogy számottevő mértékben még a választási költségeket is csökkenti, de valószínűleg nem a borítéokra fordított költségvetési tétel fogja romba dönteni ezt a költségvetést.

Meg lehetne tehát fontolni a borítékos rendszer megszüntetését, ha nem játsszák azt, hogy bizonyos

helyeken, főleg kistelepüléseken a legtöbb választópolgár - teljesen indokolatlanul - segítséget kér és segítséget kap a szavazólap kitöltéséhez.

Annyira rossz egészségügyi állapotban nincs még a magyar lakosság, hogy ennyien alapos okkal hivatkozhatnak arra, hogy nem látják pontosan, hogy mi van a szavazólapon, és kérik a segítséget a kitöltésben. Ez gyakorlatilag az ellenőrzött szavazás teljesen törvénytelen, adott esetben bűncselekményt megvalósító jogintézményét jelenti immár másfél évtizede, hiszen itt az esetek döntő többségében a fideszes delegáltak majd általában a nyugdíjaskorú honfitársaink szavazatait tudják ellenőrizni. Tehát ha egyidejűleg ezt megszüntetjük és kigyomláljuk, akkor szerintem el lehet gondolkozni a borítékos rendszer megszüntetésén, hiszen azt, ahogy az előbb mondtam, elő tudjuk vele segíteni, hogy a láncszavazás is megszűnhet gyakorlatilag teljes mértékben.

De ne menjünk egyelőre túl távol a szavazóhelyiségektől, hiszen régi igazság a politikában, hogy a választás végeredménye nagyban függ attól, hogy kik és milyen módon számolják a szavazatokat. Ugye, ha csak kereken 10 ezer szavazóhelyiséget veszünk alapul, akkor nem nehéz kiszámolni, hogy legalább ugyanennyi munkavállaló aktivista szükséges ahhoz, hogy minden jelölő szervezet legalább egy delegáltat eljuttasson ezekbe, és legalább a minimális védelme meglegyen a szavazatszámolásnak. Hiszen a szavazatokat nem csak megszerezni kell. A Mi Hazánk Mozgalom is így van ezzel, nemcsak megszerezniük kell, hanem megvédeni is.

Na most, tekintettel arra, hogy a szavazatszámolás igen komoly munka, főleg országgyűlési választások idején, ez a munka a választás napján általában már hajnali 5 óra vagy 5 óra 30 perc körül elkezdődik, és általában a választás napjának legalább, mondjuk, 23 óra vagy éjfél körül időpontjáig tart. Nagyobb szavazóhelyiségben akár átnyúlik a következő napba, tehát ez legalább két teljes munkanapot ölel fel.

Így azt gondolom, hogy nem túlzás úgy számolni, hogy ha egy delegált nettó 20 ezer forint juttatásban részesül, az semmiképpen nem nevezhető túlköltségesítésnek, de 10 ezer szavazóhelyiségnél ez legalább 200 millió forintos költséget ró az adott jelölő szervezetekre. Ez önöknek egy kis-közepes táskányi készpénz, egy átlagos ellenzéki pártnak megoldhatatlan költségvetési probléma.

Ezért tisztelettel felvetjük annak a lehetőségét a Mi Hazánk Mozgalom részéről, hogy valamennyi, országos listát állítani képes párt esetében szavazóhelyiségenként legalább egy delegált költségének a finanszírozását vállalja magára az állam. Ha hirtelen elkezdenének kiabálni kormányparti képviselők, hogy erre nincsen pénz, akkor jelzem, hogy ha 700 milliárd van Vodafone-vásárlásra meg 500 milliárd teljesen értelmen irodavásárlásra, akkor talán a bográc aljáról össze lehet kaparni az ehhez szükséges költségvetési kereteket. Ez lehet közvetlen juttatás az állam részéről

a delegáltak felé, de megoldható, hogy az országgyűlési választások idejére adott kampányfinanszírozást ennek az összegével megemelik annak érdekében, hogy minden, legalább országos listát állítani képes pártnak, tehát komoly társadalmi támogatottsággal rendelkező pártnak legalább egy örszeme minden választóhelyiségben jelen legyen.

Ugyanis a legtipikusabb választási csalás, képzeljék el, az, amikor az adott pártra vagy adott párt egyéni jelöltjére leadott szavazatokat nemes egyszerűséggel átpakolják a Fidesz-listára és a Fidesz egyéni jelöltjére leadott szavazókötegekbe. Számos esetben fordult elő ilyen. Ez, ahogy szoktam mondani, a futballban a hatpontos meccs tipikus esete, hiszen az ellenzéki, akár a mi hazánkos jelölő szervezettől elveszi az általa jogosan megszerzett szavazatot vagy törvényesen megszerzett szavazatot, és szó szerint egy mozdulattal átteszik a Fideszre leadott szavazatok kötegébe. A 2014-es választásokon is találkoztunk ilyenel, és az akkori pártok esetében több helyen megfordultak az egyéni szavazóköri eredmények.

Ezt csak egy módon lehet kivédeni: ha az adott pártnak ott van a delegáltja a bizottságban, és ezt már a puszta jelenlétével is meg tudja akadályozni. Ilyen egyszerűen lehet elvenni szavazatot ellenzéki párttól. Nem feltétlenül kell belenyúlni, nem feltétlenül kell elillanó tintát használni, nem feltétlenül kell érvényteleníteni egy másik jelöltre vagy listára leadott szavazattal az adott pártra leadott voksokat. Elegendő egy mozdulattal áttenni, és temérdek munka egy másodperc alatt köddé válik, és méghozzá a Fidesz eredményét fogja hizlalni és gyarapítani. Éppen ezért lenne fontos az állam által finanszírozott pártdelegáltak intézményének bevezetésén elgondolkodni.

A leggyalázatosabb jogintézmények egyike - valaki itt említette az előttem szólók közül - a győzteskompenzáció intézménye. Többször mondtam önöknek, hogy amit itt önök társadalompolitika meg gazdaságpolitika kapcsán kialakítottak az elmúlt majd' 15 esztendőben, az valahol a Balkán, Közép-Ázsia és Dél-Amerika egyvelege. Ez leginkább Közép-Ázsiára emlékeztet. Hát, ennyi erővel azt is lehetne mondani, hogy ott, ahol a Fidesz egyéni jelöltje nyer, ott már majdnem hogy két mandátumot szereztek.

Nyilván eltúloztam, de az, hogy bizonyos szegmensben egy választópolgár egy szavazata nem egyet ér, az egészen elképesztően gusztustalan! És ugye, minél inkább az önök számára erős körzetekben, az önök hagyományosan erős körzeteiben, ha az egyéni mandátumot szerzett fideszes jelölt nagyon sokat ráver a második helyezést elért, a második legtöbb szavazatot elért jelöltre, akkor nagyon nagy mennyiségű többletszavazat felkerül az önök országos listájára.

Jelzem önöknek, hogy enélkül sem 2014-ben, sem 2018-ban, sem 2022-ben nem szereztek volna kétharmados felhatalmazást. És mondják meg nekem, hogy hol igazságos az, hogy egy szavazat nem egyet ér! Nem tudnak azzal megelégedni, hogy egy

adott körzetben fölényesen nyertek, és akkor ezzel az ügy el van intézve; önöké az egyéni mandátum? Nem, önöknek szokás szerint minden és még a mindentől is több kell; és ezek is ilyen módon, ilyen szabályok mellett gyarapítják az országos listás mandátumaik számát.

Aztán szóba került itt nagyon szerencsésen, és ezt lelkesen támogatja a Mi Hazánk Mozgalom - sőt leginkább ez a mi szellemi termékünk -, a műveltségi census bevezetése. Nagyon egyszerű a józan paraszti ésszel levezethető logika. Ha jogosítvány vagy gépjárművezetői engedély megszerzéséhez szükséges a nyolc általános iskolai végzettség, akkor egy ország következő négy évre történő vezetéséhez szükséges döntés megalapozásához is legalább legyen előírás a nyolc általános!

Tudjuk jól, hogy önök ebben nem érdekeltek, hisz ha megnézzük az önök választóinak jelentős többségét - különösen bizonyos szociokulturális sajátosságokkal rendelkező és már nemcsak északkelet-magyarországi körzetekben -, akkor természetesen látható, hogy önök ebben ellenérdekeltek, de ettől függetlenül ezt a javaslatunkat fenntartjuk, és ha lehetőségünk lesz rá, akkor be is fogjuk ezt a változást vezetni. Ez egy olyan jellegű szabályozás, aminél, úgy hiszem, érdemes visszamenni e tekintetben legalábbis a múltba; nem egyéb, egy általános iskolai vagy elemi iskolai végzettséget feltételező vagy jelentő műveltségi censusnak helye van. Ebbe az irányba haladt az elmúlt 35 évben az úgynevezett demokrácia Magyarországon.

Aztán ideje lenne, tisztelt képviselőtársaim, ezt főleg a kormánypártiaknak mondom, a határon túli honfitársaink, nemzettestvéreink választójogát is rendezni. Ez túlfeszítené a jelen vita kereteit, de kész javaslata van erre is a Mi Hazánk Mozgalomnak, egy olyan, ha úgy tetszik, „a kecske is jóllakik, és a káposzta is megmarad” című javaslattal, ami a szélsőbaloldali támogatások vitorlájából kifogni a szelet, ugyanakkor a mostaninál erősebb képviseletet jelentene a határon túli nemzettestvéreinknek, anélkül, hogy azt a kritikát alappal meg tudnák fogalmazni szélsőbaloldaltól, hogy beleszólnak az ország vezetését, a törvényhozást megalapozó döntésekbe. Erről majd egy másik vita alkalmával nagyon szívesen, részletesen beszámolok önöknek.

(13.50)

Végül, de nem utolsósorban kerüljön terítékre a parlamenti küszöb intézménye. Ebben a javaslatcsoportban egyelőre nem találunk ezzel kapcsolatos változást, azonban a folyosói pletykáktól némileg erősebb információk vannak arra vonatkozóan, hogy önök gondolkodnak azon, hogy azt lecsökkentik 3, esetleg 2 százalékra, vagy akár meg is szüntetik a parlamenti küszöböt.

Nem értem egyébként itt az egyrészt baloldali képviselők aggodalmait, hiszen ez pontosan a baloldali

törpe-, mikro- és nanopártok politikai túlélését jelentené, ami azonban az önök politikai érdekeit szolgálhatja, az önöknek érdekében állhat, hiszen a most legnagyobb riválistól elvehet annyi mandátumot, ami az önök felszínén maradását vagy hatalmon maradását eredményezheti, és ráadásul nehezen támadható. Tehát az a rafinált ebben, hogy nehezen támadható, hiszen önök ebben az esetben azt mondják, hogy szélesre tárják a színes, sokszínű demokrácia előtti kapukat, ebben tényleg igazán nehéz lenne kivetnivalót találni, nem tartunk még itt, azonban erre vonatkozólag is választ várnék önöktől, hogy tervezik-e, tehát készülünk-e ilyen jellegű szenzációra vagy szabályozásra. Hála istennek, a Mi Hazánk Mozgalom sokkal erősebb attól, hogy ez minket érintene, azonban rajtunk kívül szinte egyik ellenzéki párt sem mondhatja el ezt itt a parlament falain belül. Tehát érdeklődnék, hogy várható-e a következő akár fél évben a parlamenti bejutási küszöb leszállítását érintő javaslat. Köszönöm szépen. Várom megtisztelő válaszukat.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Szolga József horvát nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Parancsoljon!

SZOLGA JÓZSEF nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Poštovana Gospođo Predsjedniče! Tisztelt Ház! Poštovani Dome! Tisztelt Bizottsági Elnök Úr! Poštovani gospodine Predsjedniče Odbora! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Az Országgyűlés Igazságügyi Bizottsága megtárgyalta az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely kezdeményezésére T/10000. számon benyújtásra került.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága, tekintettel a beadvány tartalmára, kérte a tervezet nemzetiségi napirendi pont keretében történő tárgyalását. Bizottságunk a 2024. november 25-ei ülésén a határozati házsabály 32. § (2) bekezdése alapján úgy döntött, hogy a törvénytervezet egészére vonatkozóan részletes vitát kíván lefolytatni; és a határozati házsabály 36. § (5) bekezdése alapján vitához kapcsolódó bizottságként kialakította álláspontját, amelynek ismertetésére felkért.

Tisztelt Országgyűlés! Az Igazságügyi Bizottság 2024. november 19-ei ülésén tárgyalta meg az általa jegyzett önálló indítvány tárgysorozatba vételét. Az ülésen, mint a Nemzetiségek Bizottsága képviselőjében tanácskozási joggal rendelkező hozzászóló, jeleztem kapcsolódási szándékunkat a vitaszakaszban. A nemzetiségi választásokat érintő javaslatokat már akkor is előremutatónak tekintettem.

Az önálló indítvány megszületését nagymértékben megalapozták a 2024. június 9-én lebonyolított

európai parlamenti képviselői, a helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választásokról készült, a Nemzeti Választási Bizottság és a Nemzeti Választási Iroda elnökeinek beszámolóit, javaslatait. Az öszszegzések vitája során az igazságügyi bizottsági ülésen ugyancsak közvetítettem a Nemzetiségek Bizottsága és az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége észrevételeit.

Megvizsgálva a Ház előtt lévő tervezetet, közöskéink szempontjából tartalmilag két részre oszthatjuk: az egyik csoportba soroljuk a Magyarországon választójoggal rendelkező polgárok egészét érintő szabályok körét, a másikba pedig csak a nemzetiségi önkormányzati választások eljárásjogi kérdéseivel kapcsolatos rendelkezéseket.

A beadvány szerkezte szerinti sorrend alapján az első pont a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására vonatkozó szabályokat módosítja, illetve egészíti ki úgy, hogy az érdemi és élet-szerű meghatározásokat tartalmaz: egyértelműsíti a lakóhelyen vagy a bejelentett tartózkodási helyen történő szavazás megválasztását; rögzíti a főpolgármester-, polgármester- és képviselőjelöltek közti szavazategyenlőség esetén a megismételt szavazási kötelezettséget; a töredékszavazatok számítási módját.

A tárgysorozatba-vételi ülésen a második pontban javasolt, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény módosítása eredményezte a legnagyobb vitát, amely hatalmas média-visszhangot váltott ki. Az országgyűlési választókörzetek új területi darabszámát, valamint a körzetek új határainak meghatározását tartalmazzák az idézett törvény módosított mellékletei. Megjegyzem, ezek a változtatások nem érintik a 13 őshonos magyarországi nemzetiség parlamenti képviselőjét, illetve az Országgyűlés munkájában való részvételt.

Mint ismeretes, a 2014-ben bevezetett kedvezményes nemzetiségi képviselői és a szószólói mandátum megszerzése során Magyarország területe egy választókörzetként jelenik meg az országos listás szavazás során. Az más kérdés, hogy a nemzetiségi listás választással kapcsolatos szabályok is felülvizsgálatra szorulnak, amelyeket jelölő szervezetek - így az országos nemzetiségi önkormányzatok -, bírósági ítéletek, bizottságunk javaslatai is előrevetítenek.

Tisztelt Ház! A T/10000. számú előterjesztés gerincét képezi a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény - a továbbiakban: Ve. - módosításai, amelyek közül számunkra a lehangsúlyosabbak a nemzetiségi választási eljárásra vonatkozó szabályváltozások.

Általánosságban leszögezhető, hogy a nemzetiségi szakaszokat érintő kiegészítések és változtatások az eljárási szabályozás javítását szolgálják, valamint normaszövegben rögzítik az elmúlt időszakban közöskéinkéntől érkezett több javaslatot.

Jogos elvárás, hogy nemcsak az általános választás alkalmával lehessen megfigyelőt küldeni a

szavazatszámoló bizottságba, hanem a megismételt szavazás során is, továbbá, hogy a delegált jelen lehessen a szavazatszámolás során. Megítélésünk szerint meg kell teremteni a jogi alapot, hogy a nemzeti jelölőszervezetek rendelkezzenek tagdelegálási joggal a választási szervekbe, illetve ezek a tagok vegyenek részt a szavazatszámolásban is.

(A jegyzői székben Hiszékeny Dezsőt
Bakos Bernadett váltja fel.)

A 2024. évi nemzeti önkormányzati választások eredményeit összegezve több fórumon, így az Országgyűlés falain belül is felvettem, hogy az egy szavazókörös településen, ahol adott nemzeti önkormányzat jön létre, a lezárt borítékban lévő szavazatok ne minősüljenek érvénytelenek. Az így figyelembe nem vett szavazatok sok esetben befolyásolták a helyi képviselő-testület összetételét, a területi és országos listák mandátumainak kiosztását.

Az új szabály törvényi szintre emelésével azonban csökkenthető az érvénytelen szavazatok száma, illetve az azok adminisztrálására fordítandó idő. De a legfontosabb, hogy ezáltal valóban érvényesülhet az érvényes szavazólapok által közvetített választói akarat az eredmény tekintetében.

Viszont megjegyzem, hogy továbbra is biztosított a titkosság a szórványból érkező, úgynevezett utazó szavazólapoknál, mert marad a zárt borítékban történő megküldés.

Sok jelzés érkezett az önkormányzataink részéről, hogy egyes nemzeti listák eredményei 8-11 nappal a voksolás időpontja után kerültek megállapításra. Reméljük, hogy ez a részemről jelzett anomália a Ve. 326. §-ának (4) bekezdéssel történő kiegészítésével megszüntethető. A javasolt törvényi szabályozás további három napot biztosít a szavazatszámolásra, így elvárható, hogy közösségeink belátható időn belül végleges tájékoztatást kapjanak a mandátumok kiosztásáról, képviselőik személyéről.

Az előterjesztés 67. §-ában foglalt Ve. kiegészítése igyekszik kezelni a főpolgármesteri választás során tapasztalt szavazatszámolási, újraszámolási problémákat.

Az új 326/A. § garanciát ad a nemzeti választások során minimális szavazattérés esetén az újraszámolás kezdeményezésére és három napon belüli végrehajtására, így erősítve a ténylegesen érvényes szavazatokon alapuló mandátum kiosztását.

Részemről már több kezdeményezés történt, hogy a jelölőszervezet által jelöltként indított választópolgár is átvehesse az ajánlóívvvel együtt a választói névjegyzéket. Az eddigi szabályok szerint csak a jelölőszervezet számára volt biztosított a névjegyzék átvétele, de nem várható el vármegyei, fővárosi, illetve országos szinten, de nagyobb városi szinten sem, hogy a jelölőszervezet képviselője minden jelölt számára külön biztosítsa a

választóköri körzetében a választói nyilvántartást, mert adott esetben ez több száz jelöltet is jelenthet.

(14.00)

A tervezet 72. § x) pontja alapján a következő választáson már a jelölő szervezet és a színeiben induló nemzeti jelölt is átveheti az ajánlásokat, amelyek szükségesek az aláírások begyűjtéséhez, valamint a kampányhoz nélkülözhetetlen nemzeti választói névjegyzéket. A módosítás garantálja a jogvesztő határidőhöz kötött ajánlások megszerzésének lehetőségét, valamint a kampányidőszakban a közösség választóinak elérését.

Tisztelt Országgyűlés! Bizottságunk az esetleges módosítási javaslatokat a vitában elhangzottak figyelembevételével a következő ülésén tárgyalja meg.

Összességében elmondható, hogy a T/10000. számú törvénytervezet az őshonos nemzeti önkormányzati testületeinek megválasztásához előremutató és javaslataikkal összegegyeztetendő szabálymódosításokat tartalmaz, így a Magyarországi Nemzeti Bizottsága támogatásra javasolja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Hvala na a pozornosti! (Taps a kormánypartok padsoraiból.)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalásokra van lehetőség. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki még élni a felszólalás lehetőségével. (Nincs jelentkező.) Mivel további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom. Az előterjesztő képviselőtársam Vejkey Imre képviselő úr 30 perces időkeretben válaszolhat a vitában elhangzottakra. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Tisztelt Elnök Asszony! Köszönöm a szót, és szeretném azt a kérelmet előterjeszteni, mint ahogy az expozét ketten terjesztettük elő Pajtók Gábor képviselőtársammal, így ezen időkereten belül a zárszót is hadd mondassuk el ketten. Köszönöm szépen. (Arató Gergely: Hívjatok még egy pár embert segítségül!) Úgy tudom, nálam van most a szó, képviselő úr.

Mindenekelőtt szeretném megköszönni a Fidesz és a KDNP frakciónak, továbbá a nemzeti bizottságának a támogatását, a támogatást, amelyet kifejtettek teljesen szakmai alapon. Hát, ezek után azért elég nagy meglepetés volt, hogy egyetlen ellenzéki frakció sem támogatta az előterjesztést, a törvényjavaslatot, és engedjék meg, hogy röviden reflektáljak a kérdésekre és a felvetésekre is és mindenre.

Először is le kell szögezmem, hogy mi, a Fidesz és KDNP komolyan vesszük a parlamentarizmust és a demokráciát (Kunhalmi Ágnes: Leszakad a kupola!), szemben bizonyos ellenzéki frakciókkal, ezért az NVI és az NVB vezetőinek beszámolója alapján előállt felvetéseket is komolyan vesszük. Még egyszer hangsúlyozom: nem gyorsított eljárás keretében, hanem rendes

eljárás keretében tárgyaljuk a T/10000. számú törvényjavaslatot, és amit kritizáltak az Igazságügyi Bizottság vonatkozásában, - még egyszer hangsúlyozom, az csupán a tárgysorozatba vétel volt, tehát akik ezt kritizálták, azok tulajdonképpen azt kritizálták, hogy most itt erről a fontos kérdéstről tárgyalhatunk. Szerintünk azonban ez a parlamentarizmus és ez a demokrácia, hogy meg tudjuk vitatni ezeket a kérdéseket, és nem ránk oktrojálják kívülről, mint ahogy annak idején a '49. évi XX. törvény alapján - ugye, az volt a hűvétí Alaptörvényt megelőző alkotmány - a sztálini alkotmányt, sztálini választójogi rendszert ránk kényszerítve oktrojálták ránk tulajdonképpen a Szovjetunió választási jogrendszerét.

(Az elnöki széklet Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Nos, fölmerült olyan kérdés is, hogy: miért fogadtuk el az NVI és az NVB elnökének a beszámolóját, szemben bizonyos aktivisták által készített anyagokkal? Nos, erre a válaszem az, hogy mert mi nem a Soros zsoldjában állunk, nekünk fontos volt az, hogy amit független választási szervezetek vezetői javasolnak, így az NVI és az NVB elnöke (*Arató Gergely: Egyáltalán nem függetlenek, ti választottátok őket!*) amit javasolnak, azokat megfontoljuk. Közben az ellenzéki frakciók elárulták azt is, hogy az lenne számukra az igazán demokratikus, ha aránytalan választókerületek lennének (*Arató Gergely: Ez nem igaz! - Dr. Apáti István nevet.*), s ezáltal ők győznének.

Az ellenzéki frakciók a legfontosabb dolgukról azonban hallgattak. Hallgattak nevezetesen arról, hogy nem is a választási törvény problémái feszítik igazán őket, hanem Magyar Péter. A DK vezérszónokára reagálva, a DK vezérszónoka azt mondta, hogy az biztos, hogy maguk másképp gondolják a demokráciát. (*Kunhalmi Ágnes: Őt is kicsináljátok ezzel. Minden ellenzékit kicsináltok!*) Képviselő úr, megerősítem: mi másképp gondoljuk a demokráciát, teljesen másképp gondoljuk, mert mi emlékszünk az önök által vezényelt lovas rohamra a nemzeti ünnepen, és nem felejtjük el az önök szellemi-lelki jogelődjének a 40 éves uralmát, elnyomását sem. (*Arató Gergely: A nyilasokra gondolsz?*) Tehát mi valóban másképp gondolunk a demokráciára és a jogállamiságra.

Aztán képzettségi cenzus bevezetése is elhangzott, nyilván sajátos aspektusban. És ha, tisztelt hölgyeim és uraim, azt hitték, hogy ezek voltak a mélypontok, nem, itt jött az egész tárgyalás igazi mélypontja, itt jött, ami nem is a mai napnak, hanem tulajdonképpen a magyar parlamentarizmusnak a mélypontja volt, amikor Szabó Timea, idézem, úgy fogalmazott: who the fuck is Vejkey Imre és Pajtkó Gábor! Ez hangzott el itt a parlamenti üléssteremben. Mondhatni, no comment, illetve mégiscsak kell kommentálni; kommentálnám két részről. Egyrészt úgy,

hogy mi, Pajtkó Gábor képviselőtársammal Szabó Timea képviselő asszonyt továbbra is képviselő asszonynak fogjuk hívni, és nem a viszonyossági alapon mondjuk Alice-nek. És nagyon érdekes, mert éppen ma reggel beszélünk arról, szó volt arról az egyik napirendi pontunk kapcsán, hogy a gyűlöletbeszéd ellen kellene tenni, és bár azon Szabó Timea képviselő asszony nem vett részt, de délutánra mégis sikerült bebizonyítania, hogy kik is mutatják be igazából a gyűlöletbeszédet.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én átadnám a szót akkor képviselőtársamnak, hogy zárszóként ő is elmondja gondolatait, és a magam részéről kérem, hogy szavazatukkal támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm. (*Taps a kormány pártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vejkey Imre képviselő úr. A szót csak én adhatom át, úgyhogy öné a szó, Pajtkó Gábor képviselő úr.

DR. PAJTÓK GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Csatlakozom Vejkey Imre képviselőtársamhoz, engem teljesen meglepett a hozzászólásoknak az a - nem is tudom - minősége, hogy mindenki csalást kiált, mindenki csalást kiált, egyedül Brenner Koloman hozzászólásában volt valami olyan támogató rész, ami a választási eljáráshoz kötődik.

(14.10)

Tulajdonképpen ő is egyébként szeretné, ha visszaállnának a történelmi tradíciók és a történelmi választókerületek. De beszélhetünk-e történelmi választókerületekről, amikor a XX. századi magyar történelmet jól ismerjük, és azt is tudjuk, amire Vejkey elnök úr is utalt, hogy '49-ben egy szocialista alaptörvényt fogadtak el, és azt követően pedig a választási rendszer kialakítását bizony az MSZMP intézte? (*Kunhalmi Ágnes: Megtanultátok, hogyan kell...*) Ha visszaemlékeznek, 1985-ben volt az első kötelező kettős jelölésű országgyűlési képviselő-választás. Tehát sajnos bizonyos értelemben történelmi választókerületekről nem beszélhetünk. Ugyanakkor beszélhetünk az Alaptörvénynek a választójoghoz kötődő alapelveiről, meg beszélhetünk a választójogot szabályozó hatályos törvényekről, beszélhetünk az alkotmánybíró-sági állásfoglalásokról, beszélhetünk a Velencei Bizottság ajánlásáról, és beszélhetünk a Nemzeti Választási Iroda és a Választási Bizottság figyelemfelhívó leveleiről. A parlament ezért szükségszerűen köteles a választójogi jogszabályokhoz hozzájárulni.

Megjegyzem, a 2011-es törvény 12 évig kiállta az idők próbáját. Tehát csalást látni, egy... (*Arató Gergely: Három választást csaltatok el! - Az elnök cselező a boríték, csalást látni abban, hogy nem kötelező a boríték, csalást látni abban, hogy nem kell a lakcímkártyát magunkkal vinni, ez számomra egy tényleg fölmérhetetlen szemléletet tükröz. Azt gondolom,*

hogy minden, a választási eljáráshoz kapcsolódó javaslatunk, bizony minden választópolgár számára könnyebbséget jelent, nem is említve a választást lebonyolító szervezetek munkáját.

A budapestiek különösen sérelmezik a választókerületek módosítását, de mindegyikük elfelejtette megemlíteni, vagy nem beszélnek arról a tényről, hogy Budapest lakossága 2022-höz képest mennyivel csökkent, és 90 ezerrel csökkent a választópolgárok létszáma. Ezek a választópolgárok Pest vármegyéhez kötődtek ebben a - ha úgy tetszik - belső migrációban, tehát szükségzerű volt a választókerületekhez hozzájárulni.

Ha elfogadnánk azokat az elveket, amelyeket a képviselőtársaim mondtak, akkor még súlyosabb aránytalanságok alakulnának ki. Csak utalok arra, hogy ha Somogy megyéből egy választókerületet csökkentenénk (*sic!*), ott jóval 80 ezer választópolgár/választókerület fölé nőne a választópolgárok száma. Ugyanez a helyzet Tolna megyében is, ahol 176 ezer választópolgár van, tehát gyakorlatilag ott is az arányta-

lanságokat még fokoznánk. Ugyanez a helyzet egyébként Fejér meg Csongrád-Csanád megyében is, ahol a megyén belüli népességáramlás, népességtendencia-változás már most is a 20 százalékos határt feszegeti. Tehát szükségzerű volt ezeknek a választókerületeknek a területét is kijelölni. Köszönöm, ennyit szerettem volna elmondani. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pajtók Gábor képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig volt lehetőségük.

Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Napirend utáni felszólalás nem lesz, az erre jelentkezett nincs jelen.

Tisztelt Országgyűlés! Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés jövő héten, hétfőn, 11 órakor folytatja ülését. Nyugodalmas szép napot mindenkinek! Az **ülésnapot bezárom**.

(Az ülésnap 14 óra 14 perckor ért véget.)

Bakos Bernadett s. k.
jegyző

Berki Sándor s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Vinnai Győző s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)